

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Logistické zabezpečení ve veřejné správě se zaměřením
na ochranu obyvatelstva**

Autor práce: Bc. Robert Kubát
Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzová připravenost
Vedoucí práce: Ing. Vladimír Štípek, Ph.D.
Datum odevzdání práce: 20.05.2013

ABSTRAKT

Logistické zabezpečení ve veřejné správě se zaměřením na ochranu obyvatelstva

Žijeme v době, kdy lidstvo častěji ohrožují mimořádné události, které ovlivňují zdraví nebo životy každého z nás. K zamezení nebo překonání nebezpečných účinků těchto mimořádných událostí je ve společnosti vytvořen logistický systém, který tyto účinky eliminuje. Tato diplomová práce se zaměřila právě na tento systém, který je připraven svými nástroji a prostředky mimořádné události řešit. V České republice je zabezpečeno řešení těchto událostí pomocí veřejné správy, která poskytuje základní logistickou podporu. Základním článkem logistického řetězce je Hasičský záchranný sbor České republiky. Obyvatelé České republiky se v posledních letech několikrát mohli přesvědčit o potřebě logistického zabezpečení, ať už to bylo při ničivých povodních nebo tragických nehodách. Ochrana obyvatelstva v České republice byla a je na dobré úrovni, ve své komplexnosti a propracovanosti jednotlivých opatření se udržuje na jednom z předních míst ve světě. Znalost postupů a praktických dovedností činnosti opatření ochrany obyvatelstva je jedním ze základních předpokladů její úspěšné realizace při vzniku a působení mimořádné události.

Cílem práce bylo zjistit a vyhodnotit stav logistického zabezpečení v oblasti ochrany obyvatelstva ve veřejné správě se zaměřením na obce s rozšířenou působností na základě mínění obyvatel daných obcí. Celý výzkum byl směřován tak, aby po provedení analýzy údajů získaných dotazníkovým šetřením byly získány informace o znalostech a informovanosti obyvatel jednotlivých měst. Zároveň tyto informace odráží celkový pohled na skutečný stav informovanosti těchto obyvatel ze strany městských úřadů. Obce s rozšířenou působností Týn nad Vltavou, Písek a Tábor zahrnují mnoho dalších obcí. Pokud by se práce měla věnovat podrobněji všem, byla by velmi rozsáhlá. Proto je zaměřena pouze na konkrétní města.

Metodika práce spočívala ve shromažďování teoretických informací získaných zejména z odborné literatury, internetových stránek a platných zákonů. Aby bylo možné zjistit logistické zabezpečení a stav informovanosti obyvatel, byl vybraným obyvatelům

osobně předáván dotazník, který se zaměřoval na tuto problematiku. Tento tiskopis byl vytvořen s celkovým počtem 32 otázek s alternativním výběrem možných odpovědí, ale pouze jedna odpověď měla být označena jako správná. Jednotlivé otázky byly rozděleny do oblastí týkajících se základní charakteristiky dotazovaných a do oblastí týkající se znalosti a informovanosti obyvatel jednotlivých měst o logistickém zabezpečení. Protože dotazníky byly rozdávány i vybírány osobně, návratnost díky tomu byla stoprocentní. Pro výzkum bylo použito 110 vyplněných dokumentů. Na základě celkového počtu obyvatel byla velikost výběrového souboru zvolena na 20 dotazovaných z města Týn nad Vltavou, 40 dotazovaných z města Písek a 50 dotazovaných z města Tábor. Dotazníky byly zpracovány do tabulek a grafů a byl tak vytvořen přehled o tom, jak každý dotazovaný vnímá logistické zabezpečení ve svém městě. Počet dotazovaných byl v uvedených tabulkách rozdělen podle jednotlivých obyvatel vybraných měst.

Z provedeného výzkumu vyplývá, že logistické zabezpečení na obcích s rozšířenou působností v oblasti ochrany obyvatelstva je na dostačující úrovni. Dobře fungující logistika v ochraně obyvatelstva je klíčem k efektivní ochraně obyvatel. Vyhodnocením výzkumu byla zjištěna skutečnost, že probíhá nedostatečná informovanost obyvatelstva o problematice ochrany obyvatelstva. Obyvatelé jednotlivých měst nedokázali správně odpovědět na základní otázky týkající se jejich chování při vzniku mimořádné události. Právě tato nedostatečná znalost principů chování vede k chaosu a ztrátám na životech. Tyto informace však musí občanům být poskytnuty v maximální míře ze strany veřejné správy. Avšak každý obyvatel České republiky by měl mít vlastní zájem o to, kde a jak získat aktuální informace o této problematice, jak reagovat a chovat se při vzniku mimořádné události. Vlastní připraveností lze lépe překonávat strach, zmatek a paniku, které při mimořádných událostech vznikají. Povinná výuka o ochraně obyvatelstva na základních a středních školách by podle mého názoru měla probíhat už z toho důvodu, že nás neustále ohrožuje vznik mimořádných událostí. Každý obyvatel má právo na informace o možných rizicích v místě bydliště i na pracovišti, o plánovaných a realizovaných opatřeních k jeho ochraně. Současně však musí sám aktivně tyto znalosti využít pro svou potřebu, pro poskytnutí svépomoci a vzájemné pomoci.

ABSTRACT

Logistic management in public sector with focus on citizen protection

We live in the time when humanity is often threatened by exceptional affairs, which affect health or lives all of us. To stop or overcome dangerous impacts of these exceptional affairs, in society logistic system is built, which eliminated these impacts. This thesis is focused just on this system which is prepared to solve exceptional affairs its devices and resources. In the Czech Republic it is secured solution of the affairs by public administration, which provides basic logistic support. The Fire Rescue Brigade of the Czech Republic is a basic link of a logistic chain. Last years the population of the Czech Republic could make sure about need of logistic support either during devastating floods or tragical accidents. The protection of the population in the Czech Republic was and is at a good level, in its complexity and sophistication of particular precautions maintains one of leading positions in the world. The knowledge of procedures and practical skills of an activity of precautions of protection of population is one of the basic conditions its succesful realization while an exceptional affair occurs. The aim of the thesis was to find out and to evaluate the state of a logistic support in a section of protection of the population in public administration with a focus on municipalities with extended activities on a base of meaning of inhabitants given municipalities. The whole research was aimed so, that after analysis of data obtained by questionnaire survey was obtained information about knowledge and awereness of inhabitants of particular towns. Simultaneously this information reflects a general view of a real state of awareness of these inhabitants from the side of council halls. The municipalities with extended activity Týn nad Vltavou, Písek and Tábor include lots of other municipalities. If the thesis should dedicated all of them in a detail, the work would be very comprehensive. That is why it is focused with only particular towns.

The methodology of work consisted of collecting theoretical information obtained especially from professional literature, websites and valid laws. In order to find out logistic support and state of awareness of inhabitants it was handed over questionnaire

(which focused on this issue) chosen inhabitants. This form was made with a total number of 32 questions with an alternative choice of possible answers, but only one answer should be marked as correct. The particular questions were divided into sections connected with basic characteristics of the interviewees and into a section connected with knowledge and awareness of inhabitants of particular towns about logistic support. As the questionnaires were handed over and collected personally the return was one hundred percent. There were one hundred-ten documents filled in for the survey. The size of a selective set was chosen: 20 interviewees from town Týn nad Vltavou, 40 interviewees from town Písek and 50 interviewees from town Tábor on the basis of numbers of inhabitants. The questionnaires were processed into tables and graphs and so an overview was created about that, how each interviewee perceives logistic support in his town. The number of interviewees was divided according to individual inhabitants of chosen towns in given tables.

From made research results that logistic support in municipalities with an extended activity in the field of protection of the population is on a sufficient level. Logistics which is working well in the protection of the population is the clue to an effective protection of the population. After the evaluation of the research was found out that there is insufficient awareness of the inhabitants about the issue of the protection of the population. Inhabitants of particular towns didn't manage to answer correctly questions connected with their behaviour while an exceptional affair occurs. It is this lack of knowledge of the principle of behaviour that leads to chaos and losses of lives. However this information must be provided to citizens in a maximum extent from the side of public administration. However each inhabitant of the Czech Republic should have his own interest in the matter of where and how to obtain up-to-date information about this issue, how to react and to behave while an exceptional affair occurs. We can better overcome fear, chaos and panic which arise during exceptional affairs thanks to our own preparedness. In my opinion compulsory teaching about protection of population at primary and secondary schools should be realized for the reason we are threatened continuously while an exceptional affair occurs. Each inhabitant has the right to be informed about possible risks in the place of residence

even in the workplace, about planned and realized precaution to his protection. At the same time he has to exploit this knowledge actively on his own for his need, for providing self-help and mutual aid.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 20. května 2013

.....
(jméno a příjmení)

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu mé diplomové práce Ing. Vladimíru Štípkovi, Ph.D. a konzultantovi Ing. Aleši Kudlákově za jejich pomoc, cenné rady, ochotu a čas.

V neposlední řadě děkuji také své rodině za podporu při studiu, pomoc a jejich slova povzbuzení zvláště při psaní této diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	12
1 TEORETICKÁ ČÁST	14
1.1 LOGISTIKA	14
1.1.1 Pojem a definice logistiky	14
1.1.2 Strategie a cíle logistiky	16
1.1.3 Role logistiky v ekonomice	18
1.1.4 Role logistiky v podniku.....	19
1.1.5 Základní logistické činnosti.....	20
1.2 OCHRANA OBYVATELSTVA	25
1.2.1 Pojem ochrana obyvatelstva	25
1.2.2 Hlavní úkoly v ochraně obyvatelstva	26
1.2.3 Ochrana obyvatelstva při vzniku mimořádné události	27
1.2.4 Úkoly obcí v oblasti ochrany obyvatelstva.....	28
1.3 LOGISTIKA KRIZOVÝCH SITUACÍ V OCHRANĚ OBYVATELSTVA ..	29
1.3.1 Krizové situace a krizové stavy	29
1.3.2 Stav nebezpečí	29
1.3.3 Nouzový stav	29
1.3.4 Stav ohrožení státu.....	30
1.4 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	31
1.4.1 Pojem integrovaný záchranný systém	31
1.4.2 Složky integrovaného záchranného systému	32
1.5 ZÁKLADNÍ LEGISLATIVA V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA	34

1.6	LOGISTIKA A LOGISTICKÁ PODPORA V OCHRANĚ OBYVATELSTVA	37
1.6.1	Plánování v ochraně obyvatelstva	37
1.6.2	Správa státních hmotných rezerv	41
1.6.3	Institut ochrany obyvatelstva	42
1.6.4	Skladovací a opravárenské zařízení Hasičského záchranného sboru České republiky v Olomouci	44
1.6.5	Hasičský záchranný sbor České republiky	46
1.6.6	Logistická komunikace v ochraně obyvatelstva	47
1.6.7	Vyřizování objednávek v ochraně obyvatelstva	50
1.6.8	Pořizování/nákup v ochraně obyvatelstva	51
1.6.9	Balení v ochraně obyvatelstva	51
1.6.10	Stanovení místa výroby/kompletace a skladování v ochraně obyvatelstva.....	53
1.6.11	Doprava a přeprava v ochraně obyvatelstva	55
1.6.12	Řízení stavu zásob v ochraně obyvatelstva	56
2	CÍL PRÁCE A OVĚŘOVANÉ HYPOTÉZY	58
2.1	CÍL PRÁCE	58
2.2	OVĚŘOVANÉ HYPOTÉZY	58
3	METODIKA	59
3.1	DOTAZNÍK	59
3.2	CHARAKTERISTIKA SOUBORU	59
3.3	VLASTNÍ POSTUP	60
4	VÝSLEDKY	61
4.1	ZÁKLADNÍ CHRAKTERISTIKY SOUBORU	61

4.2	ZNALOSTI A INFORMOVANOST OBYVATEL JEDNOTLIVÝCH MĚST O LOGISTICKÉM ZABEZPEČENÍ V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA	65
5	DISKUSE.....	95
6	ZÁVĚR	102
7	SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	104
8	KLÍČOVÁ SLOVA	111
9	PŘÍLOHY.....	112

ÚVOD

Tato diplomová práce vznikla na základě mé snahy ověřit si, jak a do jaké míry je realizováno v České republice logistické zabezpečení ve veřejné správě se zaměřením na ochranu obyvatelstva, které je pro obyvatele důležitým článkem v jejich životě. Dále jsem chtěl zjistit, zda je můj názor na stav informovanosti obyvatel o ochraně obyvatelstva mylný nebo jsou mé představy o této problematice opodstatněné. Výzvou pro mě bylo i to, že jsem občanem Týna nad Vltavou, t.j. jednoho z vybraných měst mého dotazníkového průzkumu. Pro kvalitní ochranu obyvatelstva v dnešní době, je důležitá dostačující a rychlá logistická podpora při řešení vzniklých mimořádných událostí. Lidstvo se od počátku své existence střetává s mimořádnými událostmi, které různým způsobem ohrožují životy a zdraví lidí, jejich majetek nebo životní prostředí. Vlastní připraveností lze lépe překonávat strach, zmatek a paniku, které při mimořádných událostech vznikají. Dostatečná informovanost obyvatel o jejich ochraně ze strany veřejné správy je podle mého názoru velmi důležitá.

Obyvatelé České republiky se v posledních letech několikrát mohli přesvědčit o potřebě logistického zabezpečení, ať už to bylo při ničivých povodních nebo tragických nehodách. Obyvatelé naší republiky jsou v poslední době neustále ohrožováni mimořádnými událostmi a stávají se zranitelnějšími. A právě logistické zabezpečení je předpokladem ke zmírnění vzniku a následků těchto událostí, které se nás dotýkají.

Cílem mé diplomové práce bylo zjistit a vyhodnotit stav logistického zabezpečení a informovanosti obyvatel (dle mínění občanů) v oblasti ochrany obyvatelstva ve veřejné správě se zaměřením na obce s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností Týn nad Vltavou, Písek a Tábor zahrnují mnoho dalších obcí. Pokud bych se měl věnovat podrobněji všem, práce by byla velmi rozsáhlá. Proto jsem se zaměřil pouze na konkrétní města.

V první, teoretické, části práce, jsou shromážděny a analyzovány potřebné poznatky, které nabízí platné zákony a dostupná odborná literatura. Na základě těchto východisek pak v druhé, praktické, části práce, byl vyhodnocován dotazník pomocí tabulek a grafů.

V poslední části mé práce diskutuji o skutečnostech, které vplynuly z mého dotazníkového šetření.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 LOGISTIKA

1.1.1 Pojem a definice logistiky

Logistika je typ činnosti doslova tisíce let stará, protože její vznik můžeme spojovat již s nejranějšími formami organizovaného obchodu. Předmětem zkoumání se ale stala až na začátku tohoto století, a to v návaznosti na distribuci zemědělských produktů, jako způsob podpory obchodní strategie podniku a jako způsob dosahování užité hodnoty času a místa. (1)

Slovo „logistika“ pochází z řeckého slova „LOGOS“ - pochopení, ale obor logistiky nepochází z časů starověkého Řecka, jak by se mohlo na první pohled zdát. Logistické činnosti, jako většina lidských dovedností, se začaly rozvíjet s vývojem vojenství, a to v okamžiku, kdy již nebylo možné zajišťovat veškeré potřeby vojenského tažení na dobytém území a bylo potřebné některé druhy materiálů (jako potraviny a munice) doplňovat přímo z místa výroby nebo skladování. Zdokumentované záznamy vojenské logistiky takto pocházejí z dob vlády Ludvíka XIV. ze 17. stol. Do těchto dob zachytila historie velký počet vojenských tažení, které se nezdařily právě z důvodu nedokonalé logistiky. (2)

Logistika je pojem, který se užíval a uplatňoval původně jenom ve vojenství v souvislosti se způsobem vojenského zásobování a pohybu vojsk. Ve všech vojenských aplikacích šlo o vytvoření přepravních řetězců pro zásobování zbraněmi a pohybu vojsk s ohledem na prostor a čas. Až postupem času převzala tento pojem i jednotlivá civilní odvětví v USA. S postupným dalším rozvojem technologií stále více sílil tlak na koordinaci a sledování všech možných hmotných i hodnotových toků v podnicích. To přecházelo až do uceleného pojetí řízení nákupu přes výrobu až po odbyt. Postupem doby, kdy stále častěji docházelo k používání tohoto pojmu, vzniklo velké množství různých pojetí a chápání tohoto pojmu, a proto bylo velice složité nalézt přesnou identifikaci. (3)

Po II. světové válce začíná obor logistiky pronikat taktéž do civilní hospodářské sféry. V USA se počátkem 60. let logistika uplatňuje převážně při distribuci zboží od výrobce ke spotřebiteli. V průběhu 70. let se dále rozvíjela a je od této doby chápána jako prostředek k optimalizaci celého řetězce, kterým je nákup-výroba-skladování-distribuce. V následujících letech zostřování konkurence vlivem převahy nabídky nad poptávkou se do logistiky začíná častěji ve velké míře prosazovat mechanizace automatizace procesů. Praxe ukázala, že logické myšlení je mimo běžné oblasti jako zásobování a výroba využitelné v mnoha dalších odvětvích, a tak se v dnešní době lze setkat taktéž s logistikou peněz, administrativy nebo informací. (2)

Logistika je velmi obsáhlý obor, který v mnoha ohledech a velké míře ovlivňuje životní úroveň společnosti. V moderní vyspělé společnosti jsme si zvykli na to, že logistické služby fungují spolehlivě, a máme tendenci si logistiky všimnout až v okamžiku, kdy nastane nějaký problém. (1)

Logistika je poměrně mladá, dynamicky se vyvíjející vědní disciplína, jejíž vývoj prozatím nelze považovat za ukončený. Z toho důvodu pro její charakteristiku nelze používat jednoznačné vymezení. Logistika je výsledkem integrace technických, ekonomických a společenských věd, je kategorií teorie myšlení a organizace, řízení a rozhodování, ale i technologie a techniky. Zaoobírá se optimalizací, koordinací a synchronizací všech činností, které jsou nutné pro zajištění pružného a ekonomického průběhu výrobního procesu při optimálních nákladech. (4)

Obecně je možné logistiku charakterizovat jako vědu, která se zabývá celkovou koordinací a optimalizací všech činností, jejichž řetězce jsou nezbytné k pružnému a hospodárnému dosažení daného konečného efektu. Logistika má dbát na to, aby místo příjmu bylo zásobeno podle jeho požadavků z místa dodání správným výrobkem, ve správném množství, ve správném čase za minimálních nákladů. (5)

Při zpracování diplomové práce bylo zjištěno mnoho různých definic logistiky od jednotlivých autorů, ale zde jsou uvedeny jen některé z nich:

„Logistika je soubor činností, jejichž úkolem je zajistit, aby bylo správné zboží ve správném čase, ve správném množství, ve správné kvalitě na správném místě a se správnými náklady." (14)

„Logistika je vlastně „holka pro všechno" neboli „práce všeho druhu" týkající se zásobování." (15)

„Logistika je integrované plánování, formování, provádění a kontrolování hmotných a s nimi spojených informačních toků od dodavatele do podniku, uvnitř podniku a od podniku k odběrateli." (7)

Logistika je „proces plánování, realizace a řízení efektivního, výkonného toku a skladování zboží, služeb a souvisejících informací z místa vzniku do místa spotřeby, jehož cílem je uspokojit požadavky zákazníků". (1)

„Logistika je disciplína, která se zabývá systémovým řešením, koordinací a synchronizací řetězců hmotných a nehmotných operací, vznikajících jako důsledek dělby práce a spojených s výrobou a oběhem určité finální produkce." (16)

1.1.2 Strategie a cíle logistiky

Vypracování podnikové strategie je záležitostí vrcholového managementu a jeho strategického týmu. Vždy se začíná zpracováním analýz. Jednak analýzou okolí podniku, kde rozhodujícími prvky jsou zákazníci, konkurenti, dodavatelé, externí partneři a infrastruktura, finance, legislativa, zdroje pracovních sil. Dále pak analýzou podniku samého, která je zaměřena na výrobky a služby, distribuci a prodej, výrobu, nákup a zásobování, výzkum a vývoj, resp. na pracovníky, podnikovou kulturu, organizaci a řízení, techniku a technologii, ekonomiku a ekologické souvislosti. Výsledky obou analýz slouží k vypracování podnikové strategie, včetně formulace poslání podniku a základních cílů podniku. Strategie se stává návrhem a zdůvodněním variant cest a podmínek dosažení základních cílů a návrhem řešení hlavních vývojových problémů podniku. (25)

Systémový přístup představuje jeden z nejdůležitějších základů logistiky. Logistika je sama o sobě systém. Je to síť souvisejících činností, které mají za cíl řídit tok materiálu a personálu v rámci logistického kanálu. (1)

Základním cílem logistiky je optimální uspokojování potřeb zákazníků. Zákazník je nejdůležitějším článkem celého řetězce. Od něj vychází informace o požadavcích na zabezpečení dodávky zboží a s ní souvisejících dalších služeb. U zákazníka také končí logistický řetězec zabezpečující pohyb materiálu a zboží. Cíle logistiky lze rozdělit na prioritní a sekundární.

Mezi prioritní cíle logistiky se zahrnují cíle:

- vnější;
- výkonové.

Mezi sekundární cíle logistiky se zahrnují cíle:

- vnitřní;
- ekonomické.

Vnější logistické cíle se zaměřují na uspokojování přání zákazníků, kteří je uplatňují na trhu. To přispívá k udržení, případně i dalšímu rozšíření rozsahu realizovaných služeb. Významným logistickým požadavkem je zabezpečení spolehlivosti a úplnosti dodávek. Faktor času je v logistice jedním z nejdůležitějších ukazatelů. Jednotlivé články logistického řetězce na sebe musí přesně navazovat. Přesné dodržování těchto časových návazností přispívá ke snížení nároku na skladování, nebo dokonce jeho odstranění. Zajištění úplnosti dodávky je nutným logistickým požadavkem, který je zajištěn tvorbou co nejvhodnějších manipulačních jednotek a použitím vhodných přepravních pomůcek.

Vnitřní cíle logistiky se zaměřují na snižování nákladů při dodržení splnění vnějších cílů. Jde o následující náklady na:

- zásoby;
- dopravu;
- manipulaci a skladování;
- výrobu;
- řízení.

Výkonové cíle logistiky zabezpečují požadovanou (optimální) úroveň služeb tak, aby požadované množství materiálu a zboží bylo ve správném množství, druhu a jakosti na správném místě a ve správném okamžiku.

Ekonomickým cílem logistiky je zabezpečení těchto služeb s přiměřenými náklady, které jsou vzhledem k úrovni služeb minimální. V praxi jejich vyšší úroveň dává naději na větší zájem zákazníků, současně ale zvyšuje náklady, které na zákazníky působí opačně. Proto se snaží zabezpečit logistické služby s optimálními náklady. Tyto náklady pak odpovídají ceně, kterou je ještě zákazník ochoten za vysokou kvalitu zaplatit. (25)

1.1.3 Role logistiky v ekonomice

Logistika zastává v ekonomice klíčovou úlohu, a to ve dvou základních směrech. Za prvé: logistika představuje jednu z důležitých výdajových položek podniků. Tím ovlivňuje veškeré další ekonomické aktivity a zároveň je jimi sama ovlivňována. Za druhé: logistika podporuje pohyb a plynulý tok mnoha ekonomických transakcí; je nezbytnou aktivitou při realizaci prodeje prakticky jakéhokoliv zboží nebo služby. (1)

Abychom tuto roli pochopili ze systémového hlediska, musíme si uvědomit to, že pokud zboží nedorazí včas, zákazníci si ho nemohou koupit. Pokud zboží nedorazí na správné místo nebo ve správném (neporušeném) stavu, nelze žádný prodej uskutečnit. Narušením logistických funkcí tedy utrpí veškeré ekonomické aktivity (a subjekty) v oblasti logistického řetězce. Logistika představuje významnou složku hrubého národního produktu. (1)

Zabývat se podrobně vývojem logistiky je pro její uplatnění v současnosti zbytečné. Přesto je nutné uvést základní fáze vývoje logistiky jako takové, neboť vývojové trendy zcela korespondují s možnými etapami zavádění logistiky v hospodářské praxi. Pohled zpět může být také užitečný tím, že si uvědomíme, jaká pojetí logistiky již zastarala, a na základě toho se vyvarujeme opakování draze zaplacených chyb druhých. (25)

Vývoj logistiky v hospodářské praxi prošel čtyřmi fázemi:

1. Logistika se omezovala jen na distribuci. Dominoval obchodní a marketingový přístup - problém zásob byl okrajový, projevovala se spíše jejich nedostatečná výše a neadekvátní struktura a rozmístění.
2. V důsledku strategie snižování nákladů se obrací pozornost k zásobám a místu uloženého kapitálu. K řešení problému nadbytečných zásob se používaly matematické optimalizační metody.

3. V podnicích se začínají prosazovat ucelené logistické řetězce a systémy propojené od dodavatelů až po finální zákazníky.
4. Integrované logistické systémy budou jako celek optimalizovány. Je nutné upozornit, že jde o fázi vývoje zatím neukončenou. (25)

1.1.4 Role logistiky v podniku

V poslední době se efektivnímu řízení logistiky připisuje klíčový význam při hledání možností, jak zlepšit profitabilitu a konkurenční schopnost podniku. Do konce 80. let a začátkem 90. let byl v centru pozornosti u mnoha podniků především zákaznický servis. Dokonce i podniky, které se do té doby důsledně držely „marketingové koncepce“, přehodnocovaly svůj přístup a zaměřovaly se na zákazníka. Výše zmíněnou marketingovou koncepci lze definovat jako filozofii marketingového řízení, která tvrdí, že dosažení podnikových cílů závisí na určení potřeb a požadavků cílového trhu a schopnosti dodat žádané zboží a služby efektivněji a hospodárněji než konkurence. (1)

S daným rozpočtem a základními cíli marketingové kampaně se můžeme pustit do přípravy marketingových akcí a aktivit. Je velmi důležité uvědomit si, s jakými aktivitami nejefektivněji dosáhneme svých cílů. Definice směru marketingové strategie, rozpracované v konkrétních marketingových aktivitách, je součástí tzv. marketingového mixu. Marketingový mix můžeme definovat jako propojení čtyř elementů marketingu, tzv. čtyř „P“, jejichž vymezení je nezbytné pro fungování celé kampaně. Ujasnit si musíme otázky týkající se produktu (product), ceny (pricing), umístění (placement) a propagace (promotion). Dobře zvolený marketingový mix je klíčem k úspěchu. (28)

Marketingový mix představuje a konkretizuje všechny kroky, které organizace dělá, aby vzbudila poptávku po produktu. Tyto kroky se rozdělují do čtyř proměnných (29):

1. Produkt označuje nejen samotný výrobek nebo službu, ale také sortiment, kvalitu, design, obal, image výrobce, značku, záruky, služby a další faktory, které z pohledu spotřebitele rozhodují o tom, jak produkt uspokojí jeho očekávání.
2. Cena je hodnota vyjádřená v penězích, za kterou se produkt prodává. Zahrnuje i slevy, termíny a podmínky placení, náhrady nebo možnosti úvěru.

3. Propagace hovoří, jak se spotřebitelé o produktu dozví (od přímého prodeje přes public relations, reklamu a podporu prodeje).
4. Místo uvádí, kde a jak bude produkt prodáván, včetně distribučních cest, dostupnosti distribuční sítě, prodejního sortimentu, zásobování a dopravy.

1.1.5 Základní logistické činnosti

Níže jsou vyjmenovány základní činnosti, které jsou nezbytné pro realizaci hladkého toku produktů z místa vzniku do místa jejich spotřeby. Tyto aktivity můžeme považovat za součást obecného logistického procesu.

Základní logistické činnosti:

- zákaznický servis;
- prognózování/plánování poptávky;
- řízení stavu zásob;
- logistická komunikace;
- manipulace s materiálem;
- vyřizování objednávek;
- balení;
- podpora servisu a náhradní díly;
- stanovení místa výroby a skladování;
- pořizování/nákup;
- manipulace s vráceným zbožím;
- zpětná logistika;
- doprava a přeprava;
- skladování. (1)

Zákaznický servis zahrnuje efektivní kroky k dosažení konkurenční výhody založené na vnímavosti a uspokojení externích a interních potřeb zákazníků. Zákaznický servis není samostatnou kapitolou vytaženou mimo marketingový koncept, ale je jeho nedílnou součástí. Sledováním mnohaletého vývoje lidské společnosti

nejlépe pochopíme, jak je zákaznický servis důležitý. V agrární éře vývoje společnosti věnovali lidé své úsilí hledání, pěstování a přípravě potravy. Poté vstoupilo lidstvo do období, kdy naopak vzrostla důležitost průmyslové výroby. Na začátku probíhala výroba na menších pracovištích, později se rozšířila do velkých průmyslových odvětví. Tehdejší využívání technických vynálezů rozpoutalo průmyslovou revoluci a místo výroby produktů bylo potřeba akutně řešit eliminaci masově vyráběného zboží. V té době se stal prodej základním předpokladem úspěchu v podnikání. Jakákoliv metoda prodeje fungovala (včetně drsných prodejních metod), a to především v důsledku poptávky a nízké konkurence. Trh se stával pozvolna náročnějším, zákazníci zase kritičtějšími a konkurence rostla. Zákazník měl více finančních prostředků k nákupu a mohl si vybrat z široké řady produktů a obchodních značek a dokonce i z rostoucí nabídky služeb. Podnikatel musel změnit svůj způsob myšlení a práce z výrobní na tržní orientaci. (30)

Prognózování/plánování poptávky. Existuje mnoho typů prognóz poptávky. Marketing předpovídá poptávku zákazníků na základě odhadu účinku podpory prodeje, cen a konkurence. Výroba předpovídá výrobní požadavky na základě marketingových prognóz prodeje a běžného stavu zásob. Logistika je obvykle zapojována do procesu prognózování v tom směru, kolik čeho je nutno objednat od dodavatelů a kolik jakých produktů by mělo být přepraveno nebo být k dispozici podle jednotlivých trhů, na které podnik dodává své zboží. V některých podnicích může být dokonce logistika zdrojem plánu pro výrobu. Logistika proto musí být v úzkém kontaktu jak s marketingovým prognózováním, tak s výrobním plánováním. (1)

Řízení stavu zásob má za úkol udržovat takovou úroveň zásob, aby bylo dosaženo vysoké úrovně zákaznického servisu při minimálních nákladech. Pro nastavení strategické výše zásob je třeba vycházet z historie zásob nebo z předpovědi, nejčastěji však z kombinace obojího. Pokaždé to vypadá tak, že požadavky obchodu přicházejí na poslední chvíli a ve vlnách. Výsledkem je, že je skladem materiál, který není zrovna potřeba. Nastává řízený chaos: prodej volá do výroby, výroba volá do skladu, skladník

volá nákupčímu a nákupčí dodavatelům. Řešením této situace je vyvinout maximální tlak na obchodní oddělení, aby pravidelně zpracovávalo a přehodnocovalo prognózy, na základě kterých probíhá rozplánování požadavků na hotové výrobky, nedokončenou výrobu a materiál. (31)

Logistická komunikace představuje klíč k efektivnímu fungování jakéhokoliv systému, ať jde o distribuční systém určitého podniku, anebo o širší zásobovací řetězec. Výborná úroveň komunikace uvnitř systému může být základem konkurenční výhody podniku. Úspěch obchodního řetězce lze zčásti přičíst právě progresivnímu komunikačnímu systému, který dodavatelům pravidelně dodává informace o skutečných prodejkách. Dodavatelé jsou tak schopni plánovat svoji výrobu na základě aktuálních informací o poptávce, a tím poskytují jednotlivým prodejkám včasné a přiměřené doplňování zboží. (1)

Manipulace s materiálem zahrnuje prakticky všechny aspekty pohybu nebo přesunu základních surovin, materiálů, polotovarů, výrobků, strojů a ostatních majetkových hodnot od výrobce či dodavatele až k zákazníkovi. Manipulace může být prováděna manuálně, tedy ručně a prostřednictvím automatizovaných nebo neautomatizovaných systémů. (7)

Vyřizování objednávek představuje systém, který podnik používá k přijímání objednávek od zákazníků, ke kontrole stavu objednávek a návazné komunikaci se zákazníky, a konečně k samotnému vyřízení objednávek a jejich dostupnosti pro zákazníky. Vyřizování objednávek je velmi široká a většinou vysoce automatizovaná oblast. Vzhledem k tomu, že doba cyklu objednávky je klíčovým styčným bodem zákazníků a daného podniku, může mít velký vliv na to, jak zákazníci vnímají úroveň kvality služeb podniku, a tím i na spokojenost zákazníků. (1)

Balení má pro zákazníka velký význam, protože vytváří potřebné předpoklady pro cílené zásobování. Obal spoluvytváří manipulační nebo přepravní jednotku, nese

informace důležité pro identifikaci a určení jeho obsahu, pro identifikaci odesílatele a příjemce, pro volbu správného způsobu manipulace, přepravy a uložení ve skladech a v překladištích, informace důležité pro spotřebitele. Obal má funkci manipulační, ochrannou a informační. (25)

Podpora servisu a náhradní díly jsou základním prvkem pro správný chod podniku. Logistika je zodpovědná za poskytování poprodejního servisu. Tato aktivita zahrnuje například dodávky náhradních dílů dealerům, uskladnění odpovídajícího množství náhradních dílů, vyzvedávání vadných nebo špatně fungujících produktů od zákazníků nebo rychlou reakci na požadavky na opravy. (1)

Stanovení místa výroby a skladování jsou zásadní strategická rozhodnutí, která ovlivní nejen náklady na dopravu surovin směrem dovnitř a náklady na přepravu hotových výrobků směrem ven, ale také úroveň zákaznického servisu a rychlost odezvy. Faktory, které je nutno brát v úvahu, zahrnují rozmístění zákazníků, dodavatelů, dostupnost dopravních služeb, dostupnost kvalifikovaných pracovníků s přijatelnou platovou hladinou a možnost spolupráce s úřady. (1)

Pořizování a nákup lze popsat jako nákup materiálu a služeb od externích subjektů s cílem podpory veškerých operací subjektu od výroby po marketing, prodej a logistiku. Jedná se především o výběr klíčového dodavatele, jednání o ceně zboží nebo služeb, dodacích podmínkách, množství a vyhodnocení kvality dodavatele. (7)

Manipulace s vráceným zbožím je složitá a nákladná činnost. K vrácení zboží dochází z různých důvodů. Vrácení zboží je komplikovaný proces, protože se obvykle jedná o manipulaci s malým množstvím zboží směrem zpět od zákazníka, zatímco podnik je zvyklý manipulovat s velkým objemem zboží směrem k zákazníkovi. Velké množství logistických systémů má problém tento druh pohybu zboží zvládnout, protože náklady jsou relativně velmi vysoké. (1)

Zpětná logistika bývá slabým místem mnoha firem, ve kterých je jinak primární logistika na velmi vysoké úrovni. Zatímco se většina firem a logistiků v nich pracujících soustředí na primární logistiku, její optimalizaci, zvýšení efektivity, snížení nákladů, optimalizaci pracovních postupů a integraci podpůrných systémových řešení, tak stejné společnosti a stejní lidé jsou většinou součástí méně propracované zpětné logistiky. A proto se tato logistika stává prvkem, který zvyšuje celkové logistické náklady a snižuje kvalitu interní nebo externí logistiky. (32)

Doprava a přeprava v logistice začala nabývat na významu na 70. a 80. let minulého století, kdy došlo k deregulaci dopravního průmyslu. Nastal nárůst konkurence v oblasti jednotlivých druhů doprav i mezi druhy navzájem. Přepravci získali více možností dopravy, stali se pružnějšími a i konkurenceschopnějšími. Doprava jako taková zajišťuje přesun výrobků v prostoru, z místa výroby do místa spotřeby, a zvyšuje tak jejich hodnotu. Dále pak ovlivňuje rychlost a spolehlivost, s jakou se tento přesun uskuteční. (25)

Skladování je jednou z nejdůležitějších částí logistického systému. Skladování tvoří spojovací článek mezi výrobcí a zákazníky. Zabezpečuje uskladnění produktů (surovin, dílů, hotových výrobků) v místech jejich vzniku a mezi místem vzniku a místem spotřeby a rovněž poskytuje managementu informace o stavu, podmínkách a rozmístění skladovaných produktů. Sklady umožňují překlenout prostor a čas. Výrobní zásoby zajišťují plynulost výroby. Zásoby obchodního zboží zajišťují plynulé zásobování obyvatelstva. (25)

1.2 OCHRANA OBYVATELSTVA

1.2.1 Pojem ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva byla při hrozbě vzniku a v průběhu působení živelních pohrom, antropogenních havárií, epidemií i při válečných konfliktech a stále je jedním ze znaků společenského bytí člověka v průběhu celé jeho historie. (4)

Problematicke organizování ochrany obyvatelstva jako samostatnému fenoménu byla věnována pozornost již od vzniku České republiky. Etapy jejího vývoje lze přiřadit ke konkrétním podmínkám mezinárodně politické situace a hrozby ozbrojeného konfliktu v jednotlivých etapách:

- po ukončení I. světové války, důsledkem možného použití chemických látek a leteckého bombardování válčících stran, vznikla spontánní snaha ochránit civilní obyvatelstvo při nepřátelských útocích;
- v důsledku hrozby válečného konfliktu byl v roce 1935 schválen zákon o ochraně a obraně proti leteckým útokům (byl v Evropě ve své době jedním z nejlépe zpracovaných dokumentem) a vznikla organizace Civilní protiletecké ochrany;
- v letech 1958 až 1975 je typické zaměření civilní obrany na ochranu obyvatelstva a národního hospodářství pro případ masového použití zbraní hromadného ničení v globální válce;
- od roku 2001 existuje legislativně nově definovaná ochrana obyvatelstva, která je součástí integrovaného záchranného systému, její řízení je zařazeno do působnosti ministerstva vnitra jako nedílná součást Hasičského záchranného sboru České republiky. (4)

Ochrana obyvatelstva je vymezena jako soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších subjektů i jednotlivých občanů, směřujících k minimalizaci negativních dopadů možných mimořádných událostí a krizových situací nevojenského charakteru (např. živelní pohromy, havárie nebo teroristické útoky) na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky. Je to velmi široká oblast zasahující do mnoha oblastí krizové připravenosti obyvatel ČR na mimořádné události. (5)

Bezpečnou společnost ve vztahu k mimořádným událostem a krizovým situacím je možné charakterizovat jako společnost, která má přijatý soubor právních, technických, organizačních, finančních, vzdělávacích a dalších ochranných opatření k minimalizaci, resp. k překonání následků mimořádných událostí a krizových situací, a v praxi ho zdárně realizuje. Vytváří ji veřejná správa, která zabezpečuje podmínky pro přístup občanů k informacím o rizicích vzniku mimořádných událostí, možných následcích a zároveň o přijatých opatřeních k ochraně jejich životů a zdraví, majetku a životního prostředí. (6)

Ochrana obyvatelstva je pojem, který není přímo vymezen v českých zákonech. Jeho pojetí se definuje a objasňuje prostřednictvím pojmu „civilní obrana“ uvedeného v mezinárodní smlouvě, kterou Česká republika ratifikovala. (7)

Ústředním správním úřadem v oblasti ochrany obyvatelstva je Ministerstvo vnitra a garantem za přípravu a plnění základních opatření v oblasti ochrany obyvatelstva je Hasičský záchranný sbor České republiky. (5)

1.2.2 Hlavní úkoly v ochraně obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva v České republice byla vždy na dobré úrovni, ve své komplexnosti a propracovanosti jednotlivých opatření se udržuje na jednom z předních míst ve světě. Některá opatření jsou vzorem pro ostatní státy na celé zemi, např. výroba kvalitních ochranných dětských vaků a kazajek, ochranných masek a oděvů pro obyvatelstvo, přístrojů pro zjišťování radiace, možnost plošného pokrytí České republiky vojenskými záchrannými útvary, zavedené plánování a řízení potřebných opatření od státu až po obec, protipovodňová ochrana, provádění hromadné dekontaminace, systém prováděné přípravy obyvatelstva, propagace a popularizace zásad svépomoci a vzájemné pomoci v ochraně obyvatelstva. (4)

Ochrana obyvatel je plnění některých úkolů, jejichž cílem je chránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí nebo pohrom a také vytvořit nezbytné podmínky pro jeho přežití. (7)

Těmito hlavními oblastmi jsou:

- oblast varování;
- oblast evakuace;
- oblast ukrytí;
- oblast nouzového přežití;
- ochrana osob před kontaminací;
- oblast humanitární pomoci;
- spolupráce s neziskovými organizacemi;
- monitorování radiační, chemické a biologické situace;
- informování obyvatelstva. (6)

1.2.3 Ochrana obyvatelstva při vzniku mimořádné události

Za organizaci a plnění úkolů ochrany obyvatelstva při eliminaci vzniku mimořádné události nesou odpovědnost a plní úkoly v rámci svých kompetencí v souladu se zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ministerstva a jiné ústřední správní orgány, orgány kraje, za které plní úkoly hasičský záchranný sbor kraje, hejtman, obecní úřad, starosta obce, právnické osoby a podnikající fyzické osoby. (8)

Pro zaměstnavatele jsou vymezeny úkoly k ochraně svých zaměstnanců v zákoně č.262/2006 Sb., zákoník práce. Je zde uvedeno, že zaměstnavatel přijímá opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry, povodně a vážná nebezpečí, evakuace zaměstnanců včetně pokynů zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí. Zaměstnavatel je povinen zajistit a určit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci, zajišťují přivolání zejména zdravotnické záchranné služby, Hasičského záchranného sboru České republiky a Policie České republiky a organizují evakuaci zaměstnanců. Zaměstnavatel zajistí ve spolupráci se zařízením poskytujícím závodní preventivní péči jejich vyškolení a vybavení v rozsahu odpovídajícím rizikům vyskytujícím se na pracovišti. (9)

1.2.4 Úkoly obcí v oblasti ochrany obyvatelstva

Obecní úřad v rámci přenesené působnosti, v souvislosti s řešením mimořádných událostí na úseku ochrany obyvatelstva, především zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím. Starostovi obce zákon ukládá zajišťovat varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a organizovat v dohodě s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce. Seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Při plnění tohoto úkolu obecní úřad vychází z analýzy možného ohrožení (výpisu z havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu) a využívá k tomu především odborníky z Hasičského záchranného sboru kraje a ostatních složek integrovaného záchranného systému. Obecní úřad se dále podílí na zajištění nouzového přežití obyvatel obce (starostovi obce zákon ukládá organizovat činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel. Souběžně s evakuací a v souladu s plány, uzavřenými dohodami a smlouvami zabezpečuje obecní úřad a starosta obce nouzové přežití obyvatel (nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami a vodou, nouzové dodávky energií, nouzové základní služby obyvatelstvu). Obec je dotčeným orgánem ve stavebním a územním řízení z hlediska ochrany obyvatelstva. K zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva obec využívá v první řadě vlastní zdroje; až když jsou tyto zdroje vyčerpány, má možnost se obrátit na další subjekty. (27)

1.3 LOGISTIKA KRIZOVÝCH SITUACÍ V OCHRANĚ OBYVATELSTVA

1.3.1 Krizové situace a krizové stavy

Krizovou situaci můžeme charakterizovat jako mimořádnou událost, při které je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. V důsledku velkého rozsahu mimořádné události a potažmo ohrožení velkého rozsahu, které není možno odvrátit běžnou činností správních úřadů a složek integrovaného záchranného systému, lze vyhlásit jako neodkladné opatření krizový stav. (17)

1.3.2 Stav nebezpečí

Stav nebezpečí se jako bezodkladné opatření může vyhlásit, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů infrastruktury. Stav nebezpečí lze vyhlásit jen s uvedením důvodů, na nezbytně nutnou dobu a pro celé území kraje nebo pro jeho část. Rozhodnutí o vyhlášení stavu nebezpečí musí obsahovat krizová opatření a jejich rozsah. Změna krizových opatření musí být také vyhlášena. (18)

1.3.3 Nouzový stav

Vláda České republiky může vyhlásit nouzový stav v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve velkém rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. (7)

Vláda je oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit:

- evakuaci osob a majetku z vymezeného území;

- zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo vymezeném území;
- ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky;
- bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace. (18)

1.3.4 Stav ohrožení státu

Parlament České republiky může na návrh Vlády České republiky vyhlásit stav ohrožení státu, jestliže je bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy. (7)

Stav ohrožení státu může být vyhlášen, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně. Stav ohrožení státu se vyhláší pro omezené nebo pro celé území státu. (19)

1.4 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

1.4.1 Pojem integrovaný záchranný systém

V souvislosti s ochranou obyvatelstva považuji za důležitou věc objasnit pojem „Integrovaný záchranný systém“, protože tento systém má v této oblasti důležité zastoupení s ohledem na logistické zabezpečení.

Integrovaný záchranný systém není organizace, je to systém, který využívá ke své činnosti nástroje spolupráce a modelové postupy součinnosti. Cílem integrovaného záchranného systému je, aby se promyšlenou a plánovanou spoluprací zabezpečilo, aby veškeré možné zdroje a kompetence, při kterých je potřebné provádět záchranné a likvidační práce, byly na tyto činnosti použity. Má univerzální poslání, které vzniklo z potřeby společného postupu při přípravě na mimořádné události různého druhu. Tento systém se použije při přípravě na vznik mimořádné události nebo při nutnosti provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami integrovaného záchranného systému. Je určen pro koordinaci záchranných a likvidačních prací při vzniku havárií a živelních pohrom. (10)

Základním smyslem integrovaného záchranného systému je integrovat možnosti každého, kdo by při provádění záchranných a likvidačních prací měl být zapojen s ohledem na síly a prostředky nebo kompetence, kterými může přispět k řešení následků mimořádné události. (11)

Koncepce logistické podpory integrovaného záchranného systému je do současnosti ve stadiu zámyslu zpracování. V rámci tohoto systému fungují jen logistické systémy některých základních nebo ostatních složek. I v těchto logistických systémech je však minimum prvků určeno pro logistickou podporu rozhodujících činností (záchranné a likvidační práce, ochrana obyvatelstva). Na národní úrovni chybí nadefinování požadavků na logistickou podporu pro přípravu a realizaci typových zásahů složek integrovaného záchranného systému a implementace principu společné odpovědnosti za logistickou podporu těchto zásahů. (13)

1.4.2 Složky integrovaného záchranného systému

Základní složky integrovaného záchranného systému zabezpečují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a okamžitý zásah v místě mimořádné události. Z tohoto důvodu rozmisťují své síly a prostředky po celém území České republiky. (10)

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou, viz obr. 1:

- Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje;
- Policie České republiky;
- Zdravotnická záchranná služba.

Obr. 1 Označení základních složek integrovaného záchranného systému (43, 44, 45)

Zdroj: Internetové stránky Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, novinky.cz

Základním posláním Hasičského záchranného sboru České republiky je chránit životy a zdraví obyvatel i jejich majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie nebo teroristické útoky. Zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami integrovaného záchranného systému i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami,

neziskovými organizacemi a sdruženími občanů. Hasičský záchranný sbor České republiky v současnosti zastává stěžejní roli v přípravách státu na mimořádné události. Od roku 2001, kdy došlo ke sloučení Hasičského záchranného sboru České republiky s Hlavním úřadem civilní ochrany, má Hasičský záchranný sbor České republiky ve své působnosti taktéž ochranu obyvatelstva - podobně, jako tomu je i v některých evropských státech. (12)

Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil;
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory;
- ostatní záchranné sbory;
- orgány ochrany veřejného zdraví;
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby;
- zařízení civilní ochrany;
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Tam, kde základní složky při záchranných a likvidačních pracích nedostačují, nastupují ostatní složky integrovaného záchranného systému. Začlenění ostatních složek je podmíněno uzavřením dohody o plánované pomoci na vyžádání. Složka, která uzavře s Hasičským záchranným sborem České republiky dohodu o plánované pomoci na vyžádání, je zahrnuta spolu se základními složkami do poplachového plánu integrovaného záchranného systému kraje nebo ústředního poplachového plánu. Poplachový plán integrovaného záchranného systému je určitým registrem složek, který zároveň nastavuje systém a pravidla spolupráce na daném území při zásahu složek integrovaného záchranného systému na mimořádné události. (11)

1.5 ZÁKLADNÍ LEGISLATIVA V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů vymezuje integrovaný záchranný systém, stanovuje složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis. Dále pak určuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. (8)

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) určuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků. Rovněž stanovuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a také odpovědnost za porušení těchto povinností. Zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje určování a ochranu evropské kritické infrastruktury. Vymezuje krizové situace, orgány krizového řízení. (18)

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Dále upřesňuje pravomoc vlády, ústředních správních úřadů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Též stanovuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Popisuje systém hospodářských opatření pro krizové stavy, který obnáší systém nouzového plánování, systém hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavbu a údržbu infrastruktury a regulační opatření. (20)

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva vymezuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany a při odborné přípravě jejich personálu; způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného

ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení; technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění a způsob poskytování tísňových informací; způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení; zásady postupu při poskytování úkrytů, způsob a rozsah kolektivní a individuální ochrany obyvatelstva; požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování a stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany. (21)

Činnost složek IZS se řídí vyhláškou č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., která upřesňuje zásady koordinace složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu, zásady spolupráce operačních středisek základních složek, podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek, obsah dokumentace integrovaného záchranného systému, způsob zpracování dokumentace a podrobnosti o stupních poplachů poplachového plánu, zásady a způsob zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu. (22)

Dalším závazným dokumentem je nařízení vlády č. 463 ze dne 27. listopadu 2000 o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva. (23)

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020, vláda České republiky na svém zasedání ze dne 25. února 2008 schválila novou koncepci ochrany obyvatelstva. Tato koncepce je dokument zásadního významu v oblasti ochrany obyvatelstva. Ukončení studené války, minimalizace možnosti vzniku globálního a též vojenského konfliktu na našem území, umožnilo změnit charakter připravovaných opatření k ochraně obyvatelstva. Předpokládá se, že příznaky hrozby případného konfliktu budou zjištělné s předstihem minimálně dvou let, což pak umožní přijmout potřebná opatření. V návaznosti na závazky vyplývající pro českou republiku z mezinárodních úmluv a dokumentů, schválila vláda uvedenou koncepci. Ústředním tématem je bezpečnost společnosti ve vztahu k mimořádným událostem a krizovým situacím, kde se projevuje potřeba řešit nedostatečnou připravenost obyvatelstva

pro ochranu, obranu a zvládnání krizových situací, koordinaci přípravy obyvatelstva, a to jak dospělého, tak i dětí a mládeže, která by zahrnovala přípravu na možné situace (mimořádné události, vnitřní bezpečnost, obrana státu, zdravotnická připravenost, chování při epidemiích, narušení objektů kritické infrastruktury). (24)

Dokument zohledňuje přípravu a realizaci opatření k ochraně obyvatelstva v kontextu s existujícími i předpokládanými bezpečnostními hrozbami. Dokument řeší problematiku bezpečné společnosti jako jsou úkoly veřejné správy, podnikové sféry a občanů, oblast připravenosti pracovníků veřejné správy, právnických a fyzických osob včetně školní mládeže, základní organizační a technická opatření ochrany obyvatelstva (varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití, ochrana osob před kontaminací, humanitární pomoc, spolupráce s neziskovými organizacemi, monitorování radiační, chemické a biologické situace, informování obyvatelstva) a otázky plánování a řešení opatření k ochraně obyvatelstva pro mimořádné události, nevojenské a vojenské krizové situace, včetně připravenosti sil a prostředků, materiálního a finančního zabezpečení. (6)

1.6 LOGISTIKA A LOGISTICKÁ PODPORA V OCHRANĚ OBYVATELSTVA

1.6.1 Plánování v ochraně obyvatelstva

Krizové plánování v ochraně obyvatelstva je ucelený soubor postupů, metod a opatření, které věcně příslušné orgány užívají při přípravě na činnost v krizových situacích a k minimalizaci možných zdrojů krizových situací a jejich škodlivých následků. Plánování zahrnuje systematické stanovení cílů a úkolů nebo činností nezbytných pro jejich dosažení, přičemž k tomu je nezbytné rozhodování o výběru z alternativních možných budoucích způsobů vykonávání činností. Není však možné sestavit jakýkoli reálný plán bez rozhodování a bez zvažování potřeby lidských nebo materiálních zdrojů. Plánování přispívá k dosažení záměrů, cílů a je prioritní mezi manažerskými úlohami. Plánování můžeme rozdělit na operativní plánování, taktické plánování a strategické plánování. Operativní plánování se použije pro dosažení krátkodobých cílů a strategické k dosažení dlouhodobých cílů.

Kvůli co nejlepšímu zpracování krizového plánování, je nutné provést správnou analýzu vzniku možných rizik, které jsou součástí havarijních a krizových plánů. Z těchto vytvořených analýz je poté možné plánovat logistické zabezpečení v materiální oblasti a oblasti poskytovaných služeb, které jsou potřebné k fungování všech složek zabezpečujících ochranu obyvatelstva. Těmito složkami jsou veřejná správa a zasahující složky při vzniku mimořádné události. Za tímto účelem jsou v krizovém řízení provozovány informační systémy, jako jsou softwarový nástroj KRIZDATA a informační systém pro plánování civilních zdrojů ARGIS, které provozuje Správa státních hmotných rezerv.

Softwarový nástroj KRIZDATA je určen k podpoře plánování hospodářských opatření pro krizové stavy a k zajišťování věcných zdrojů během krizové situace. S ohledem na to, že není možné vyloučit vznik krizové situace, jejíž dopady povedou k rozsáhlému narušení datové komunikační sítě nebo budou provázeny výpadky dodávek elektrické energie pro velké územní oblasti, byl vyvinut a je k dispozici orgánům krizového řízení tento softwarový nástroj. Aplikace KRIZDATA poskytuje

data o dodavatelích nezbytných dodávek, dodávkách nebo službách, které jsou evidovány dodavatelé nezbytných dodávek schopni zabezpečit k překonání nebo k odstranění následku krizové situace. (33)

Informační systém pro plánování civilních zdrojů ARGIS je hlavní nástroj informační podpory hospodářských opatření pro krizové stavy v oblasti zajišťování věcných zdrojů. Hlavním cílem je pomoci orgánům krizového řízení od úrovně určených obcí, přes úroveň krajských úřadů až po ministerstva a ostatní správní úřady při plnění povinností v oblasti krizového řízení. Základním smyslem je sběr a udržování informací o zdrojích a jejich vazbách. Jedná se jak o zdroje podporované státem pro případ válečné situace, tak obecně o jakékoliv zdroje, které se na vymezeném území nacházejí a patří podnikům nebo jiným ekonomickým subjektům. Systém pro plánování civilních zdrojů zachycuje veškeré potřebné informace o výrobních či skladových kapacitách na daném území a také případné smluvní vztahy hospodářských subjektů se státem. Systém se zaměřuje na operativní vyhledávání jednotlivých typů zdrojů, analýzu výrobních řetězců a plánování jejich efektivního využití. Nezbytným předpokladem využívání centrálního systému ARGIS je funkčnost internetu.

Informační systém ARGIS informačně podporuje:

- systém nouzového hospodářství s důrazem na zpracování Plánu nezbytných dodávek;
- systém hospodářské mobilizace s důrazem na tvorbu a zpracování související plánovací dokumentace;
- zpřístupnění vybraných informací o státních hmotných rezervách určeným orgánům krizového řízení;
- vedení evidence objektů z hlediska jejich užitných vlastností a atributů jejich vlastníků a provozovatelů;
- proces vytváření, udržování a uvolňování nouzových strategických zásob ropy a ropných produktů na území ČR.

Do systému mohou rovněž vstupovat vybrané právnické a podnikající fyzické osoby, které v souladu se zákonem č. 240/2000 Sb. prostřednictvím hasičských záchranných sborů krajů poskytují požadované údaje včetně informací o svých schopnostech dodat předmět nezbytné dodávky.

V úvodní části bylo uvedeno, že výsledkem analýz vzniku rizik, kdy je ohroženo obyvatelstvo, jsou zpracované různé druhy plánů, které mají za úkol popsat technologické procedury pro zvládnutí mimořádných událostí. V oblasti ochrany obyvatelstva jsou zpracovávány např. krizové plány, typové plány, plány hospodářské mobilizace, plány krizové připravenosti a jako jedny z nejdůležitějších dokumentů také havarijní plány. Aby tyto plány byly plně funkční, je nutná průběžná aktualizace a prověřování.

Krizový plán je soubor dokumentů obsahující popis a analýzu hrozeb a souhrn krizových opatření a postupů, které ministerstva, správní úřady a orgány územní samosprávy zpracovávají k zajištění připravenosti na řešení krizových situací v dané působnosti na základě zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení.

Druhy krizových plánů:

- ústřední krizový plán;
- krizové plány ministerstev a jiných ústředních správních úřadů;
- krizové plány krajů;
- plány krizové připravenosti určených právnických a podnikajících fyzických osob;
- obce s rozšířenou působností dále rozpracovávají vybrané úkoly krizového plánu kraje na podmínky svého správního obvodu.

Krizový plán je složen ze základní a přílohové části. Přílohová část je složená z různých druhů plánů, které mají za úkol zvládnutí různých mimořádných událostí.

Jedná se o tyto plány:

- havarijní plán;

- typové plány;
- povodňové a havarijní plány zpracované podle zvláštních právních předpisů;
- operační plány, které se zpracovávají pro konkrétní druh krizové situace na daném území;
- plán nezbytných dodávek;
- plán hospodářské mobilizace;
- plán akceschopnosti zpracovatele krizového plánu;
- plány spojení, materiálně technického zabezpečení, topografické mapy s vyznačenými riziky a řešením ohrožení.

Havarijní plán je účelový dokument, který představuje souhrn opatření k provádění záchranných a likvidačních prací k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení ohrožení vzniklých mimořádnou událostí a k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Havarijní plán je základním dokumentem pro řešení mimořádných událostí v případě živelních pohrom, antropogenních havárií a jiných nebezpečí, která ohrožují životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí. Obsahem havarijního plánu jsou údaje informačního a operačního charakteru, plány konkrétních činností, mapy, schémata, přehledy sil a prostředků určených k pomoci, způsoby jejich nasazení a zásady účinného provádění záchranných a likvidačních prací. (34)

Plány konkrétních činností:

- a) Plán vyrozumění obsahuje způsob předání prvotní informace o mimořádné události apod.
- b) Traumatologický plán obsahuje způsob zabezpečení zdravotnických opatření postiženým osobám atd.
- c) Plán varování obyvatelstva obsahuje způsob varování obyvatelstva o možném nebezpečí apod.
- d) Plán ukrytí obyvatelstva obsahuje zásady zabezpečení ukrytí apod.

- e) Plán individuální ochrany obyvatelstva obsahuje prostředky individuální ochrany, systém jejich výdeje apod.
- f) Plán evakuace obyvatelstva uvádí zásady provádění evakuace atd.
- g) Plán nouzového přežití obyvatelstva obsahuje nouzové ubytování, zásobování základními potravinami, pitnou vodou, dodávky energií apod.
- h) Povodňový plán je dokument, který obsahuje způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací; dále obsahuje způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů atd.
- i) Plán ochrany území pod vybranými vodními díly před zvláštními povodněmi obsahuje kategorie vodních děl, rozsah a účinek zvláštní povodně na území pod vodními díly atd.
- j) Plán mimořádných veterinárních opatření obsahuje přehled připravených mimořádných veterinárních opatření, způsob jejich provádění apod.
- k) Plán veřejného pořádku a bezpečnosti obsahuje způsob jeho zabezpečení atd.
- l) Plán ochrany kulturních památek obsahuje přehled kulturních památek, způsob zabezpečení jejich ochrany před účinky havárií apod.
- m) Plán hygienických a protiepidemických opatření obsahuje přehled připravených hygienicko epidemiologických opatření, způsob jejich provádění atd.
- n) Plán komunikace s veřejností a sdělovacími prostředky obsahuje přehled spojení na sdělovací prostředky, texty nebo nahrávky televizních a rozhlasových varovných relací apod. (35)

1.6.2 Správa státních hmotných rezerv

Správa státních hmotných rezerv je ústředním orgánem státní správy v České republice v oblastech hospodářských opatření pro krizové stavy, státních hmotných rezerv a ropné bezpečnosti. Správa zabezpečuje financování, obměnu, záměnu, půjčku, uvolnění, nájem, prodej, skladování, ochraňování a kontrolu státních hmotných rezerv a podle požadavků krizových plánů i jejich pořizování.

Z hlediska účelu se státní hmotné rezervy dělí na:

- a) Hmotné rezervy, které tvoří vybrané základní suroviny, materiály, polotovary a výrobky. Jsou určeny pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstraňování následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu.
- b) Mobilizační rezervy, které tvoří vybrané základní suroviny, materiály, polotovary, výrobky, stroje a jiné majetkové hodnoty určené pro zajišťování mobilizačních dodávek (pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů po vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu).
- c) Pohotovostní zásoby, které tvoří vybrané základní materiály a výrobky, určené k zajištění nezbytných dodávek pro podporu obyvatelstva, činnosti havarijních služeb a hasičských záchranných sborů po vyhlášení krizových stavů, v systému nouzového hospodářství, kterou nelze zajistit obvyklým způsobem.
- d) Zásoby pro humanitární pomoc, které tvoří vybrané základní materiály a výrobky určené po vyhlášení krizových stavů k bezplatnému poskytnutí fyzické osobě vážně materiálně postižené.

Pořízení státních hmotných rezerv probíhá v dvouletém plánovacím cyklu a výsledkem je "Plán vytváření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti České republiky" projednávaný ve Výboru pro civilní a nouzové plánování, Bezpečnostní radě státu a vládě. Odpovědnost za pořízení, udržování a financování státních hmotných rezerv je jednou ze tří základních působností Správy státních hmotných rezerv. (36)

1.6.3 Institut ochrany obyvatelstva

Institut ochrany obyvatelstva je odborným orgánem Ministerstva vnitra - generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky pro vědeckovýzkumnou, vzdělávací, výcvikovou a informační činnost v oblasti ochrany obyvatelstva. Podává informační, expertizní, konzultační a poradenskou činnost orgánům a organizacím Hasičského záchranného sboru České republiky, ministerstvům, orgánům státní správy

a samosprávy, právníckým a vybraným fyzickým osobám, jejichž činnost je důležitá pro zabezpečení plnění úkolů ochrany obyvatelstva.

V oblasti vzdělávací a výcvikové činnosti organizuje a provádí základní, specializační, zdokonalovací a rekvalifikační kurzy pro pracovníky orgánů státní správy. Dále zpracovává učební metodické pomůcky, podklady pro vzdělávání, propagaci a přípravu obyvatelstva k sebeobraně a vzájemné pomoci.

V oblasti vědecké a výzkumné činnosti institut podporuje strategická a koncepční rozhodnutí Hasičského záchranného sboru České republiky v oblasti efektivní profilace jednotlivých opatření, objektivizace rozhodování (metody a prvky umělé inteligence a využití výpočetní techniky) včetně využití ve vzdělávacím procesu řídicích pracovníků pro ochranu obyvatelstva. V oblasti výzkumné činnosti organizuje a provádí výzkum problémů pro zdokonalování Hasičského záchranného sboru České republiky v oblastech koncepcí, metod, technologií a technických prostředků zabezpečení ochrany obyvatelstva pro zajištění prevence a minimalizace následků provozních havárií, živelních pohrom a soudobých prostředků ničení. Provádí spolupráci s univerzitami, vysokými školami, vědeckými institucemi a dalšími subjekty pro rozšíření kapacit, rozvoj bezpečnostního výzkumu, vědních oborů, projektů souvisejících s problematikou Hasičského záchranného sboru České republiky. Metodicky vykonává řídicí a odbornou činnost chemických laboratoří Hasičských záchranných sborů krajů.

V oblasti specializované činnosti poskytuje expertizní, poradenské, konzultační služby pro potřeby Hasičského záchranného sboru České republiky, na vyžádání správních úřadů, obcí, složek integrovaného záchranného systému a pro mezinárodní, vnitrostátní a rezortní spolupráci. Metodicky usměrňuje a dohlíží na správnou laboratorní praxi chemických laboratoří Hasičského záchranného sboru České republiky. Dále v chemické oblasti zabezpečuje konzultační činnost pro jednotky Hasičského záchranného sboru České republiky. Popularizuje ochranu obyvatelstva, poskytuje informace veřejnosti, dokumentuje život Hasičského záchranného sboru a vytváří filmy s odbornou tematikou. Vykonává jiné odborné, sportovní a společenské činnosti spojené s předmětem činnosti institutu.

V oblasti informační činnosti shromažďuje a vyhodnocuje informace pro potřeby Hasičského záchranného sboru České republiky. Pro řídicí a výkonné složky Hasičského záchranného sboru České republiky, orgány státní správy, právnické a fyzické osoby zpracovává adresné informace, které jsou důležité v oblasti ochrany obyvatelstva. Zpracovává analýzy ochrany obyvatelstva ve světě a trendy jejich vývoje. Vede speciální báze dat a organizuje jejich využití v Hasičském záchranném sboru České republiky. (37)

1.6.4 Skladovací a opravárenské zařízení Hasičského záchranného sboru České republiky v Olomouci

Základna logistiky Olomouc je určena jako účelové zařízení generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, jehož hlavním úkolem je zabezpečovat potřeby hasičských záchranných sborů v oblasti skladování věcných prostředků a materiálů. Základna má čtyři základní okruhy činnosti. Prvním úkolem je hospodaření s prostředky civilní ochrany, druhým centrální pořizování majetku pro hasičské záchranné sbory. Třetím důležitým úkolem je zodpovědnost za normativy prostředků a věcných materiálů, které používá hasičský sbor při vyhlášení různých druhů pohotovostí nebo krizových stavů při povodních, rozsáhlých požárech, evakuaci obyvatelstva a jiných situacích. Čtvrtou a poslední oblastí činnosti je logistická podpora hasičských sborů při různých akcích, např. zapůjčování prostředků do zahraničí, stavba stanů, věží, tribun a dále podpora cvičení profesionálních i dobrovolných hasičů. To zahrnuje také spolupráci na přepravě materiálů v rámci hasičského záchranného sboru nebo poskytování humanitární pomoci.

Základna logistiky se skládá z dvanácti skladových objektů, které jsou rozmístěny v rámci celé České republiky. Pokud se podíváme na mapu - viz obr. 2, zjistíme, že téměř každý kraj v České republice má vlastní sklad. Tyto sklady jsou de facto samostatné a schopné poskytnout rychlou materiální pomoc ve svém regionu. Činnost skladů je řízena z olomouckého ředitelství. Výjimečné postavení mají sklady ve Zbirohu, kde v roce 2007 základna logistiky převzala rozsáhlý logistický objekt od armády. V rámci hasičského záchranného sboru je zde vybudována národní základna

humanitární pomoci, která slouží pro účely poskytování a přijímání humanitární pomoci v rámci České republiky a Evropské unie. Na paletizačních prostředcích jsou zde samostatně uložena léčiva, potraviny, oděvy a další druhy materiálů k okamžitému poskytnutí pomoci.

Bez ohledu na průběh a příčinu vzniku mimořádných událostí potřebuje hasičský záchranný sbor při zásazích mnoho materiálu, dopravní a logistickou podporu. Materiální pomoc je automaticky distribuována také přímo obyvatelům postižených mimořádnou událostí. Pomoc obyvatelům je poskytována a koordinována prostřednictvím krizových štábů, které shromažďují požadavky z jednotlivých obcí a jsou propojeny na krizové štáby jednotlivých krajů. Konkrétní požadavky jsou na základě logistiky vyhodnoceny a rozhoduje se o použití těchto požadavků. Cílem těchto činností je nejrychlejší přeprava materiálu na místa, kde je nejvíce potřeba. Základna má k dispozici mnoho různých druhů materiálů a zároveň sleduje i pohotovostní zásoby státních hmotných rezerv, ze kterých může využít další potřebné prostředky. V případě, kdy nastane nouzová situace, je v jednom regionu vytvořen distribuční mezisklad, který soustředí zásoby dovážené ze vzdálenějších skladů a odkud je pomoc rozvážena na základě aktuálních potřeb.

I v průběhu krize se dbá na pořádek a poskytované prostředky jsou evidovány proto, aby se mohly po skončení záchranných akcí vrátit na své místo ve skladu. Na tomto materiálu se pravidelně provádí opravy, revize za účelem jejich dalšího bezproblémového použití. Činnost je financována ze státního rozpočtu prostřednictvím Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Každý sklad musí být připraven vydávat prostředky pro nasazení v kteroukoli denní či noční dobu a z tohoto důvodu má k dispozici potřebný vozový park i manipulační techniku. (38)

Obr. 2 Sklady Základny logistiky Olomouc

Zdroj: mapa - Internetové stránky Základny logistiky Olomouc

1.6.5 Hasičský záchranný sbor České republiky

Jak jsem již uvedl na začátku své práce, základním posláním Hasičského záchranného sboru České republiky je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Dále plní v ochraně obyvatelstva úkoly, které jsou před něj postaveny.

Hasičský záchranný sbor České republiky je složen z generálního ředitelství, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, 14 hasičských záchranných sborů krajů, Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany ve Frýdku - Místku a Záchranného útvaru v Hlučíně. Součástí Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky jsou dále vzdělávací, technická a účelová zařízení, jimiž jsou Odborná učiliště požární ochrany (ve Frýdku - Místku, Brně, Chomutově a Borovanech), Institut ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč a Technický ústav požární ochrany Praha. (12)

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky usiluje o maximální využití vhodných forem k informování všech skupin obyvatelstva

o možných mimořádných událostech a správných postupech v případě ohrožení tzv. preventivně výchovnou činností. Proto v této oblasti vyvíjí řadu aktivit, které svým zaměřením přímo působí na obyvatelstvo, nebo podporují jeho přípravu. Jedná se hlavně o podporu výuky předmětné problematiky na všech druzích škol, tvorbu výchovných projektů a další činnosti zaměřené na přípravu obyvatelstva jak na centrální, tak na úrovni regionální. Zaměření preventivně výchovné činnosti se mění v závislosti na potřebách společnosti, kdy reaguje nejen na možná rizika, ale také na legislativu, změny v technologickém pokroku a na potřeby stále se měnící společnosti. (39)

Součástí Hasičského záchranného sboru České republiky je Oddělení civilní nouzové připravenosti, které se kromě mezinárodních vztahů s ostatními členskými státy zaměřuje na rozvoj spolupráce s mezinárodními organizacemi zejména v rámci EU a NATO. V rámci EU je tato spolupráce řešena Mechanismem civilní ochrany Společenství, kterého obecným účelem je na žádost poskytnout podporu v případě mimořádných událostí a usnadnit lepší koordinaci asistenčního zásahu ze strany členských států a Společenství. Stěžejními oblastmi Mechanismu civilní ochrany Společenství jsou Monitorovací a informační centrum a Komunikační a informační systém pro případy mimořádných událostí, díky kterým lze operativně koordinovat a komunikovat poptávanou a nabízenou pomoc a zároveň řešit logistiku této pomoci. Dalším nástrojem mechanismu jsou moduly civilní ochrany, které jsou vytvořeny z vnitrostátních zdrojů jednoho nebo více členských států a jejichž cílem je přispět k reakci na závažné mimořádné události. Oddělení civilní nouzové připravenosti také zabezpečuje spolupráci s ostatními mezinárodními organizacemi v oblastech souvisejících s civilním nouzovým plánováním a civilní ochranou. (40)

1.6.6 Logistická komunikace v ochraně obyvatelstva

Komunikace je důležitým prvkem chodu logistického systému. Rychlost a kvalita toku informací mají přímý vliv na náklady a účinnost celého procesu. Pro zajištění vysoké úrovně komunikace je nutné využívání moderních informačních a komunikačních technologií, které umožňují významně zrychlit a zkvalitnit

komunikace v procesech jako jsou zpracování objednávek, řízení stavu zásob, řízení přepravy a skladů atd. Současným trendem v logistické komunikaci je velký nárůst její komplexnosti, automatizace a rychlosti. V logistické komunikaci se jedná především o vztahy s dodavateli, odběrateli, hlavními úseky podniku a dále různými články logistického řetězce. V dnešní době rychle se rozvíjejících informačních technologií, automatizace, komplexnosti a urychlenosti ve všech oblastech se stává i logistika rychlejší. Vysoce vyvinutá logistická komunikace také minimalizuje manipulaci s materiálem, která mu nepřidává na hodnotě. Činnosti, které jsou spojené se zbytečnou manipulací s materiálem, na sebe vážou zbytečné náklady, čímž zvyšují cenu nabízených služeb a snižují konkurenceschopnost.

Základní funkcí logistické komunikace za krizové situace je přenos informací v takové struktuře, kvalitě a algoritmu, který umožňuje kvalitní a efektivní zabezpečení poptávaných věcných zdrojů. Je třeba zdůraznit, že tento přístup k zajištění trvalého toku materiálu se vztahuje na všechny tři fáze řešení krizové situace, kterými jsou prevence, řešení, náprava. Vzájemným tokem informací mezi jednotlivými aktéry, kteří zaručují zabezpečení zdrojů v rámci ochrany obyvatelstva, jsou privátní sektor a veřejná správa směrem k postiženým občanům. (7)

Vazby a činnosti v komunikaci privátního sektoru:

a) Právnícké osoby

- zabezpečují pohotovostní, zdravotnické, bezpečnostní služby;
- vykonávají činnosti potřebné pro překonání mimořádné události, jako jsou výroba a dodání produktů;
- v oblasti humanitární pomoci je to materiální a finanční zabezpečení;
- zabezpečení prací (např. stavební apod.).

b) Podnikající fyzické osoby

- zabezpečení prací (např. stavební apod.);
- drobné služby různého druhu. (7)

Vazby v komunikaci veřejné správy:

- a) ústřední orgány státní správy a její organizační složky;
- b) kraje;
- c) obce s rozšířenou působností;
- d) obce. (7)

Za základní logistickou komunikaci v ochraně lze považovat varování obyvatelstva při vzniku mimořádné události. Mezi základní prostředky používané při vyhlášení varovných signálů můžeme zařadit poplachové rotační (motorové) sirény, elektronické sirény (viz obr. 3) nebo mobilní sirény, a další zařízení s vlastnostmi elektronických sirén (např. obecní rozhlas). Obecně tyto prvky nazýváme jako koncové prvky varování. Včasné a správné provedení varování a prvotního tísňového informování je jednou ze základních podmínek úspěšné realizace opatření na ochranu obyvatelstva a zahájení komunikace orgánů krizového řízení s obyvatelstvem v ohrožení.(41)

O varování obyvatelstva jsou oprávněni rozhodnout:

1. Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému při nebezpečí z prodlení varování obyvatelstva na ohroženém území pomocí dálkově ovládaných koncových prvků varování a vyzoomění.
2. Starosta obce nebo hejtman kraje cestou operačního a informačního střediska nebo přímým spuštěním koncových prvků, využitím místního rozhlasu nebo televize, případně jednotky obecní policie, megafonem, vozidlovým rozhlasovým zařízením.
3. Velitel zásahu při nebezpečí z prodlení cestou operačního a informačního střediska přímým spuštěním koncových prvků, osobním kontaktem jemu podřízených sil. (42)

Obr. 3 Elektronická siréna (46)

Zdroj: Internetové stránky Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje

1.6.7 Vyřizování objednávek v ochraně obyvatelstva

Cyklus zákaznické objednávky zahrnuje všechny čas, který uplyne od podání objednávky ze strany zákazníka (veřejná správa) až po obdržení objednaného zboží v přijatelném stavu a jeho umístění do zákaznickova skladu.

Typický cyklus objednávky se skládá z následujících fází:

- příprava a předání objednávky;
- přijetí objednávky a její zanesení do systému;
- vyřízení objednávky;
- příprava a kompletace objednávky a zabalení;
- doprava objednaného zboží zákazníkovi;
- příjem zboží u zákazníka. (1)

V současné době se objednávky ve veřejné správě provádějí elektronicky a tyto systémy jsou napojeny na jejich ekonomiku (fakturace, majetek, datové schránky). V jejich databázi jsou zaznamenáni dodavatelé (právnícké a podnikající fyzické osoby), jejich okamžité nebo dodatečné schopnosti, zdroje nebo jiné potřebné údaje. V systému je možné vyhotovovat různé sestavy, které mohou být využité pro podporu rozhodovacího procesu krizových štábů. (7)

1.6.8 Pořizování/nákup v ochraně obyvatelstva

Pořizování můžeme definovat jako nákup materiálů a služeb od externích organizací s cílem podpory veškerých operací organizace od výroby po marketing, prodej a logistiku. Pokaždé se jedná především o výběr klíčového dodavatele, jednání o ceně zboží či služeb, dodacích podmínkách, množství a vyhodnocení kvality dodavatele. (7)

Nákupem v ochraně obyvatelstva můžeme také rozumět poskytování prací a služeb mezi orgány krizového řízení a složkami integrovaného záchranného systému. Dále sem můžeme zahrnout poskytnutí osobní nebo věcné pomoci od právníckých či fyzických osob, které jsou schopni tuto pomoc na vyžádání poskytnout.

Rovněž sem lze zahrnout zabezpečení nezbytnou dodávkou v systému hospodářských opatření pro krizové stavy, která může částečně až úplně eliminovat dopady krizových stavů. Plán nezbytných dodávek vždy obsahuje seznam požadovaných nezbytných dodávek, seznam nezajištěných nezbytných dodávek a přehled dodavatelů nezbytných dodávek. Nezbytná dodávka je určena:

- k uspokojení základních potřeb občanů na území České republiky;
- pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, hasičských záchranných sborů a havarijních služeb;
- pro podporu výkonu státní správy.

1.6.9 Balení v ochraně obyvatelstva

Balení má pro odběratele velký význam, protože vytváří potřebné předpoklady pro cílené nouzové zásobování. Správně zvolené obaly jsou základem zákaznického

servisu. Obal má úzkou vazbu s přepravou zboží, protože od jeho vyskladnění, od dodavatele přes veřejnou správu až k postiženému občanovi, dochází ke kombinaci různých druhů dopravy. Tito přepravci jsou vybaveni kvalitními i méně kvalitními manipulačními prostředky, které jsou základem pro správnou manipulaci se zbožím. Obal svým provedením může napomáhat prodeji a jako soubor obalových prostředků musí plnit důležité funkce, viz obr. 4.

Základní funkce obalových prostředků:

- funkce manipulační - má za úkol vytvářet pro výrobek úložný prostor a spolu s ním jednotku balení uzpůsobenou pro manipulaci v oběhu a popř. spotřeby, která zabezpečuje úplnost a celistvost zabaleného výrobku;
- funkce ochranná - zabezpečuje výrobku na požadované úrovni ochranu před škodlivými vnějšími vlivy a zabraňuje agresivnímu nebo jinému nežádoucímu působení výrobku na okolní prostředí;
- informační funkce - obal se podílí svou vnější úpravou, tvarovým a grafickým řešením a informacemi na balení uvedenými, na zajištění oběhu, odbytu a spotřeby výrobku. (25)

Jestliže je balení požadovaného zboží kvalitně a vhodně provedeno s důrazem na manipulaci a skladování, může být při výběru veřejnou správou důležitým ukazatelem, který usnadňuje uskladnění zboží, jeho přesuny a následně distribuci postiženým obyvatelům. V neposlední řadě nesmíme opomenout cenovou a nákladovou výhodnost. (7)

Obr. 4 Humanitární balíček (47)

Zdroj: Internetové stránky Správy státních hmotných rezerv

1.6.10 Stanovení místa výroby/kompletace a skladování v ochraně obyvatelstva

V ochraně obyvatelstva je výroba pojem, který můžeme chápat jako kompletování a skladování souprav určených pro obyvatelstvo postižené mimořádnou událostí. Tyto činnosti jsou základním prvkem pro zdárné překonání krizových situací.

Skladování je jednou z nejdůležitějších částí logistického systému. Skladování tvoří spojovací článek mezi výrobcem a zákazníky. Zabezpečuje uskladnění produktů (surovin, dílů, hotových výrobků) v místech jejich vzniku a mezi místem vzniku a místem spotřeby a poskytuje managementu informace o stavu, podmínkách a rozmístění skladovaných produktů. Sklady umožňují překlenout prostor a čas. Výrobní zásoby zajišťují plynulost výroby. Zásoby obchodního zboží zajišťují plynulé zásobování postiženého obyvatelstva.

Základní funkce skladování:

a) Přesun produktů

- příjem zboží - vyložení, vybalení, aktualizace záznamů, kontrola stavu zboží, překontrolování průvodní dokumentace;
- transfer či ukládání zboží - přesun produktů do skladu, uskladnění a jiné přesuny;
- kompletace zboží podle objednávky - přeskupování produktů podle požadavků zákazníka;
- překládka zboží - z místa příjmu do místa expedice, vynechání uskladnění;
- expedice zboží - zabalení a přesun zásilek do dopravního prostředku, kontrola zboží podle objednávek, úpravy skladových záznamů.

b) Uskladnění produktů

- přechodné uskladnění - uskladnění nezbytné pro doplňování základních zásob;
- časově omezené uskladnění - týká se nadměrných zásob.

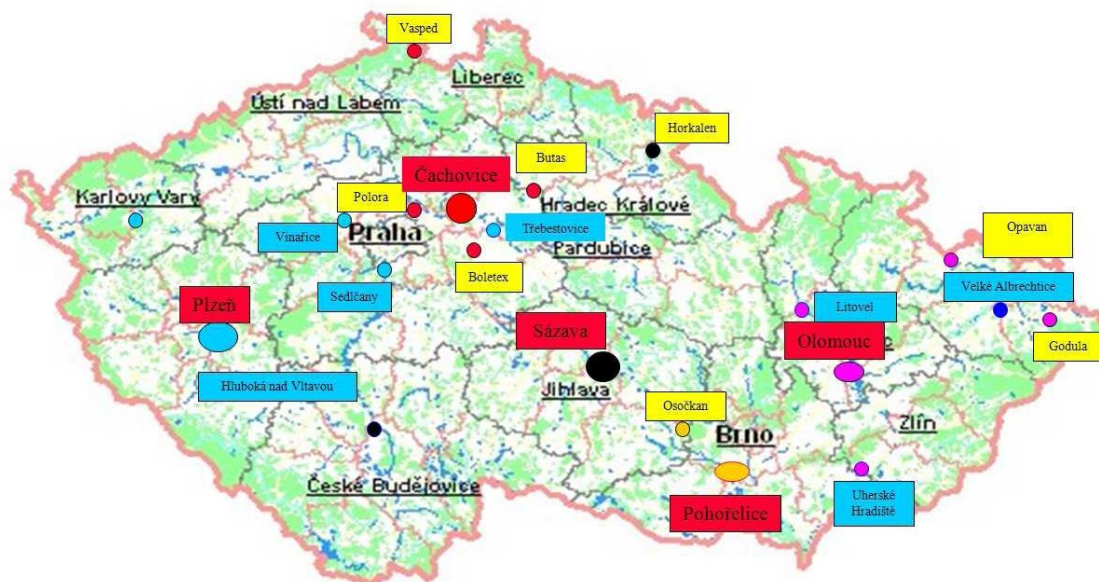
c) Přenos informací

- týká se stavu zásob, stavu zboží v pohybu, umístění zásob, vstupních a výstupních dodávek, zákazníků, personálu a využití skladových prostor.

Možným příkladem, kde probíhá kompletace a skladování souprav pro veřejnou správu a postižené obyvatelstvo, jsou organizační složky Správy státních hmotných rezerv - viz obr. 5, které jsou:

- Boletex v Bošicích, pošta Kostelec nad Černými lesy;
- Butas v Butovsi, pošta Jičín;
- Godula v Hnijníku u Českého Těšína, pošta Frýdek Místek;
- Horkalen v Bohuslavicích nad Metují;
- Opavan ve Štítině u Opavy;
- Osočkan ve Vlkově, pošta Osová Bítýška;
- Polora v Poleradech nad Labem, pošta Mratín

- Vasped ve Varnsdorfu. (7)

Obr. 5 Organizační složky Správy státních hmotných rezerv (48)

Zdroj: Internetové stránky Správy státních hmotných rezerv

1.6.11 Doprava a přeprava v ochraně obyvatelstva

Zajišťování požadované úrovně zákaznického servisu je významnou součástí logistického řízení. Dopady přepravy na zákaznický servis jsou jedny z nejdůležitějších. Přepravní servis musí být především spolehlivý, významnou úlohu hraje doba přepravy a pokrytí trhu. Pro zákazníky je též významná pružnost v poskytování přepravních služeb a řešení ztrát nebo poškození. (25)

Doprava jako základní logistická činnost se řadí mezi klíčové aktivity v rámci logistického řetězce. Jedná se o vlastní provádění přesunů materiálů a zboží z místa vzniku do místa spotřeby. Veřejná správa si ve většině případů tuto službu objednává. Zboží může být přepravováno leteckou, železniční, vodní, potrubní nebo automobilovou dopravou (viz obr. 6), a to do skladů popřípadě přímo k postiženým občanům. Pro účely vykládky nebo nakládky si musí veřejná správa připravit, pořídit nebo objednat vhodné technické prostředky. Podmínky jsou dopředu stanoveny dodavatelem (výrobce nebo

ústředním orgánem státní správy, viz podmínky stanovené Správou státních hmotných rezerv pro vyložení Zásob pro humanitární pomoc z vozidla) nebo přepravcem. (7)

Obr. 6 Druhy přeprav (49)

Zdroj: Internetové stránky Globkurýr.cz

Přeprava v ochraně obyvatelstva může také probíhat v rámci složek integrovaného systému pomoci vlastních přepravních prostředků těchto složek. Může jít například o přepravu osob do místa vzniku mimořádné události, přeprava ze skladů Správy státních hmotných rezerv a v neposlední řadě doprava humanitární pomoci přímo k postiženým občanům. Veřejná správa si v mnoha případech různé druhy přepravy objednává u externích dopravců. Výběr vhodného a spolehlivého dopravce je velmi důležitý vzhledem k různému přepravovanému zboží a potřebě doručit požadované zboží ve správném čase na správné místo.

1.6.12 Řízení stavu zásob v ochraně obyvatelstva

Úkolem řízení zásob je jejich udržování na úrovni, která umožňuje kvalitní splnění jejich funkce. Jde především o vyrovnávání časového nebo množství nesouladu mezi procesem výroby u dodavatele a spotřeby u odběratele a také o tlumení či úplné zachycování náhodných výkyvů v průběhu těchto dvou navazujících procesů. Operativní řízení zásob má zabezpečit udržování konkrétních druhů zásob v takové výši a struktuře, které odpovídají potřebám vnitropodnikových výrobních i nevýrobních spotřebitelů a tyto potřeby v reálné míře včas uspokojit s minimálním vynaložením nákladů. Strategické řízení zásob je soubor rozhodnutí o výši finančních zdrojů, které

podnik může z celkových disponibilních zdrojů vyčlenit na krytí zásob v dané struktuře a výši.

Některé ústřední orgány státní správy a orgány územní samosprávy, vytvářejí ve svých zařízeních operativní zásoby, které mohou být:

- zásoby pro humanitární pomoc, které jsou součástí Správy státních hmotných rezerv. Zásoby pro humanitární pomoc tvoří vybrané základní materiály a výrobky určené po vyhlášení krizových stavů k bezplatnému poskytnutí fyzické osobě vážně materiálně postižené. Zásoby aktuálně představují 9 000 ks humanitárních balíčků, 20 000 ks přikrývek, 1 500 ks spacích pytlů;
- prostředky humanitární pomoc, patří sem vládní a nevládní orgány a organizace, dobročinné spolky apod. Příkladem může být humanitární organizace Člověk v tísni, která typickými aktivitami humanitární pomoci a obnovy zajišťuje přístřeší (dočasných příbytků, distribuce stanů), distribuci potravin, zajištění vody a hygieny, distribuci léků, ošacení, přikrývek atd.

V mnoha případech musí veřejná správa kalkulovat s finančními prostředky na obměnu, záměnu, půjčku, uvolnění, nájem, prodej, skladování, ochraňování a kontrolu materiálu a podle požadavků krizového plánu také jejich pořizování. (7)

2 CÍL PRÁCE A OVĚŘOVANÉ HYPOTÉZY

2.1 CÍL PRÁCE

Cílem této práce bylo zjistit a vyhodnotit stav logistického zabezpečení v oblasti ochrany obyvatelstva ve veřejné správě se zaměřením na obce s rozšířenou působností. Celý výzkum byl směřován tak, aby po provedení analýzy údajů získaných dotazníkovým šetřením byly získány informace o znalostech a informovanosti obyvatel jednotlivých měst. Zároveň tyto informace odráží celkový pohled na skutečný stav informovanosti těchto obyvatel ze strany městských úřadů.

2.2 OVĚŘOVANÉ HYPOTÉZY

Hypotézy diplomové práce byly formulovány:

5. Logistické zabezpečení na obcích s rozšířenou působností je pro kvalitní ochranu obyvatelstva dostačující.
6. Informovanost občanů o logistickém zabezpečení v oblasti ochrany obyvatelstva je na dobré úrovni.

3 METODIKA

Jako nejvhodnější způsob k zjištění stavu logistického zabezpečení ve veřejné správě se zaměřením na ochranu obyvatelstva se jevil průzkum formou dotazníkového šetření.

3.1 DOTAZNÍK

Nejdříve byl vytvořen dotazník, viz příloha 1 o 32 otázkách s alternativním výběrem možných odpovědí. Pouze jedna odpověď měla být označena jako správná.

Struktura dotazníku:

- a) otázky týkající se základní charakteristiky dotazovaného (otázka č. 1 - 4),
- b) otázky týkající se znalosti a informovanosti obyvatel jednotlivých měst o logistickém zabezpečení.

3.2 CHARAKTERISTIKA SOUBORU

Základní soubor tvořili obyvatelé vybraných měst, a to:

1. Týna nad Vltavou,
2. Písku,
3. Tábora.

Velikost výběrového souboru byla zvolena na základě celkového počtu obyvatel jednotlivých měst. 20 dotazovaných bylo z města Týn nad Vltavou, 40 dotazovaných z města Písek a 50 dotazovaných z města Tábor.

Tyto zástupce jednotlivých měst jsem si zvolil zejména proto, že bydlím v Jihočeském kraji, v Týně nad Vltavou. Proto mě velmi zajímala informovanost o ochraně obyvatelstva občanů mého města a dvou velkých okolních (okresních) měst zprostředkovávaná prostřednictvím městských úřadů.

Pro získání údajů od dotazovaných byl každému náhodně oslovenému občanovi dán dotazník a po samostatném vyplnění mi ho dotazovaný vrátil zpět. Výzkum probíhal

v období od 08.04.2013 do 28.04.2013 v jednotlivých městech. V rámci výzkumu bylo rozdáno a následně k výzkumu použito 110 vyplněných dotazníků.

3.3 VLASTNÍ POSTUP

K vyhodnocení získaných dat a vytvoření grafů bylo použito operačního systému Windows prostředí Microsoft Office Excel. Výběrový soubor byl v uvedených tabulkách rozdělen podle jednotlivých obyvatel vybraných měst na:

1. Obyvatelé města Týn nad Vltavou,
2. Obyvatelé města Písek,
3. Obyvatelé města Tábor.

Ve výsledcích byly použity hodnoty týkající se počtu dotazovaných:

- n = počet dotazovaných (výběrový soubor)

4 VÝSLEDKY

4.1 ZÁKLADNÍ CHRAKTERISTIKY SOUBORU

Následující tabulky a grafy se týkají základních dat dotazovaných.

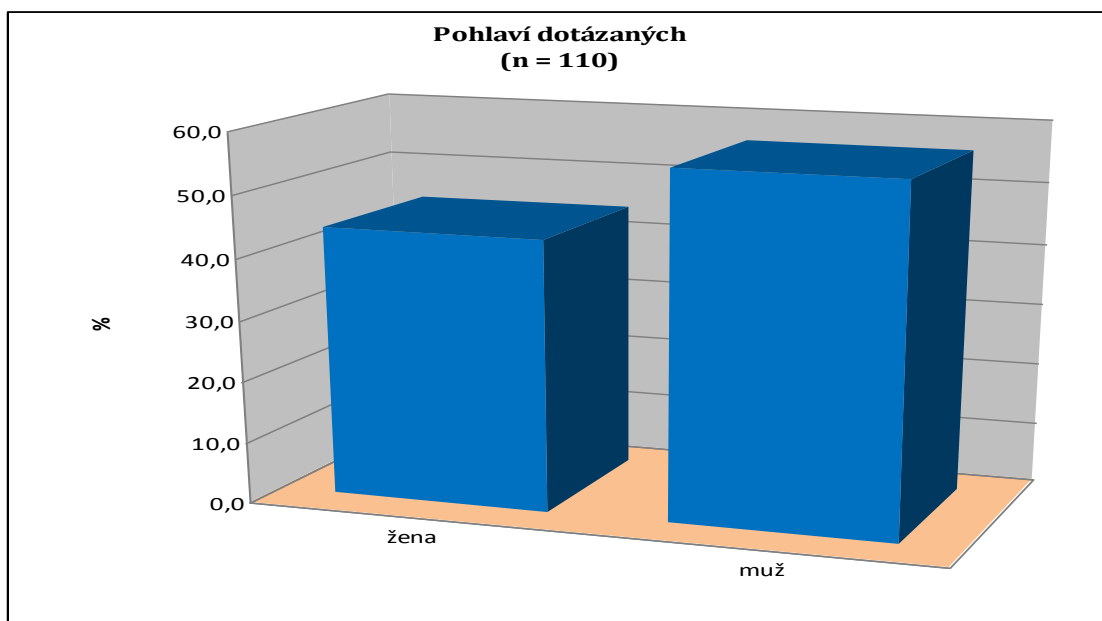
Pohlaví dotázaných

Tabulka 1: Dotazování dle pohlaví (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Žena	35	55	42	44,0
Muž	65	45	58	56,0
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 1: Dotázaní dle pohlaví

Zdroj: vlastní výzkum

Z provedeného výzkumu vyplývá, že mezi dotazovanými převažovali muži (56 %) nad ženami (44 %). Dotazník vyplnilo nejvíce žen z města Písek. Nejvíce mužů vyplnilo tento dotazník ve městě Tábor (viz tabulka 1 a graf 1).

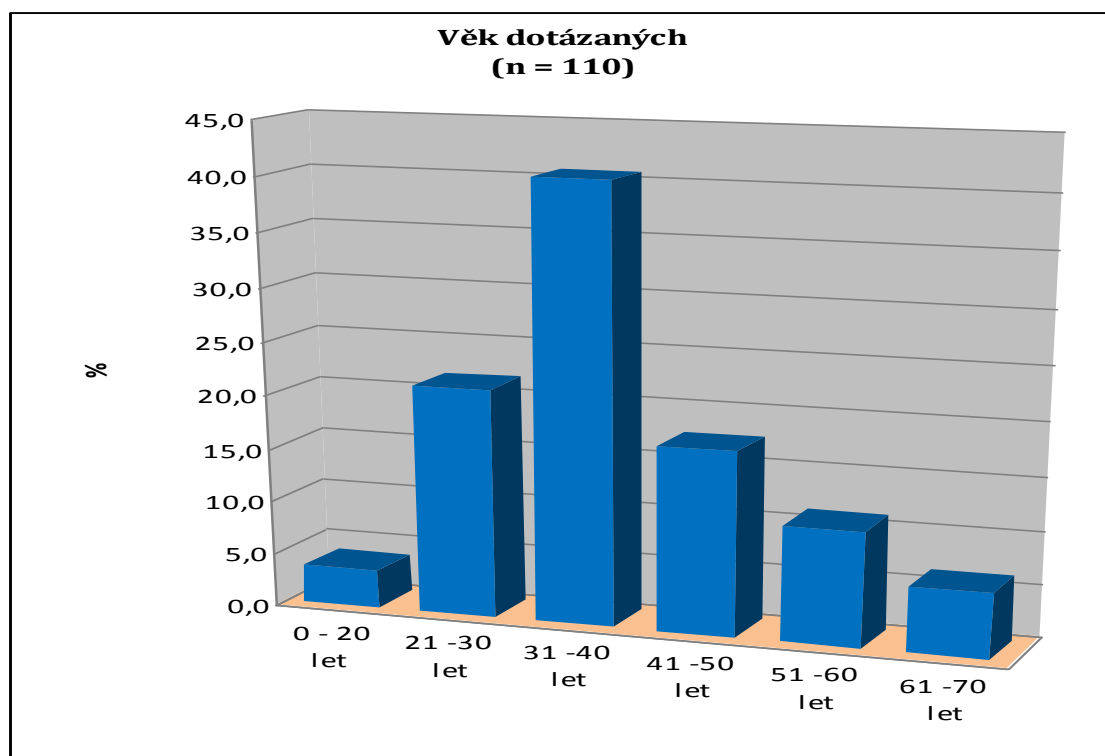
Věkové kategorie dotázaných

Tabulka 2: Dotázaní dle věkových kategorií (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
0 - 20 let	0	2,5	8	3,5
21 - 30 let	20	22,5	22	21,5
31 - 40 let	50	30	42	40,7
41 - 50 let	20	20	12	17,3
51 - 60 let	5	17,5	10	10,8
61 - 70 let	5	7,5	6	6,2
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 2: Dotázaní dle věkové kategorie

Zdroj: vlastní výzkum

Z tabulky 2 a grafu 2 je patrné, že necelých 41 % dotázaných bylo ve věkové kategorii 31 - 40 let. Věk mezi 21 - 30 let uvedlo v dotazníku 21,5 % dotázaných. Dotázaných ve věkové kategorii 41 - 50 let bylo 17,3 %.

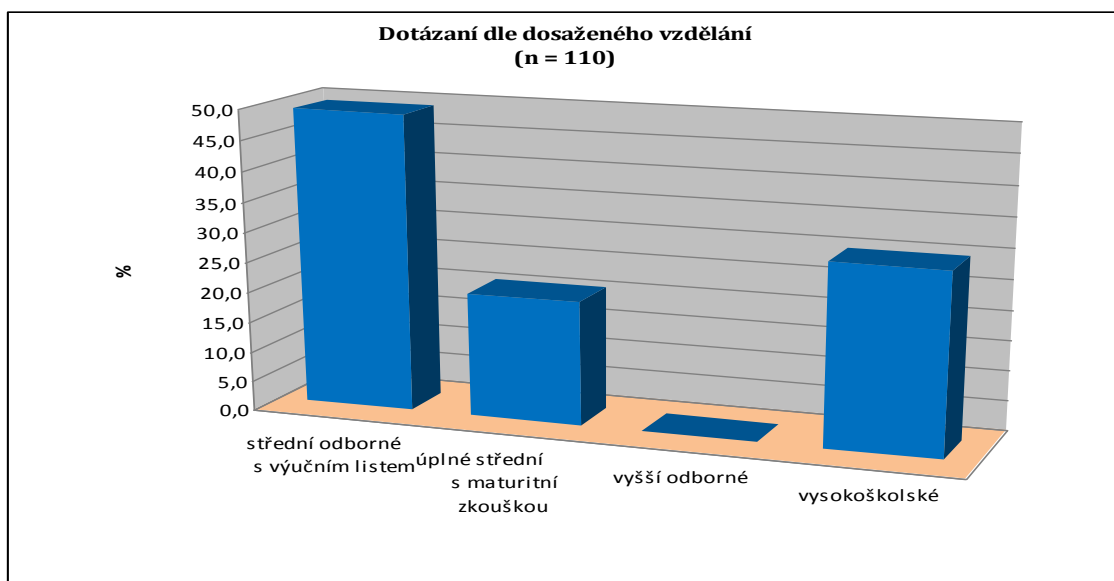
Nejvyšší dosažené vzdělání dotázaných

Tabulka 3: Dotázaní dle dosaženého vzdělání (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Základní	0	0	0	0,0
Střední odborné s výučním listem	95	25	28	49,3
Úplné střední s maturitní zkouškou	0	30	32	20,7
Vyšší odborné	0	0	0	0,0
Vysokoškolské	5	45	40	30,0
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 3: Dotázaní dle dosaženého vzdělání

Zdroj: vlastní výzkum

Necelá polovina dotázaných (49,3 %) uvedla, že jejich nejvyšším dosaženým vzděláním je střední odborné s výučním listem. Vysokou školu vystudovalo 30 % dotázaných. Přes 20 % dotázaných má úplné střední s maturitní zkouškou (viz tabulka 3 a graf 3).

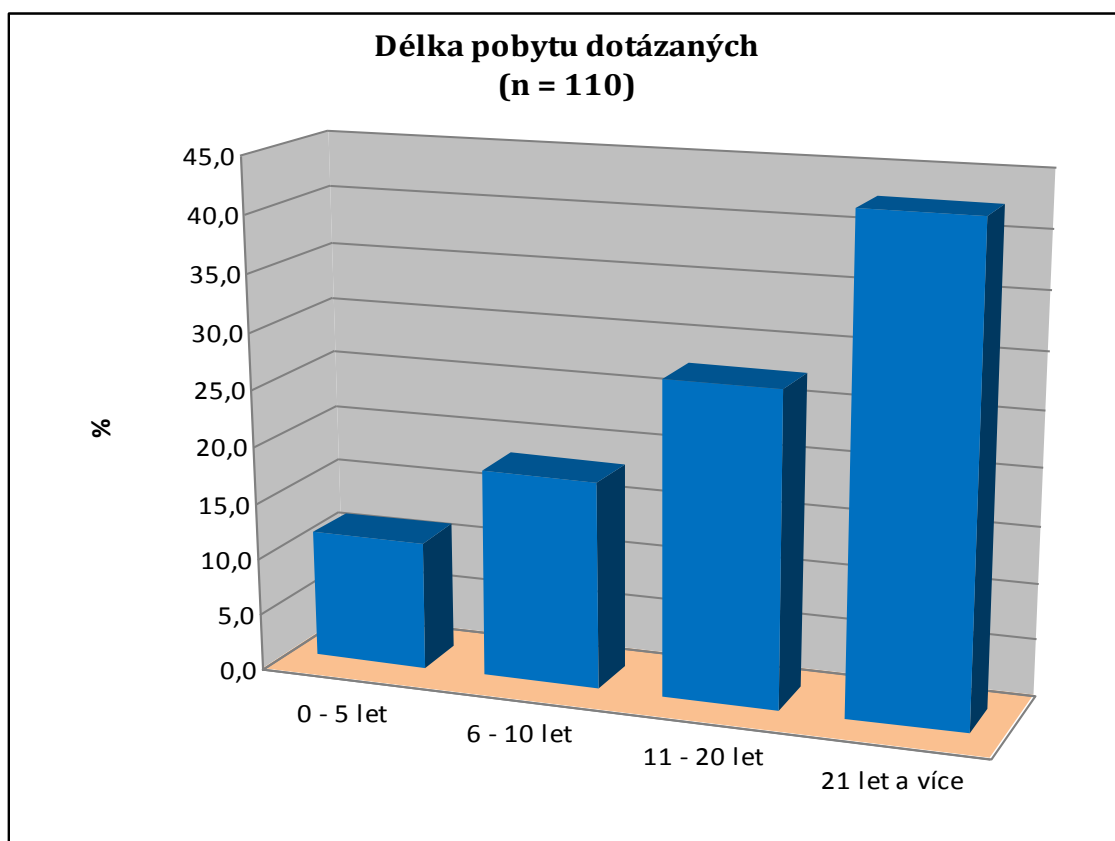
Délka pobytu dotázaných v daném městě

Tabulka 4: Rozdělení dotázaných dle doby, po kterou v daném městě žijí
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
0 - 5 let	10	10	14	11,3
6 - 10 let	15	20	20	18,3
11 - 20 let	30	25	28	27,7
21 let a více	45	45	38	42,7
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 4: Délka pobytu dotázaných

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku týkající se délky pobytu v daném městě odpovědělo přes 42 % dotázaných, že ve městě žijí 21 let a více. Naopak nejkratší dobu označilo 11,3 % dotázaných (viz tabulka 4 a graf 4).

4.2 ZNALOSTI A INFORMOVANOST OBYVATEL JEDNOTLIVÝCH MĚST O LOGISTICKÉM ZABEZPEČENÍ V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA

Následující tabulky a grafy se týkají základních znalostí a informovanosti dotazovaných o logistickém zabezpečení v oblasti ochrany obyvatelstva.

Vlastnění počítače v domácnosti

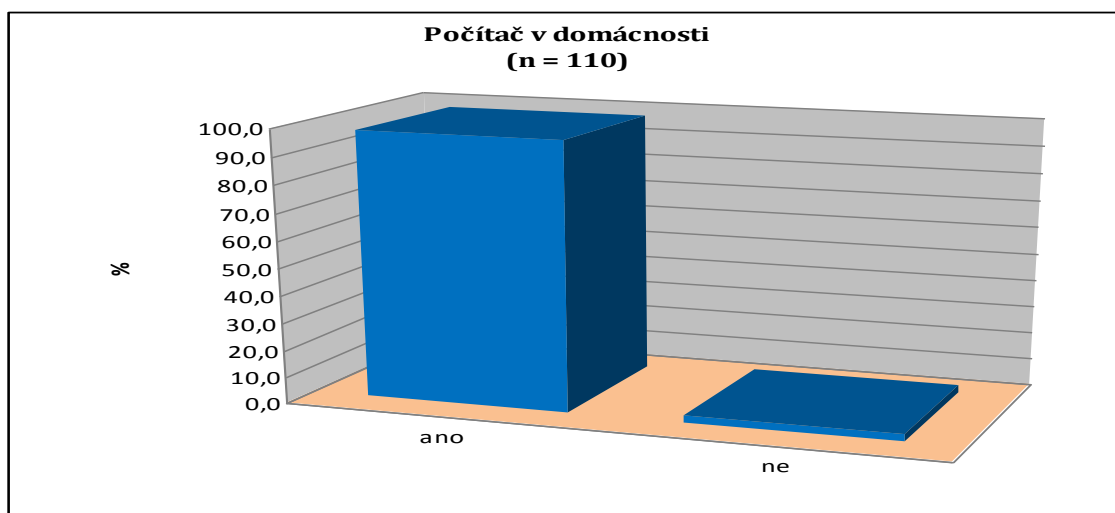
Otázka zněla: Vlastníte ve Vaší domácnosti počítač?

Tabulka 5: Vlastnění počítače v domácnosti (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	100	95	98	97,7
Ne	0	5	2	2,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 5: Počítač v domácnosti

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku, jestli dotazovaní vlastní v domácnosti počítač, odpověděli ano celkem v 97,7 % případů. Naopak 2,3 % dotázaných odpovědělo na tuto otázku, že počítač nevlastní (viz tabulka 5 a graf 5).

Internetové připojení v domácnosti

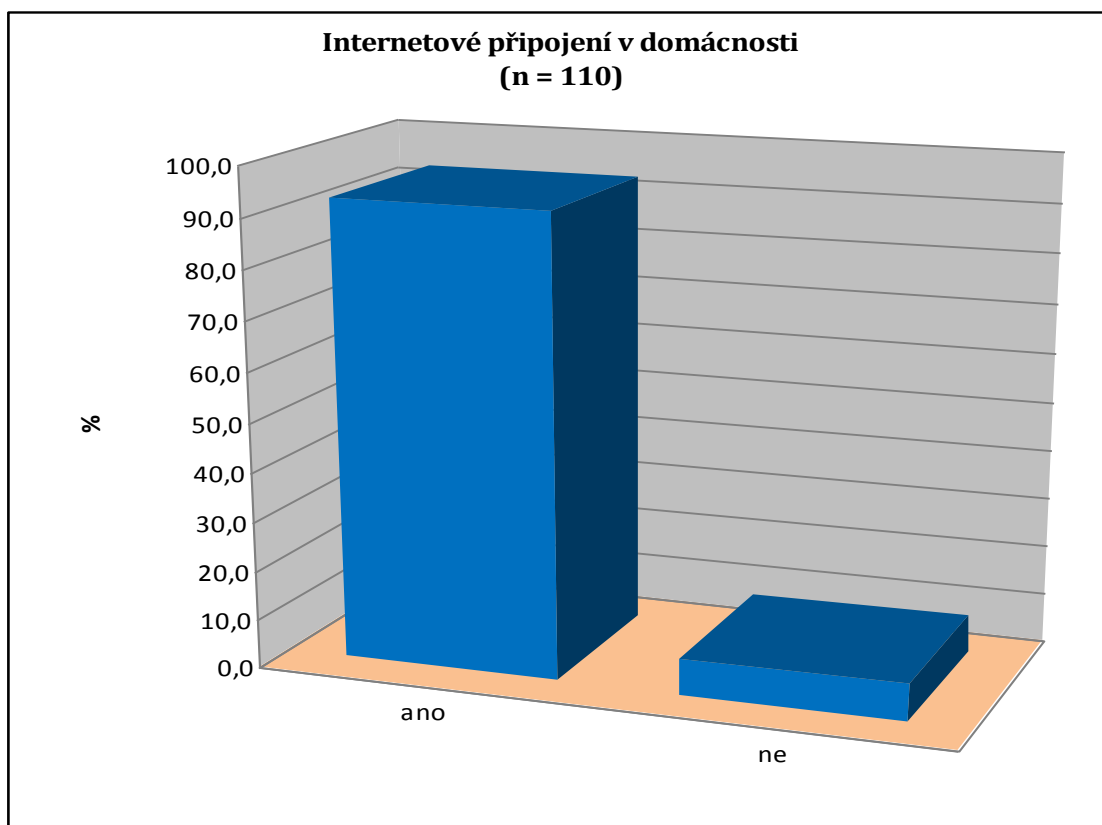
Otázka zněla: Máte ve Vaší domácnosti internetové připojení?

Tabulka 6: Internetové připojení v domácnosti (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	100	90	88	92,7
Ne	0	10	12	7,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 6: Internetové připojení v domácnosti

Zdroj: vlastní výzkum

V otázce "Máte ve Vaší domácnosti internetové připojení?" odpovědělo necelých 93 % dotázaných, že ano, a 7,3 % dotázaných uvedlo, že ne. Nejvíce kladných odpovědí měli obyvatelé města Písek a nejvíce záporných odpovědí uvedli obyvatelé města Tábor (viz tabulka 6 a graf 6).

Návštěvnost oficiálních internetových stránek města

Otázka zněla: Navštívili jste někdy oficiální internetové stránky Vašeho města?

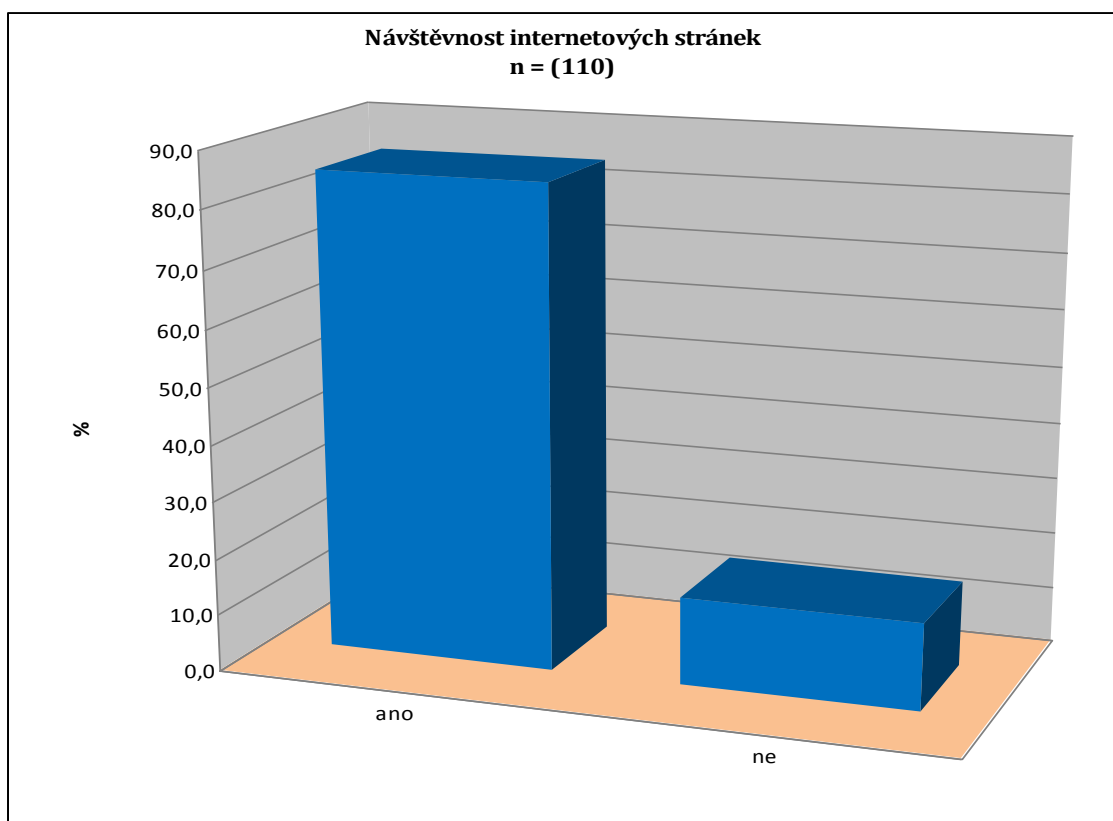
Tabulka 7: Návštěvnost oficiálních internetových stránek města

(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	85	85	84	84,7
Ne	15	15	16	15,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 7: Návštěvnost internetových stránek

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku týkající se návštěvnosti oficiálních internetových stránek města odpovědělo přes 80 % dotázaných, že tyto oficiální stránky navštívili. 15,3 % dotázaných však tyto stránky nikdy nenavštívilo (viz tabulka 7 a graf 7).

Četnost návštěv oficiálních internetových stránek města

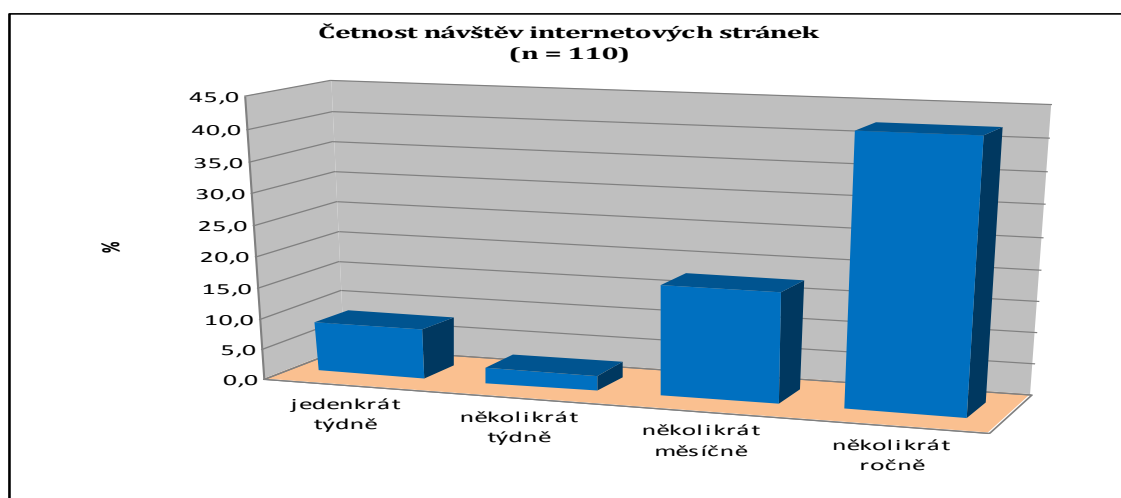
Otázka zněla: V případě, že jste zvolili na předchozí otázku odpověď ano, uveďte prosím, jak často.

Tabulka 8: Četnost návštěv internetových stránek města
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Jedenkrát týdně	10	12,5	2	8,2
Několikrát týdně	0	7,5	0	2,5
Několikrát měsíčně	25	20	8	17,7
Několikrát ročně	50	45	32	42,3
Celkem v %	85	85	42	70,7

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 8: Četnost návštěv internetových stránek

Zdroj: vlastní výzkum

Na četnost návštěv internetových stránek města odpovědělo přes 42 % dotázaných, že tyto stránky navštěvují několikrát ročně, a naopak pouhých 2,5 % dotázaných uvedlo, že je navštěvují několikrát týdně (viz graf 8). Nejčastěji tyto stránky navštěvují obyvatelé Písku (viz tabulka 8).

Distribuce informačních materiálů se zaměřením na ochranu obyvatelstva ve městě

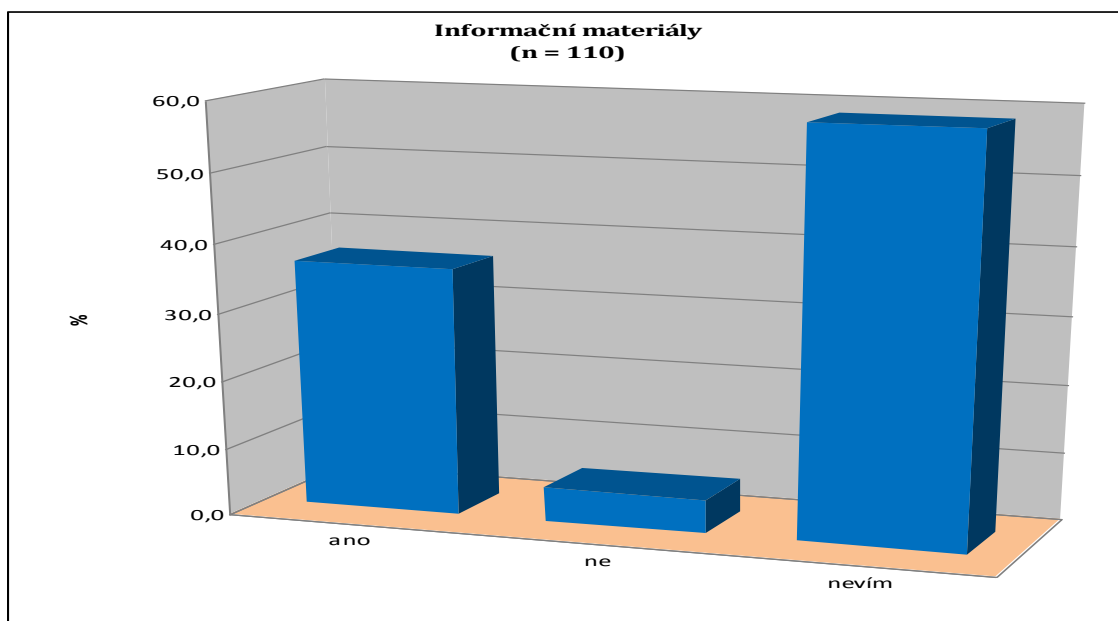
Otázka zněla: Vydává Vaše město informační materiály se zaměřením na ochranu obyvatelstva?

Tabulka 9: Distribuce informačních materiálů se zaměřením na ochranu obyvatelstva ve městě (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	25	60	24	36,3
Ne	15	0	0	5,0
Nevím	60	40	76	58,7
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 9: Informační materiály se zaměřením na ochranu obyvatelstva

Zdroj: vlastní výzkum

Více než jedna polovina dotázaných (58,7 %) uvedla, že neví, jestli jejich město vydává informační materiály se zaměřením na ochranu obyvatelstva. Nejvíce kladných odpovědí označili obyvatelé města Písek, učinili tak v 60 % případů (viz tabulka 9 a graf 9).

Příručka o ochraně obyvatelstva za mimořádné události

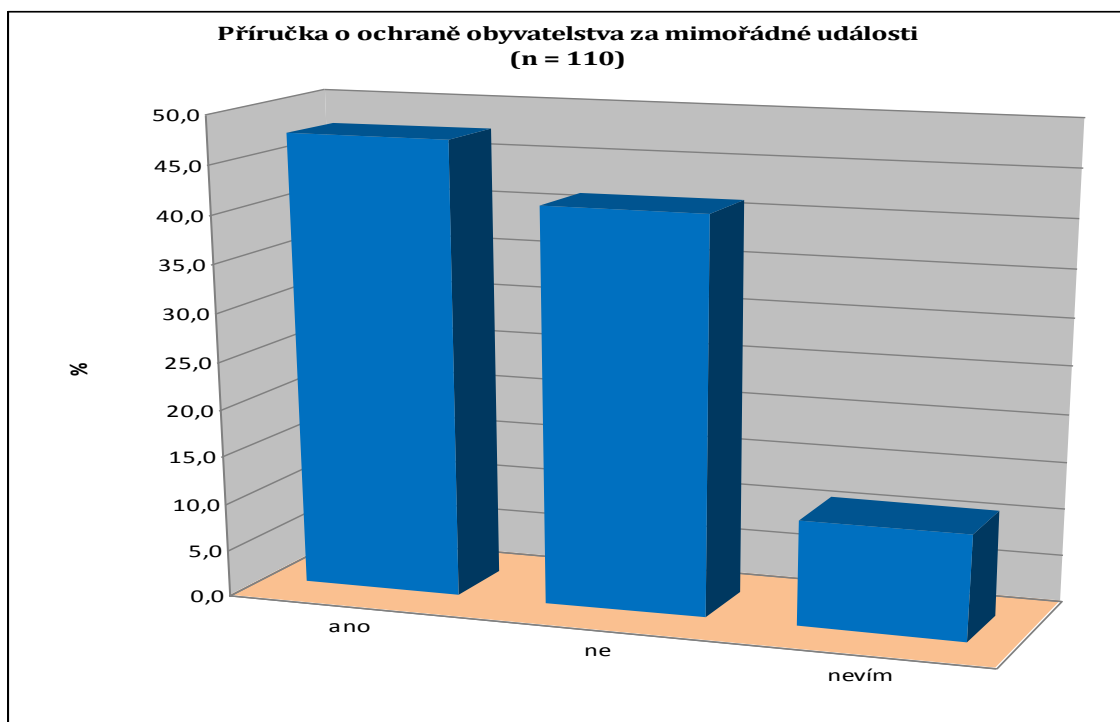
Otázka zněla: Setkal(a) jste se již s příručkou o ochraně obyvatelstva za mimořádné události?

Tabulka 10: Příručka o ochraně obyvatelstva za mimořádné události
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	50	62,5	30	47,5
Ne	35	35	54	41,3
Nevím	15	2,5	16	11,2
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 10: Příručka o ochraně obyvatelstva za mimořádné události

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku "Setkal(a) jste se již s příručkou o ochraně obyvatelstva za mimořádné události?" odpovědělo 47,5 % dotázaných ano. Nejvíce záporných odpovědí (54 %) označili obyvatelé Tábora (viz tabulka 10 a graf 10).

Aktuální informace z oblasti ochrany obyvatelstva

Otázka zněla: Víte, kde získat aktuální informace z oblasti ochrany obyvatelstva?

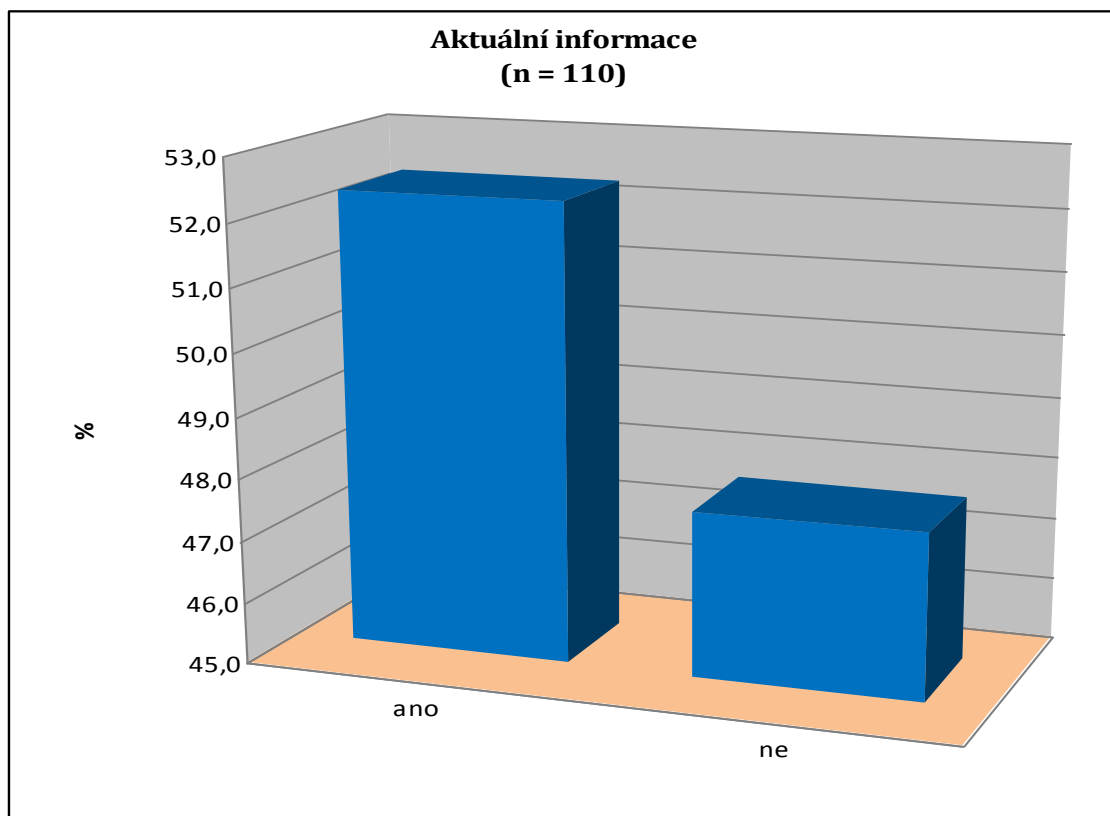
Tabulka 11: Aktuální informace z oblasti ochrany obyvatelstva

(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	45	70	42	52,3
Ne	55	30	58	47,7
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 11: Aktuální informace

Zdroj: vlastní výzkum

Přes 52 % dotázaných ví, kde aktuální informace z oblasti ochrany obyvatelstva získat. Naopak 47,7% dotázaných to neví. Nejvíce záporných odpovědí označili obyvatelé Tábor - 58 % (viz tabulka 11 a graf 11).

Informovanost obyvatel při vzniku mimořádné události

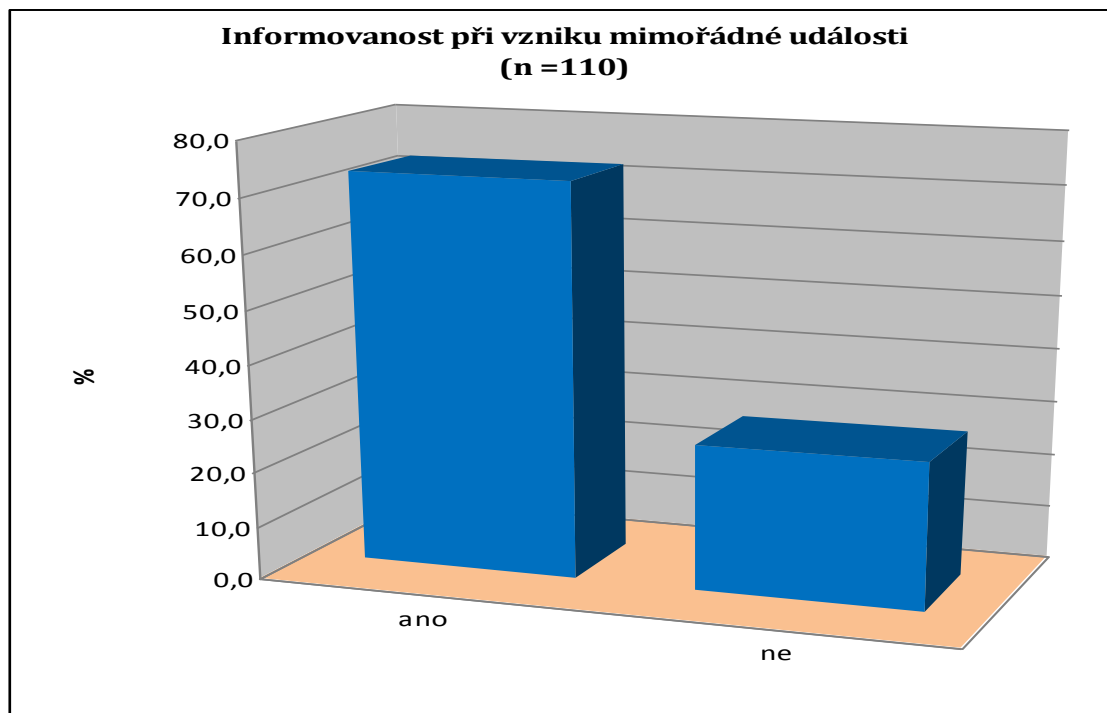
Otázka zněla: Myslíte si, že při vzniku mimořádné události ve Vašem městě byste byl(a) včas informován(a)?

Tabulka 12: Informovanost obyvatel při vzniku mimořádné události
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	65	77,5	76	72,8
Ne	35	22,5	24	27,2
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 12: Informovanost při vzniku mimořádné události

Zdroj: vlastní výzkum

Při vzniku mimořádné události by nejspíš byli nejlépe informováni obyvatelé města Písek (domnívá se tak přes 77 %) a nejhůře obyvatelé města Týn nad Vltavou (dle mínění 65 %). Celkově si myslí 72,8 % obyvatel, že by byli informováni včas (viz tabulka 12 a graf 12).

Pojem Integrovaný záchranný systém

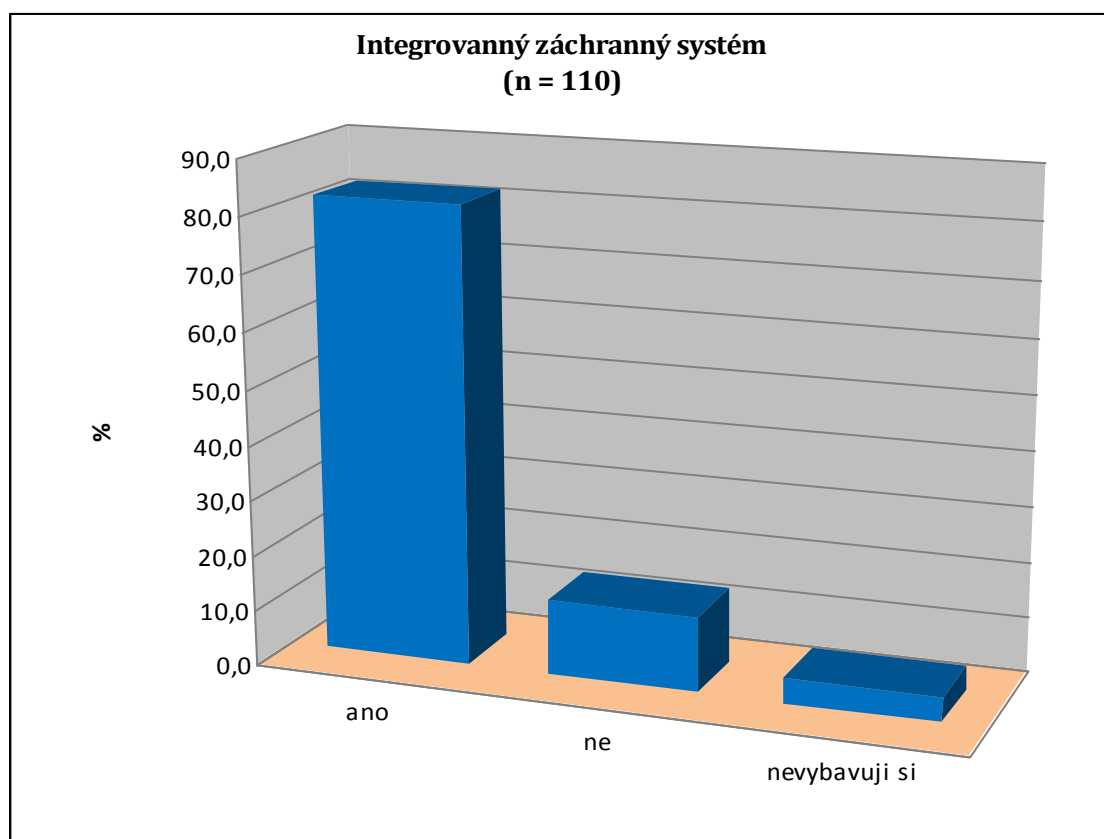
Otázka zněla: Slyšel(a) jste někdy pojem Integrovaný záchranný systém?

Tabulka 13: Pojem Integrovaný záchranný systém (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	95	77,5	74	82,2
Ne	5	17,5	18	13,5
Nevybavuji si	0	5	8	4,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 13: Integrovaný záchranný systém

Zdroj: vlastní výzkum

Z tabulky 13 a grafu 13 vyplývá, že na tuto otázku odpovědělo 82,2 % dotázaných, že již slyšely o pojmu Integrovaný záchranný systém. Odpověď ne označilo 13,5 % dotázaných. Zda tento pojem někdy slyšeli, si nevybavují 4,3 % dotázaných.

Znalost základních složek Integrovaného záchranného systému

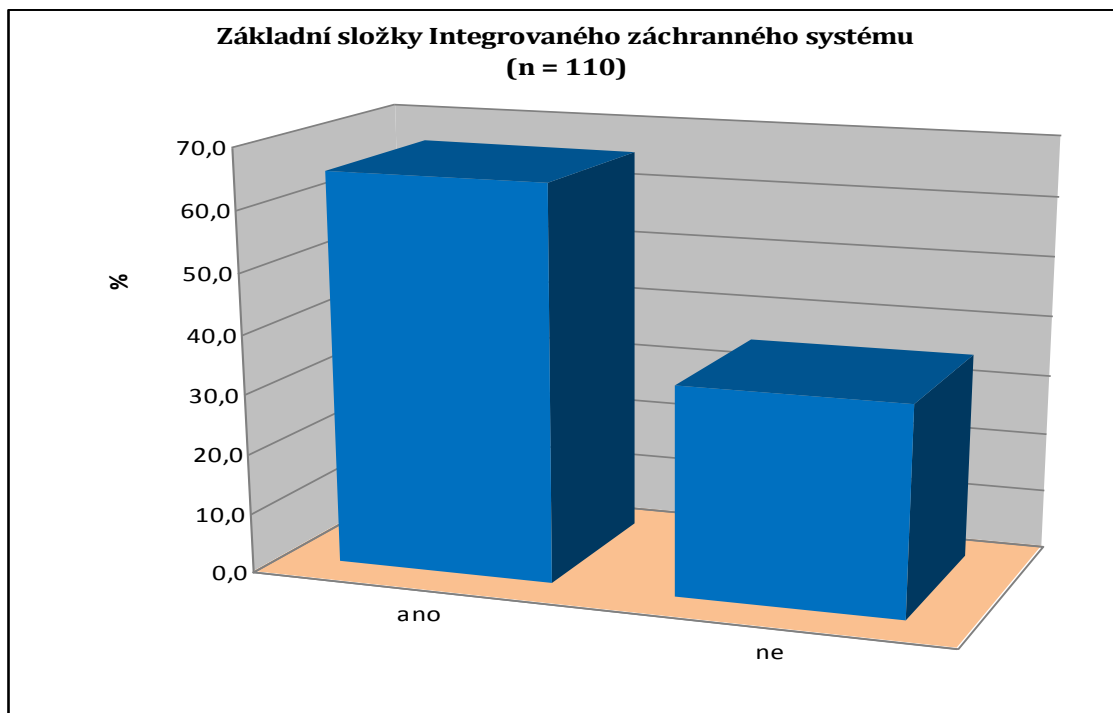
Otázka zněla: Znáte základní složky Integrovaného záchranného systému? Pokud označíte ano, vypište je prosím.

Tabulka 14: Znalost základních složek Integrovaného záchranného systému
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	80	60	56	65,3
Ne	20	40	44	34,7
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 14: Základní složky Integrovaného záchranného systému

Zdroj: vlastní výzkum

V tabulce 14 a grafu 14 je vidět, že základní složky Integrovaného záchranného systému znalo 65,3 % dotázaných. Obyvatelé města Týn nad Vltavou na tuto otázku znali správnou odpověď v 80 % případů, nejméně správných odpovědí, 44 %, pak měli obyvatelé města Tábor.

Místa nástupu v případě řízené hromadné evakuace

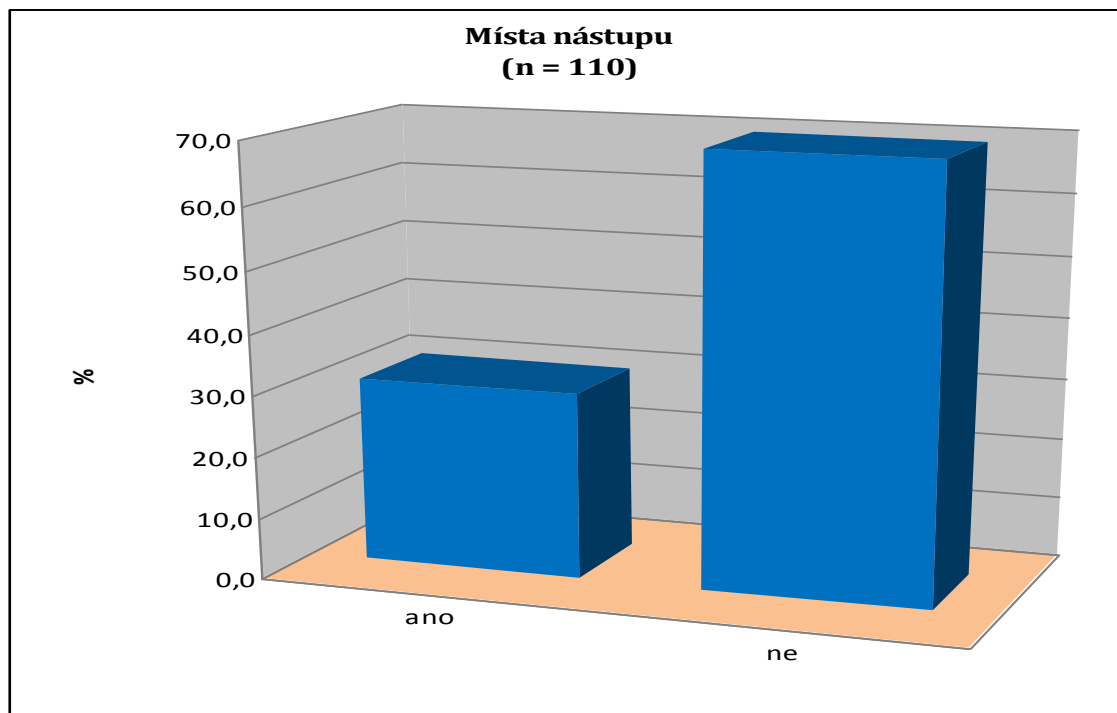
Otázka zněla: Víte, kde v případě provádění řízené hromadné evakuace spojené s kyvadlovou dopravou jsou ve Vašem městě místa nástupu?

Tabulka 15: Místa nástupu v případě řízené hromadné evakuace
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	35	30	26	30,3
Ne	65	70	74	69,7
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 15: Místa nástupu

Zdroj: vlastní výzkum

Na tuto otázku odpověděli dotazovaní v necelých 70 % případech, že nevědí, kde mají ve svém městě nástupní místa, a jen 30,3 % dotázaných ví, kde tato nástupní místa v jejich městě jsou (viz graf 15). Nejvíce záporných odpovědí měli obyvatelé města Tábor - 74 % (viz tabulka 15).

Obsah evakuačního zavazadla

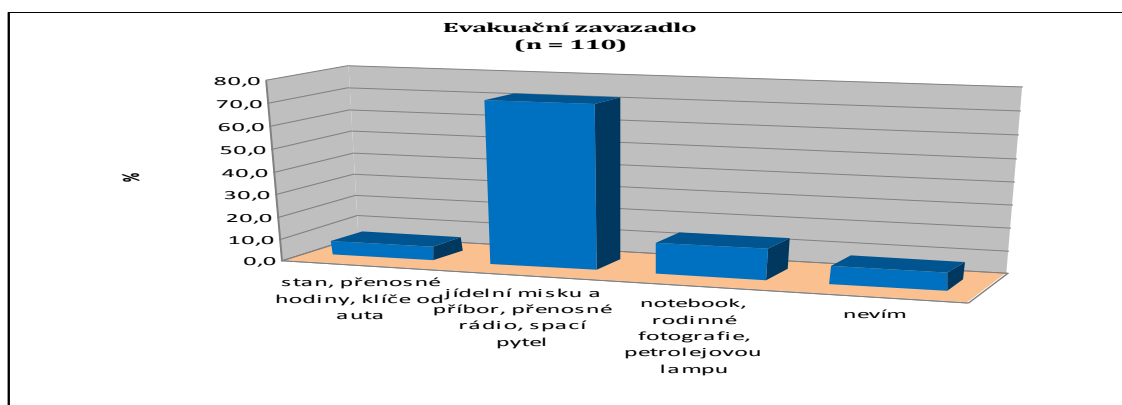
Otázka zněla: Co by mělo mimo jiné obsahovat evakuační zavazadlo?

Tabulka 16: Obsah evakuačního zavazadla (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Stan, přenosné hodiny, klíče od auta	5	7,5	6	6,2
Jídelní misku a příbor, přenosné rádio, spací pytel	80	72,5	64	72,2
Notebook, rodinné fotografie, petrolejovou lampu	15	12,5	14	13,8
Nevím	0	7,5	16	7,8
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 16: Evakuační zavazadlo

Zdroj: vlastní výzkum

Správnou odpověď na otázku, co by mělo mimo jiné obsahovat evakuační zavazadlo, zvolilo 72,2 % dotázaných a necelých 30 % zvolilo odpověď chybnou (viz graf 16). Nejvíce správných odpovědí, 80 %, označili obyvatelé Týna nad Vltavou a nejméně, 64 %, obyvatelé Tábora (viz tabulka 16).

Činnost při opuštění bytu nebo rodinného domku v případě evakuace

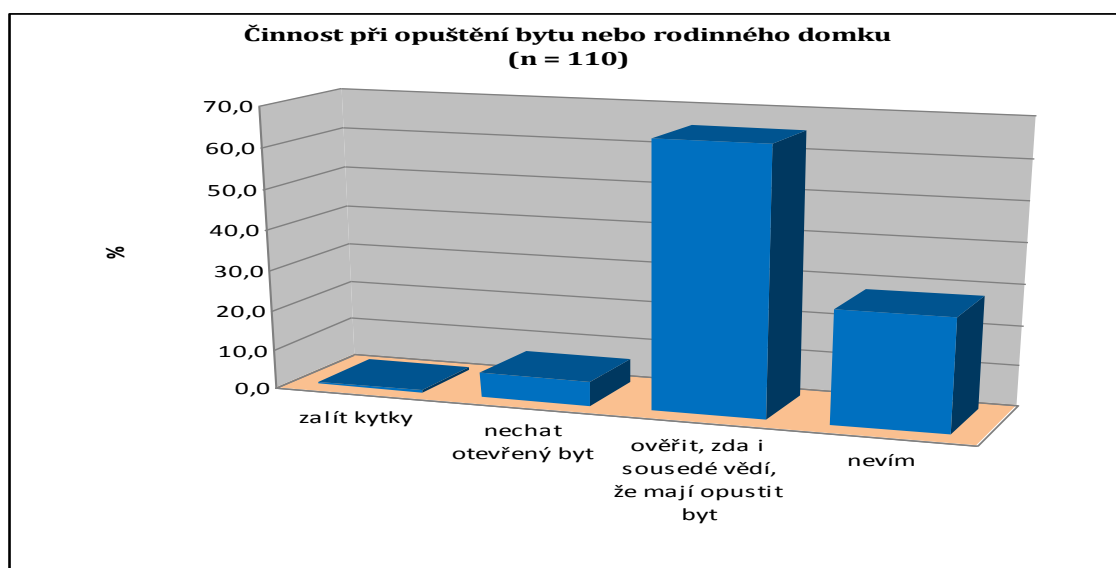
Otázka zněla: V případě evakuace při opuštění bytu nebo rodinného domku je třeba

Tabulka 17: Činnost při opuštění bytu nebo rodinného domku v případě evakuace (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Zalít kytky	0	0	2	0,7
Nechat otevřený byt	0	12,5	6	6,2
Ověřit, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt	60	70	66	65,3
Nevím	40	17,5	26	27,8
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 17: Činnost při opuštění bytu nebo rodinného domku

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku, co je třeba udělat při opuštění bytu nebo rodinného domku v případě evakuace, odpovědělo správně 65,3 % dotázaných a 27,8 % dotázaných nevědělo, co by měli udělat (viz graf 17). Nejlépe na tuto otázku odpověděli obyvatelé města Písek, měli 70 % správných odpovědí (viz tabulka 17).

Činnost v případě evakuace

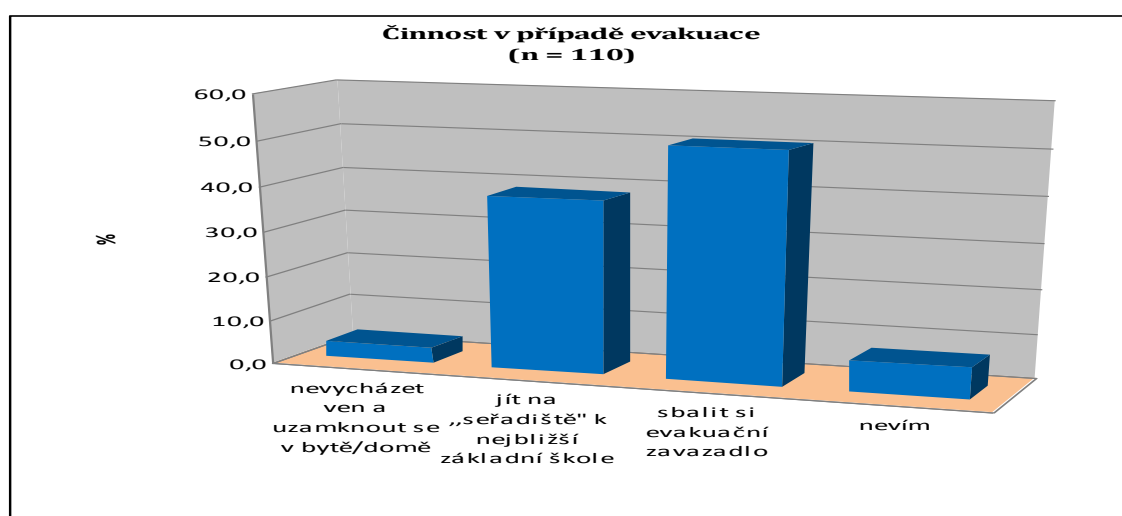
Otázka zněla: Co byste měl(a) udělat v případě evakuace?

Tabulka 18: Činnost v případě evakuace (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Nevycházet ven a uzamknout se v bytě/domě	0	5	6	3,7
Jít na „seřadiště“ k nejbližší základní škole	35	35	46	38,7
Sbalit si evakuační zavazadlo	55	57,5	40	50,8
Nevím	10	2,5	8	6,8
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 18: Činnost v případě evakuace

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu 18 je patrné, že na otázku odpověděla správně více než polovina dotázaných. Nejvíce správných odpovědí zvolili obyvatelé města Písek, a to v 57,5 % případech. Obyvatelé města Týn nad Vltavou měli správných 55 % odpovědí. Nejvíce chybných odpovědí, 60 %, měli obyvatelé města Tábor (viz tabulka 18).

Zabezpečení pitnou vodou a potravinami v případě nouzového přežití

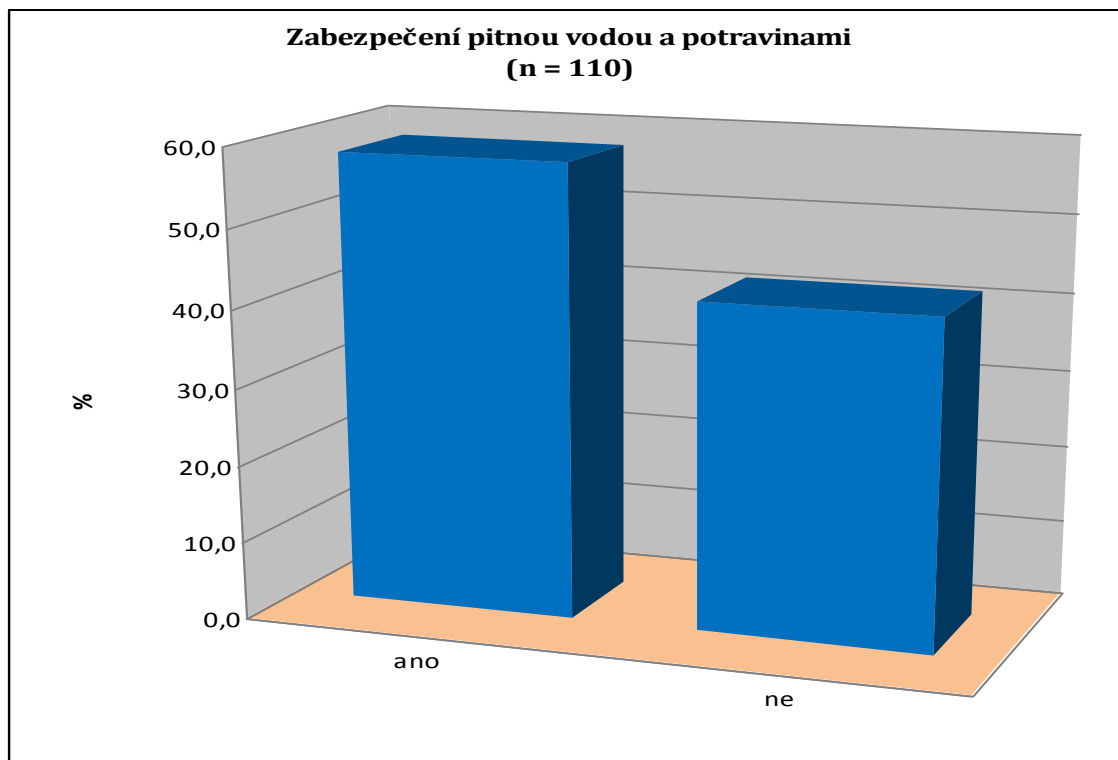
Otázka zněla: Domníváte se, že v případě nouzového přežití byste byl(a) včas a dostatečně zabezpečen(a) pitnou vodou a potravinami?

Tabulka 19: Zabezpečení pitnou vodou a potravinami v případě nouzového přežití (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	65	45	64	58,0
Ne	35	55	36	42,0
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 19: Zabezpečení pitnou vodou a potravinami

Zdroj: vlastní výzkum

Při pohledu na tabulku 19 a graf 19 je patrné, že názor dotázaných na včasné a dostatečné zabezpečení pitnou vodou a potravinami při nouzovém přežití je různý. Odpověď ano zvolilo 58 % dotázaných a odpověď ne si vybralo 42 % dotázaných.

Rozhodnutí o varování obyvatelstva

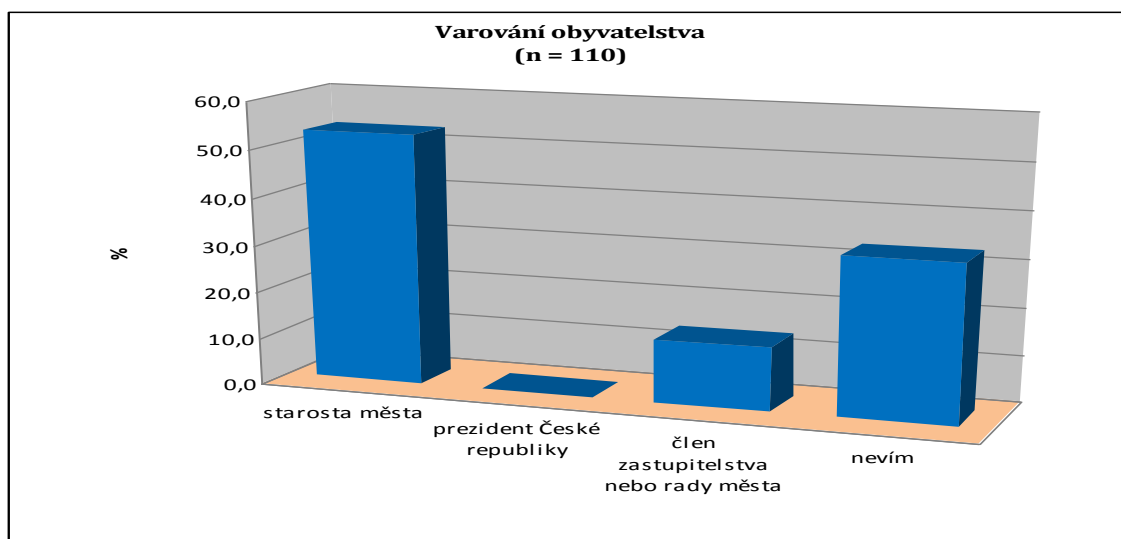
Otázka zněla: Víte, kdo rozhoduje ve Vašem městě o varování obyvatelstva?

Tabulka 20: Rozhodování o varování obyvatelstva (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Starosta města	55	62,5	42	53,2
Prezident České republiky	0	0	0	0,0
Člen zastupitelstva nebo rady města	10	12,5	18	13,5
Nevím	35	25	40	33,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 20: Varování obyvatelstva

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku "Víte, kdo rozhoduje ve Vašem městě o varování obyvatelstva?" odpovědělo 53,2 % dotázaných, že starosta města, a 13,5 %, že člen zastupitelstva nebo rady města. Na tuto otázku nedovedlo odpověď 33,3 % dotázaných (viz graf 20). Správnou odpověď, že o varování obyvatelstva rozhoduje starosta města, označilo nejvíce obyvatel z města Písek. Nejméně správných odpovědí měli obyvatelé města Tábor (viz tabulka 20).

Způsob vyhlášení požárního poplachu

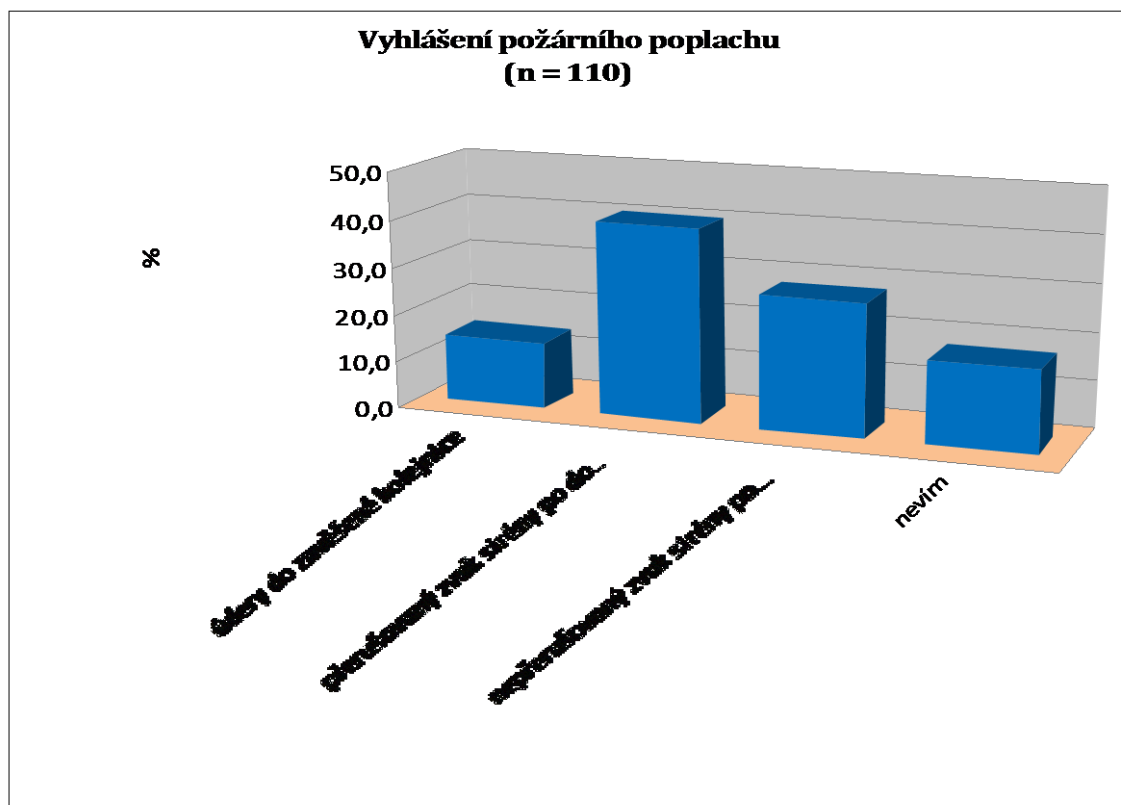
Otázka zněla: Jak se vyhláší požární poplach?

Tabulka 21: Způsob vyhlášení požárního poplachu (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Údery do zavěšené kolejnice	15	17,5	10	14,2
Přerušovaný zvuk sirény po dobu 1 minuty	35	42,5	44	40,5
Nepřerušovaný zvuk sirény po dobu 1 minuty	35	22,5	26	27,8
Nevím	15	17,5	20	17,5
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 21: Vyhlášení požárního poplachu

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku týkající se způsobu vyhlášení požárního poplachu odpovědělo přes 40 % dotázaných správně a 42 % chybně (viz tabulka 21). 17,5 % dotázaných vůbec nevědělo, jak na tuto otázku odpovědět (viz graf 21).

Způsob vyhlášení varovného zvukového signálu „Všeobecná výstraha“

Otázka zněla: Varovný zvukový signál „Všeobecná výstraha“ je

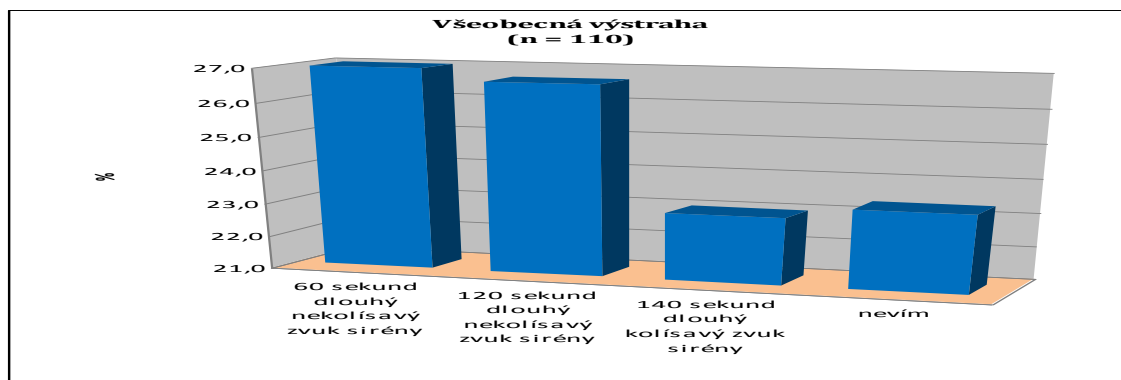
Tabulka 22: Způsob vyhlášení varovného zvukového signálu „Všeobecná výstraha“

(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
60 sekund dlouhý nekolísavý zvuk sirény	15	40	26	27,0
120 sekund dlouhý nekolísavý zvuk sirény	25	25	30	26,7
140 sekund dlouhý kolísavý zvuk sirény	25	20	24	23,0
Nevím	35	15	20	23,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 22: Všeobecná výstraha

Zdroj: vlastní výzkum

Správnou odpověď na otázku, co je varovný zvukový signál „Všeobecná výstraha“, zvolilo pouze 23 % dotázaných. Více než polovina dotazovaných, 53,7 %, zvolilo odpověď chybnou (viz graf 22). Nejvíce správných odpovědí (25 %) měli obyvatelé města Týn nad Vltavou (viz tabulka 22).

Způsob ověřování provozuschopnosti systému varování

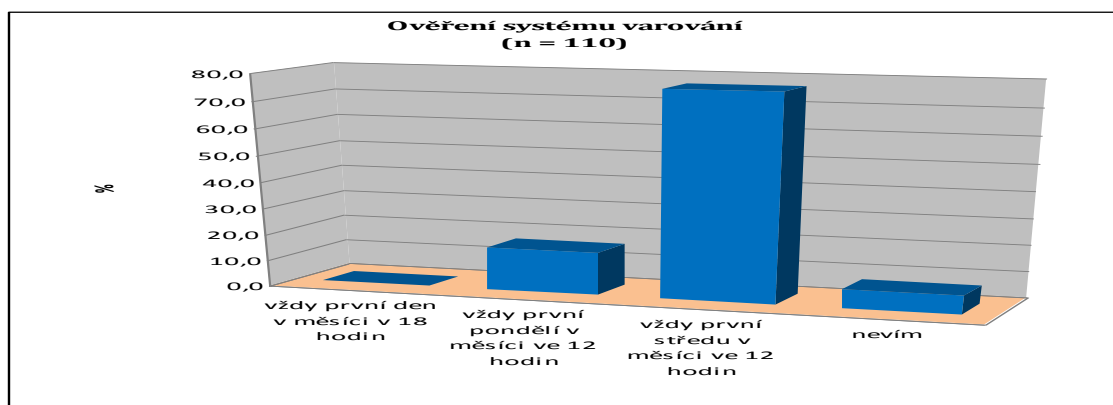
Otázka zněla: Víte, jak a kdy se ověřuje provozuschopnost systému varování (zkouška sirén)?

Tabulka 23: Způsob ověřování provozuschopnosti systému varování (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Vždy první den v měsíci v 18 hodin	0	0	0	0,0
Vždy první pondělí v měsíci ve 12 hodin	10	15	24	16,3
Vždy první středu v měsíci ve 12 hodin	90	72,5	68	76,8
Nevím	0	12,5	8	6,8
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 23: Ověření systému varování

Zdroj: vlastní výzkum

Z tabulky 23 a grafu 23 je zřejmé, že ověřování provozuschopnosti systému varování zná necelých 77 % dotázaných, a 23 % dotázaných tento způsob nezná. Nejlépe na tuto otázku odpověděli obyvatelé Týna nad Vltavou, a to v 90 % případů. U obyvatel Tábora na otázku odpovědělo správně 68 % dotázaných.

Výuka zaměřená na chování obyvatelstva za mimořádných událostí

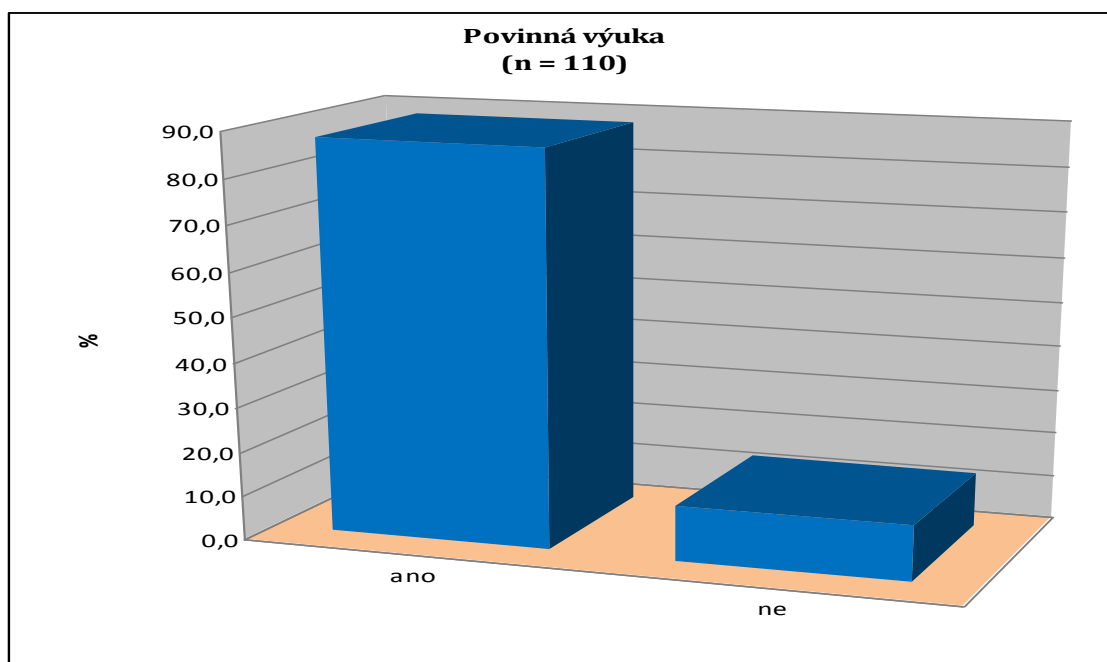
Otázka zněla: Myslíte si, že by měla probíhat na všech typech základních a středních škol povinně výuka zaměřená na chování obyvatelstva za mimořádných událostí?

Tabulka 24: Výuka zaměřená na chování obyvatelstva za mimořádných událostí (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	90	85	88	87,7
Ne	10	15	12	12,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 24: Povinná výuka

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku " Myslíte si, že by měla probíhat na všech typech základních a středních škol povinně výuka zaměřená na chování obyvatelstva za mimořádných událostí?" odpovědělo 87,7 % dotázaných ano a jen 12,3 % dotázaných označilo odpověď ne (viz tabulka 24 a graf 24).

Dostatek materiálu ve skladech Správy státních hmotných rezerv

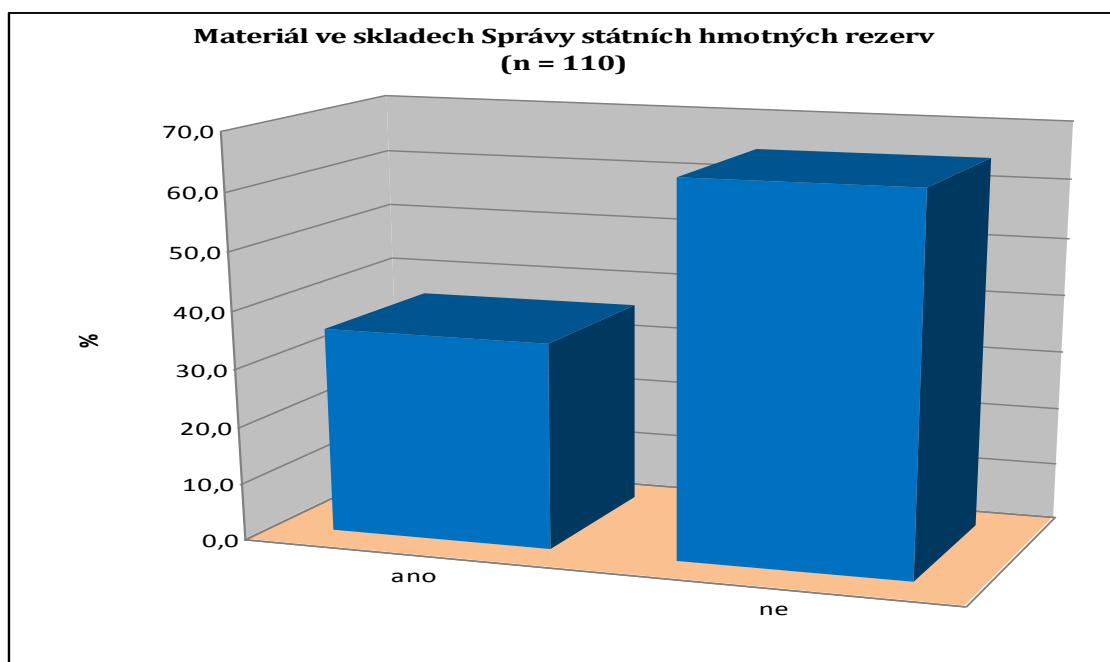
Otázka zněla: Má podle Vás Správa státních hmotných rezerv ve svých skladech dostatek materiálu pro nouzové přežití všech mimořádnou událostí postižených obyvatel?

Tabulka 25: Dostatek materiálu ve skladech Správy státních hmotných rezerv (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	35	30	42	35,7
Ne	65	70	58	64,3
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 25: Materiál ve skladech Správy státních hmotných rezerv

Zdroj: vlastní výzkum

Na tuto otázku odpovědělo kladně 35,7 % dotázaných a naopak zápornou odpověď zvolilo 64,3 % dotázaných (viz graf 25). Nejvíce záporných odpovědí označili obyvatelé města Písek, 70 %, a nejvíce kladných odpovědí obyvatelé města Tábor, 42 % (viz tabulka 25)

Dostatek sil a prostředků u Hasičského záchranného sboru České republiky

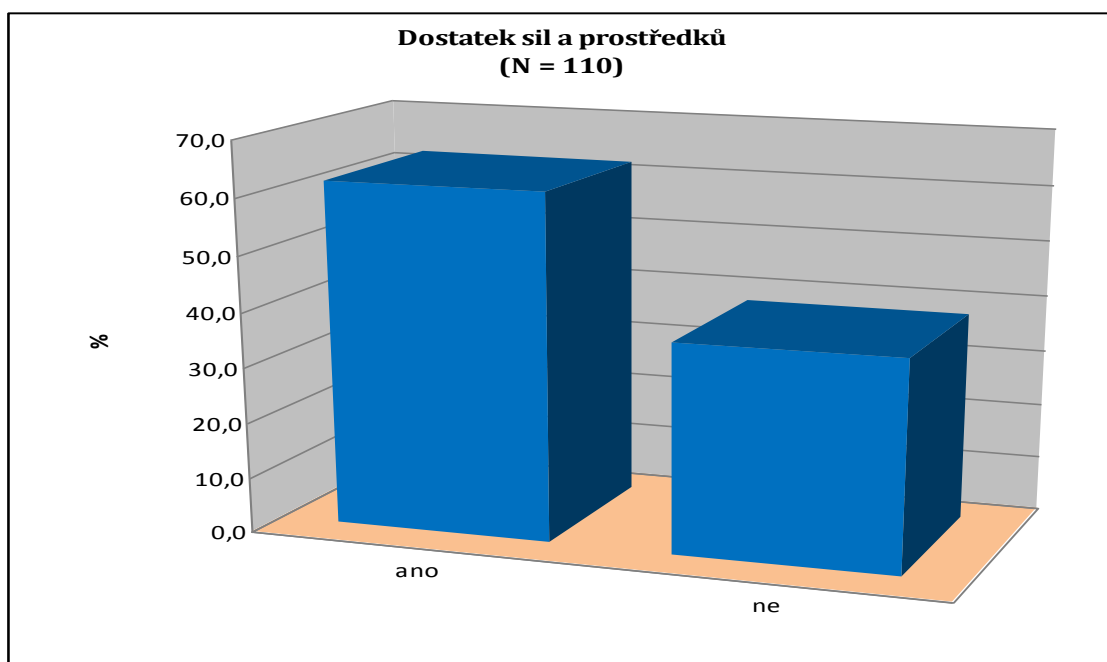
Otázka zněla: Domníváte se, že Hasičský záchranný sbor České republiky ve Vašem městě má dostatek sil a prostředků pro kvalitní zásah při vzniku mimořádné události (ve Vašem městě)?

Tabulka 26: Dostatek sil a prostředků u Hasičského záchranného sboru České republiky (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	50	72,5	64	62,2
Ne	50	27,5	36	37,8
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 26: Dostatek sil a prostředků

Zdroj: vlastní výzkum

Z tabulky 26 a grafu 26 vyplývá, že kladně na tuto otázku odpovědělo 62,2 % dotázaných a zápornou odpověď uvedlo 37,8 % dotázaných. Nejvíce kladných odpovědí označili obyvatelé města Písek (72,5 %) a nejméně obyvatelé města Týn nad Vltavou (50%).

Informovanost zaměstnavatelem o ochraně obyvatelstva

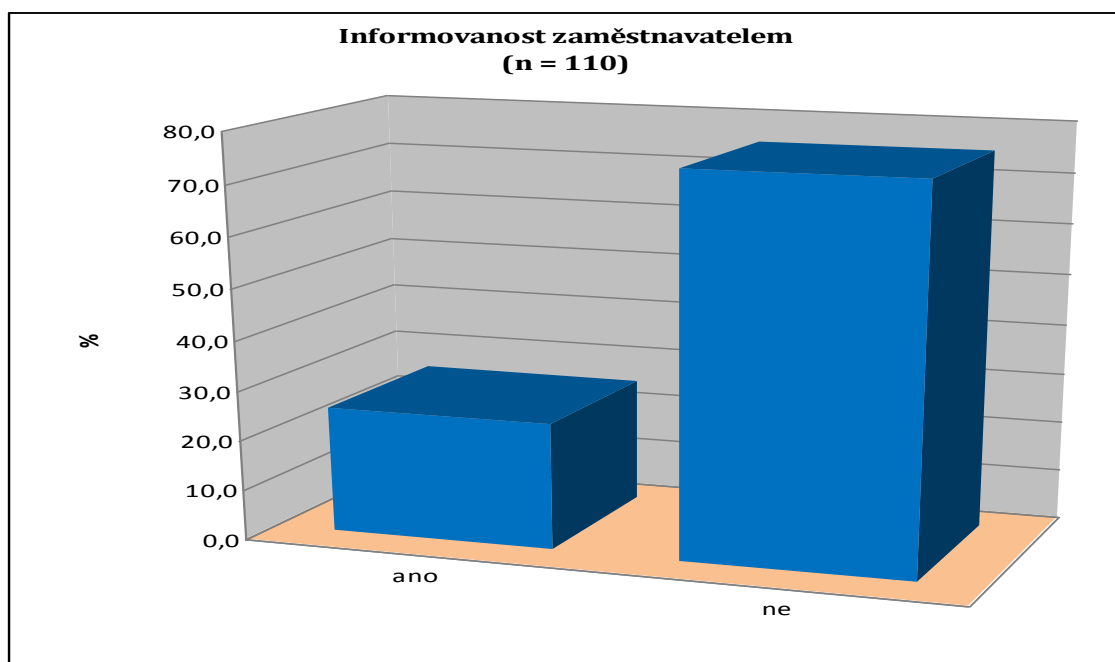
Otázka zněla: Jste svým zaměstnavatelem pravidelně informován(a) o současné podobě ochrany obyvatelstva a způsobu chování v případě vzniku mimořádné události?

Tabulka 27: Informovanost zaměstnavatelem o ochraně obyvatelstva
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	20	35	20	25,0
Ne	80	65	80	75,0
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 27: Informovanost zaměstnavatelem

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku týkající se informování dotazovaných jejich zaměstnavateli o ochraně obyvatelstva odpovědělo 75 % dotázaných záporně a 25 % kladně. Shodně nejvíce záporných odpovědí (80 %) měli obyvatelé měst Týn nad Vltavou a Tábor (viz tabulka 27 a graf 27).

Činnost při vyhlášení varovného signálu

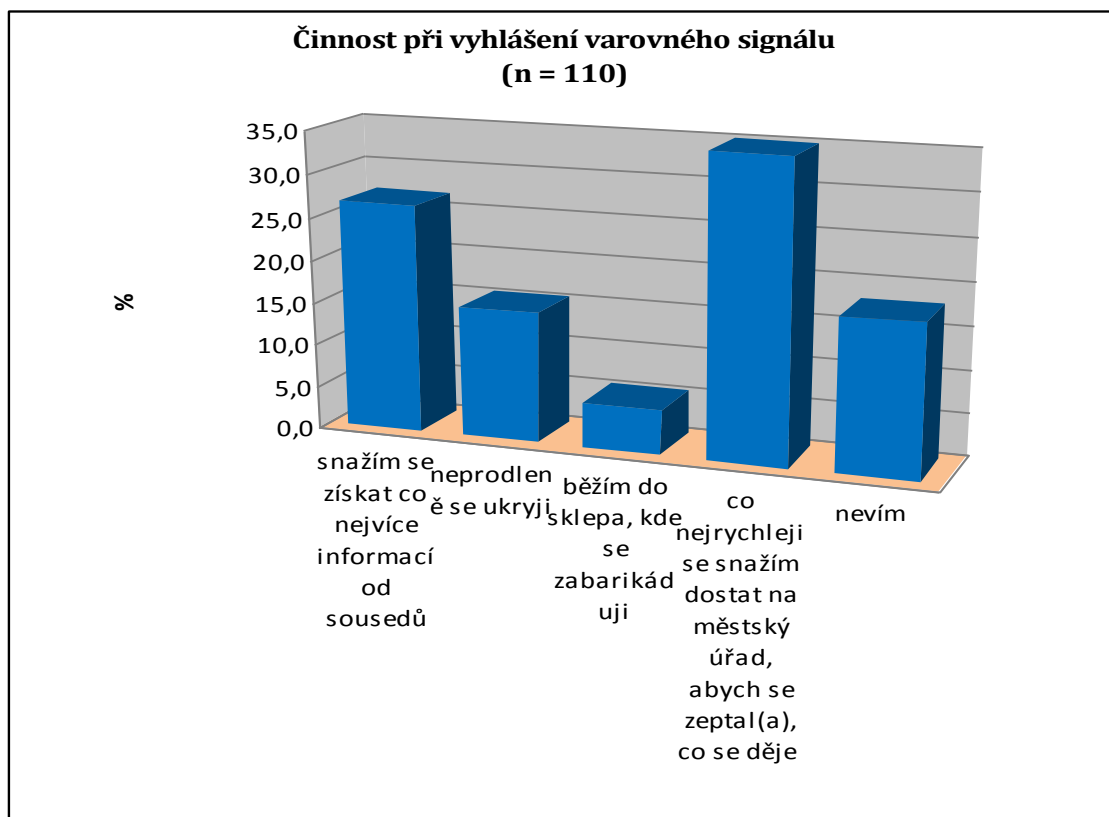
Otázka zněla: Co uděláte, když uslyšíte varovný signál?

Tabulka 28: Činnost při vyhlášení varovného signálu (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Snažím se získat co nejvíce informací od sousedů	30	30	20	26,7
Neprodleně se ukryji	5	25	16	15,3
Běžím do sklepa, kde se zabarikáduji	5	5	6	5,3
Co nejrychleji se snažím dostat na městský úřad, abych se zeptal(a), co se děje	35	27,5	42	34,8
Nevím	25	12,5	16	17,8
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 28: Činnost při vyhlášení varovného signálu

Zdroj: vlastní výzkum

Správnou odpověď na otázku, co udělat po vyhlášení varovného signálu, zvolilo pouhých 15,3 % dotázaných, zatímco 66,8 % dotázaných uvedlo odpověď chybnou (viz graf 27). Nejvíce správných odpovědí, 25 %, měli obyvatelé města Písek a nejméně pak, 5 %, obyvatelé města Týn nad Vltavou (viz tabulka 27).

Zabezpečení nouzového zásobování potravinami nebo hromadným stravováním

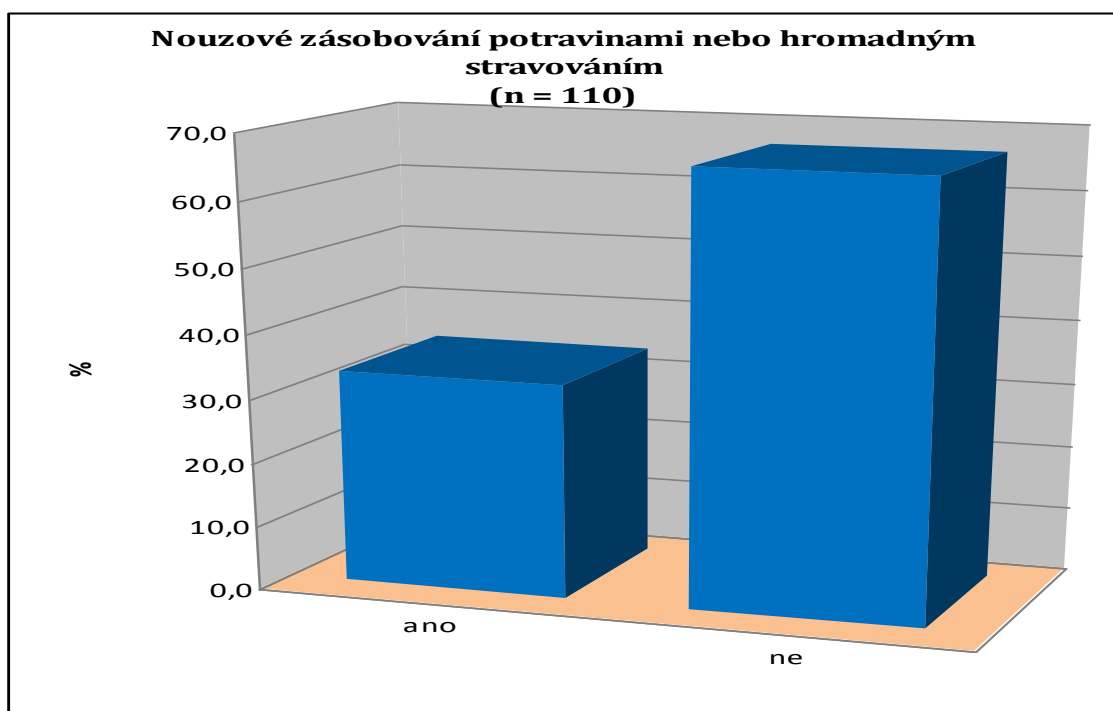
Otázka zněla: Myslíte si, že by bylo pro všechny obyvatele zasažené mimořádnou událostí, která se udála ve Vašem městě, zabezpečeno nouzové zásobování potravinami nebo hromadným stravováním?

Tabulka 29: Zabezpečení nouzového zásobování potravinami nebo hromadným stravováním (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	40	32,5	28	33,5
Ne	60	67,5	72	66,5
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 29: Nouzové zásobování potravinami nebo hromadným stravováním

Zdroj: vlastní výzkum

Při pohledu na tabulku 29 a graf 29 je patrné, že názor dotázaných na dostatečné zásobování potravinami nebo hromadným stravováním je různý. Odpověď ano zvolilo 33,5 % dotázaných, zatímco 66,5 % osob si myslí, že by zásobování nebylo dostačující.

Plány pro případ ohrožení obyvatelstva

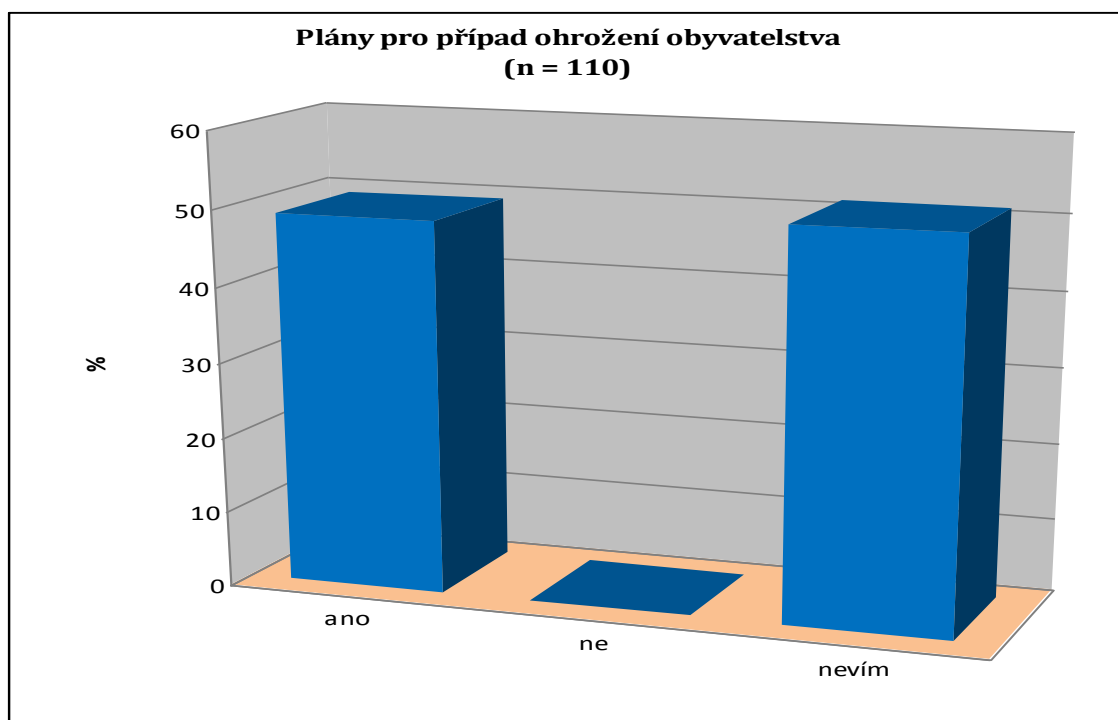
Otázka zněla: Jsou ve Vašem městě vytvořeny plány pro případ ohrožení obyvatelstva?

Tabulka 30: Plány pro případ ohrožení obyvatelstva
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	50	55	42	49
Ne	0	0	0	0
Nevím	50	45	58	51
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 30: Plány pro případ ohrožení obyvatelstva

Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 49 % dotázaných zvolilo na tuto otázku kladnou odpověď a 51 % nevědělo, jak odpovědět (viz graf 30). Nejvíce kladných odpovědí zvolili obyvatelé města Písek, 55 %, a nejméně pak obyvatelé města Tábor, 42 % (viz tabulka 30).

Celostátní koncepce ochrany obyvatelstva

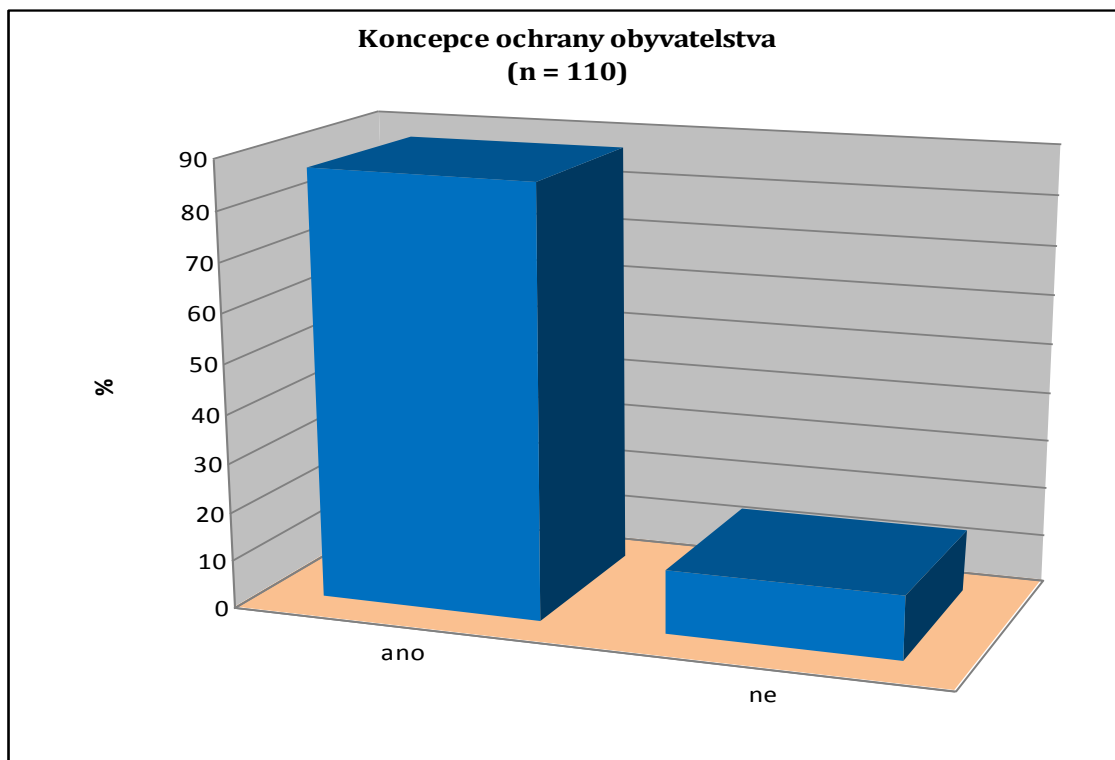
Otázka zněla: Domníváte se, že je vytvořena nějaká celostátní koncepce ochrany obyvatelstva?

Tabulka 31: Celostátní koncepce ochrany obyvatelstva
(podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
Ano	90	85	86	87
Ne	10	15	14	13
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 31: Koncepce ochrany obyvatelstva

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku "Domníváte se, že je vytvořena nějaká celostátní koncepce ochrany obyvatelstva?" odpovědělo 87 % dotázaných kladně a 13 % záporně (viz tabulka 31 a graf 31).

Dostatečná informovanost o problematice ochrany obyvatelstva

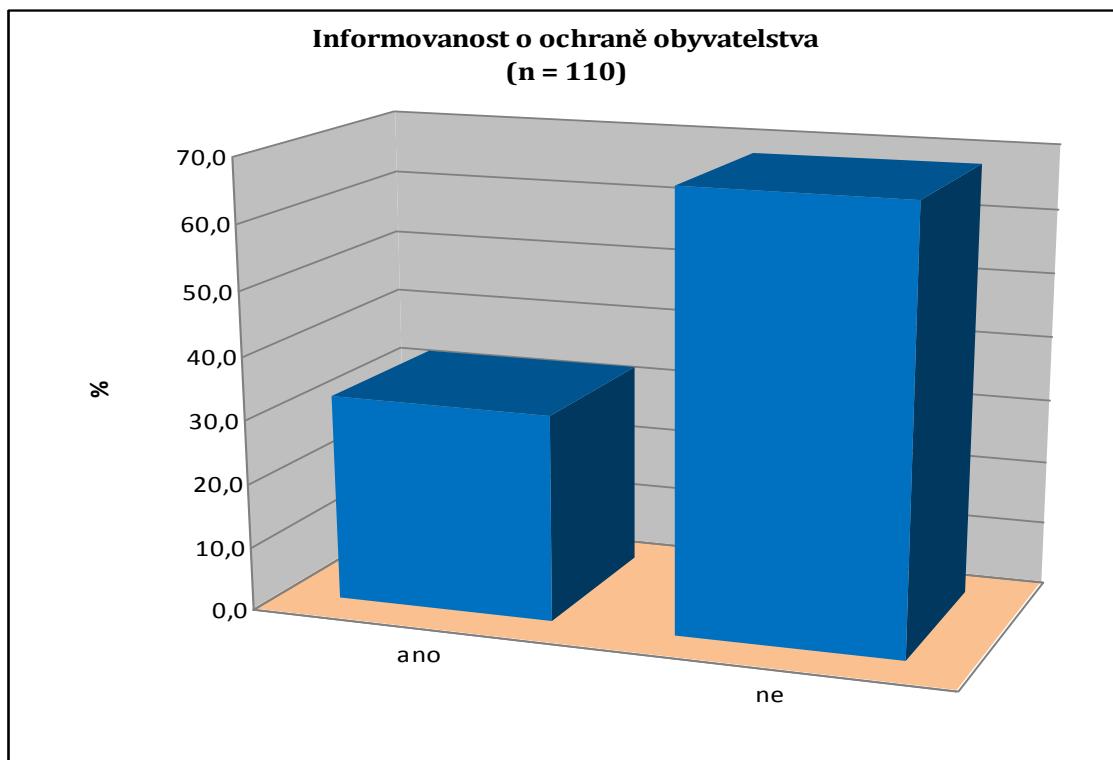
Otázka zněla: Jste podle Vás dostatečně informováni o problematice ochrany obyvatelstva?

Tabulka 32: Dostatečná informovanost o problematice ochrany obyvatelstva (podle jednotlivých měst)

	Týn nad Vltavou v %	Písek v %	Tábor v %	Celkem v %
ano	40	35	22	32,3
Ne	60	65	78	67,7
Celkem v %	100	100	100	100

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 32: Informovanost o ochraně obyvatelstva

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu 32 je patrné, že na otázku odpovědělo záporně necelých 70% dotázaných. Nejvíce záporných odpovědí měli obyvatelé města Tábor, 78 %, a nejméně pak obyvatelé města Týn nad Vltavou, 60 % (viz tabulka 32).

5 DISKUSE

Cílem této kapitoly je vyhodnocení logistického zabezpečení a informovanosti obyvatel na obcích s rozšířenou působností. Úroveň logistického zabezpečení a informovanosti obyvatelstva byla zjišťována pomocí anonymního dotazníku, který obsahoval 32 otázek. První čtyři otázky byly zaměřeny na charakteristiku zkoumaného souboru (pohlaví, věk, dosažené vzdělání a délka pobytu). Další otázky byly zaměřeny na úroveň logistického zabezpečení a informovanosti obyvatelstva.

Vyhodnocením první otázky bylo zjištěno, že dotazník vyplnilo 50 žen a 60 mužů.

Otázka číslo dvě byla zaměřená na věkovou kategorii dotazovaných lidí. Nejvíce dotázaných bylo ve věku 31 - 40 let, a to v počtu 50. Z toho vyplývá, že na otázky uvedené v dotazníku nejvíce odpovídali obyvatelé ve středním věku.

Otázka číslo tři se zaměřila na dosažené vzdělání dotázaných. Střední odborné vzdělání s výučním listem uvedlo 43 dotázaných, 28 lidí uvedlo úplné střední vzdělání s maturitní zkouškou a 39 občanů uvedlo nejvyšší dosažené vzdělání vysokoškolské. Náhodný výběr dle vzdělání utváří ucelený obraz o vzdělanosti náhodně vybraných obyvatel Jihočeského kraje. V dotazníkovém výzkumu je zastoupení všech vzdělání.

Otázka číslo čtyři zjišťovala délku pobytu dotázaných ve svém městě. Délku pobytu 0 - 5 let uvedlo 13 dotázaných, 6 - 10 let označilo 21 osob, 11 - 20 let zvolilo 30 občanů a 21 let a více vyznačilo 46 lidí. Delší pobyt v daném městě značí to, že obyvatelé by měli lépe znát podmínky logistického zabezpečení a být dostatečně informováni o stavu ochrany obyvatelstva.

Otázky číslo pět a šest zjišťovaly vlastnění počítače v domácnosti a internetového připojení. Odpověď ano zvolilo 107 dotázaných a odpověď ne jen 3 dotázaní. Otázka byla směřována za účelem dostupnosti k získávání informací o logistickém zabezpečení elektronickou cestou. V dnešní době informačních technologií je mnoho informací zveřejňováno právě touto formou. Každý obyvatel by měl mít vlastní zájem na tom tyto informace vyhledávat.

Otázka číslo sedm byla směřována na návštěvnost oficiálních internetových stránek města. Na tuto otázku odpovědělo 93 dotázaných, že tyto stránky navštívili. Mnoho

měst na svých oficiálních internetových stránkách zveřejňuje informace důležité pro obyvatelstvo. Je zde uvedeno velké množství cenných informací o chování obyvatelstva při vzniku mimořádné události. Dále jsou zde zveřejňovány různé odkazy na platné zákony zaměřené na logistické zabezpečení ve veřejné správě.

Otázka číslo osm měla návaznost na předchozí otázku. Zde byla od dotazovaných zjišťována četnost návštěv oficiálních internetových stránek města. Nejvíce dotazovaných (44) uvedlo, že tyto stránky navštěvují pouze několikrát ročně. Podle mého názoru je třeba tyto stránky navštěvovat častěji, protože jsou zde průběžně aktualizovány informace potřebné pro bezpečný život obyvatel města.

Cílem otázky číslo devět bylo zjistit, zda vybraná města vydávají nějaké informační materiály se zaměřením na ochranu obyvatelstva. V této otázce 41 dotázaných uvedlo, že jejich město vydává informační materiály, 3 osoby označili, že jejich město žádné informační materiály nevydává, a 66 občanů neví, jestli jejich město tyto materiály vůbec vydává. Komunikace s obyvatelstvem prostřednictvím distribuce informačních materiálů dává základ ke kvalitní připravenosti na řešení mimořádných událostí.

Otázka číslo deset zjišťovala u dotázaných, jestli se již setkali s příručkou o ochraně obyvatelstva. Odpověď ano označilo 50 dotázaných, odpověď ne zvolilo 48 občanů a 12 osob na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V příručce o ochraně obyvatelstva jsou ale stanovené jasné a srozumitelné instrukce, jak postupovat v případě vzniku mimořádné události. Příručka napomáhá obyvatelům orientovat se v ochraně obyvatelstva a zabraňuje chaosu, který může vzniknout. Proto si myslím, že by ji měla obdržet každá domácnost.

Obyvatelé byli v otázce číslo jedenáct tázáni, zda vědí, kde získat aktuální informace z oblasti ochrany obyvatelstva. Na tuto otázku odpovědělo 58 dotázaných, že vědí, kde tyto informace získat, a 52 lidí uvedlo, že toto nevědí. Informační centra jednotlivých měst by měla mít základní přehled o ochraně obyvatelstva a v případě nutnosti občany informovat.

V otázce číslo dvanáct měli dotázaní uvést, jestli si myslí, že by při vzniku mimořádné události ve svém městě byli včas informováni. V této otázce označilo odpověď ano 82 tázaných a 28 občanů zvolilo možnost ne. Obecní úřad v rámci

přenesené působnosti v souvislosti s řešením mimořádných událostí na úseku ochrany obyvatelstva zajišťuje především varování obyvatelstva. Hasičský záchranný sbor České republiky provozuje jednotný systém varování a vyrozumění, který včas informuje obyvatelstvo o hrozícím nebezpečí.

Cílem otázky číslo třináct bylo zjistit, zda již dotazovaní někdy slyšeli pojem Integrovaný záchranný systém. Na otázku odpovědělo 87 dotázaných ano, odpověď ne označilo 17 občanů a dalších 6 uvedlo, že nevědí, zda tento pojem slyšeli. Tento systém má v oblasti logistického zabezpečení důležité zastoupení. Pomocí tohoto systému je realizován logistický řetězec, který je důležitý pro zvládnutí mimořádné události.

Otázka číslo čtrnáct zjišťovala, zda dotazovaní znají základní složky Integrovaného záchranného systému. Na tuto otázku odpovědělo 68 osob, že tyto složky zná, a 42 lidí, že je nezná. Základní složky Integrovaného záchranného systému zabezpečují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události. Obyvatelé se s těmito základními složkami setkávají v běžném životě, a proto by je dle mého názoru znát měli.

Otázka číslo patnáct byla zaměřena na zjištění, jestli dotazovaní znají místa nástupu v případě provádění řízené hromadné evakuace spojené s kyvadlovou dopravou. Na tuto otázku odpovědělo 32 občanů, že tato místa znají, a 78 osob uvedlo, že je neznají. V příručce pro ochranu obyvatelstva by měla být tato skutečnost uvedena, aby obyvatelé věděli, kam se mají v případě provádění řízené hromadné evakuace spojené s kyvadlovou dopravou dostavit.

V otázce číslo šestnáct měli dotázaní uvést, co by mělo mimo jiné obsahovat evakuační zavazadlo. Na otázku odpovědělo 77 občanů, že evakuační zavazadlo by mělo obsahovat především jídelní misku a příbor, přenosné rádio, spací pytel. Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné situace nebo nařízené evakuace, a tudíž by bylo vhodné, aby všichni občané věděli, co si mají do evakuačního zavazadla zabalit, aby měli vše potřebné, a hlavně důležité pro přežití, s sebou a nezatěžovali se zbytečnými věcmi.

Otázka číslo sedmnáct zjišťovala, jakou činnost mají dotázaní udělat v případě opuštění bytu nebo rodinného domku. 73 z nich by si ověřilo, zda i sousedé vědí,

že mají opustit byt, a 10 dotázaných neví, jak by se zachovali. Na tuto otázku odpověděla nadpoloviční většina správně a dokazuje to, že by zasahujícím jednotkám hodně ulehčili práci.

Dotázaní odpovídali na otázku číslo osmnáct, zda vědí, co udělat v případě evakuace. Pouhých 54 lidí by si sbalilo evakuační zavazadlo, zatímco 44 dotázaných by šlo na "seřadiště" k nejbližší základní škole. Základní činnost, která je vykonávaná při vyhlášení evakuace, je sbalit si neprodleně evakuační zavazadlo. Bohužel ale tato základní věc je pro hodně lidí neznámá.

Otázka číslo devatenáct zjišťovala u dotázaných, jestli se domnívají, že by v případě nouzového přežití byli včas a dostatečně zabezpečeni pitnou vodou a potravinami. 63 občanů si myslí, že by byli zabezpečeni dostatečně, ale dalších 47 lidí uvedlo, že si myslí opak. U obyvatel je zřejmý nejednotný názor na tuto problematiku. Obecní úřad se podílí na zajištění nouzového přežití obyvatel. Dále se podílí v souladu s plány, uzavřenými dohodami a smlouvami na nouzovém zásobování základními potravinami a vodou. Zákaznický servis je základním prvkem logistické činnosti.

Otázka číslo dvacet byla zaměřená na zjištění, jestli dotázaní vědí, kdo rozhoduje v jejich městě o varování obyvatelstva. Starostu města označilo 57 dotázaných, člena zastupitelstva nebo rady města uvedlo 16 osob a 37 občanů na tuto otázku nedovedlo odpovědět. Za základní logistickou komunikaci lze považovat varování obyvatelstva při vzniku mimořádné události. Ze zákona jsou oprávněni rozhodnout o varování obyvatelstva pouze: Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému, starosta obce a velitel zásahu.

V otázce číslo dvacet jedna měli dotázaní zodpovědět, jak se vyhláší požární poplach. Na tuto otázku 15 osob odpovědělo, že se vyhláší údery do zavěšené kolejnice, 46 dotázaných uvedlo, že se vyhláší přerušovaným zvukem sirény po dobu 1 minuty, 29 občanů označilo, že se vyhláší nepřerušovaným zvukem sirény po dobu 1 minuty, a 20 lidí na tuto otázku nedokázalo odpovědět. Podle mého názoru je způsob vyhlášení požáru jednou ze základních věcí, kterou by měli obyvatelé znát. Každý z nás již tento signál určitě několikrát slyšel, ale z výsledků vyplývá, že si ho mnoho lidí nejspíš nedokáže spojit s vyhlášením požárního poplachu.

Cílem otázky číslo dvacet dva bylo zjistit, zda dotázaní znají vyhlášení varovného zvukového signálu „Všeobecná výstraha“. V této otázce odpovědělo pouhých 25 dotázaných, že je to 140 sekund dlouhý kolísavý zvuk sirény. Včasné a správné provedení varování a prvotního tísňového informování je jednou ze základních podmínek úspěšné realizace opatření na ochranu obyvatelstva. Tato otázka má částečnou návaznost na otázku předchozí, a to takovou, že obyvatelé by měli znát základní druhy vyhlašování signálů.

Otázka číslo dvacet tři byla směřována na zjištění, jestli dotazovaní vědí, jak a kdy se ověřuje provozuschopnost systému varování. V otázce drtivá většina (81 dotázaných) odpověděla, že je to vždy první středu v měsíci ve 12 hodin. Jedná se o akustickou zkoušku sirén, kdy je vysílán signál ve tvaru nepřetržitého tónu sirény po dobu 140 sekund. Vzhledem k tomu, že dosud není tento systém vybaven zpětnou diagnostikou, dozví se vyznamovací centrum o tom, že některá siréna není funkční, pouze na základě hlášení starosty obce. Zvukové signály lze považovat v ochraně obyvatelstva za základní logistickou komunikaci mezi státní správou a obyvatelstvem. Sirény jsou spolehlivým prostředkem varování obyvatel před nebezpečím a mohou být použity podle potřeby lokálně na ohrožených území, nebo, bude-li to vyžadovat situace, mohou být použity i na území celého státu.

Otázka dvacet čtyři zjišťovala názor dotázaných na to, zda by měla probíhat na všech typech základních a středních škol povinně výuka zaměřená na chování obyvatelstva za mimořádných událostí. Na otázku odpovědělo 96 dotázaných, že by výuka probíhat povinně měla, a 14 dotázaných si myslí, že by žádná povinná výuka být neměla. Z výzkumu vyplývá většinový názor obyvatel, aby tato výuka probíhala. V minulém století do roku 1989 se tato výuka aplikovala intenzivně. Podle mého názoru by tato výuka měla probíhat v základních činnostech chování obyvatelstva při vzniku mimořádné události.

Otázka číslo dvacet pět byla zaměřená na to, zda má podle dotázaných Správa státních hmotných rezerv ve svých skladech dostatek materiálu pro nouzové přežití postižených obyvatel. V otázce označilo odpověď ano 40 občanů a odpověď ne uvedlo 50 dotazovaných. Názor obyvatel na logistické zabezpečení není jednotný a obyvatelé

nemají velkou důvěru v logistický systém ve veřejné správě. Správa státních hmotných rezerv ve své působnosti zabezpečuje pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc, které jsou určeny na podporu obyvatelstva.

Otázka dvacet šest byla směřována na názor dotázaných, jestli má podle nich Hasičský záchranný sbor České republiky v daném městě dostatek sil a prostředků pro kvalitní zásah při vzniku mimořádné události. Na tuto otázku odpovědělo 71 dotázaných, že si myslí, že Hasičský záchranný sbor České republiky v jejich městě má dostatek sil a prostředků, a 39 občanů mělo opačný názor. Základním posláním Hasičského záchranného sboru České republiky je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Během ničivých povodní v České republice se mohli obyvatelé již několikrát přesvědčit o tom, že síly a prostředky Hasičského záchranného sboru České republiky byly dostačující.

Otázka číslo dvacet sedm zjišťovala, zda jsou dotázaní svým zaměstnavatelem pravidelně informováni o současné podobě ochrany obyvatelstva a způsobu chování v případě vzniku mimořádné události. Odpověď ano označilo 28 osob a odpověď ne uvedlo 82 občanů. Zaměstnavatel přijímá opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí a evakuace obyvatelstva. Zaměstnavatel by tedy měl informovat své zaměstnance o možných rizicích vzniku mimořádné události a připravovat je na tuto případnou skutečnost. Z výsledků průzkumu je patrné, že tuto aktivitu zaměstnavatelé nevykonávají.

Cílem otázky dvacet osm bylo zjistit, co udělají dotazovaní při varovném signálu. Na otázku odpovědělo jen 19 lidí, že by se ukrylo, 28 občanů by se snažilo získat co nejvíce informací od sousedů, 39 dotázaných by se snažilo co nejdříve dostat na městský úřad, 6 osob by se zbarikádovalo ve sklepě a 18 dalších na tuto otázku nedokázalo odpovědět. Neprodleně se ukrýt při vyhlášení varovného signálu je základní činností ohrožených obyvatel. Z průzkumu opět vyplývá, že toto obyvatelé v drtivé většině nevědí.

Otázka číslo dvacet devět zjišťovala, jaký názor mají dotázaní na to, zda by bylo pro všechny obyvatele zasažené mimořádnou událostí zabezpečeno nouzové zásobování potravinami nebo hromadné stravování. Na tuto otázku uvedlo 35 lidí odpověď ano

a 75 dotázaných označilo odpověď ne. Právnícké a podnikající fyzické osoby poskytují materiální a věcnou pomoc obyvatelstvu v případě vzniku mimořádné události. V logistickém systému veřejné správy je vytvořen systém, který zabezpečuje dodávku potravin a věcných prostředků od podnikatelských subjektů. Takže obyvatelé by neměli mít strach z toho, že nebudou mít, co jíst.

V otázce číslo třicet měli dotazovaní odpovědět na otázku, jestli jsou v jejich městě vytvořeny plány pro případ ohrožení obyvatelstva. 53 občanů označilo, že jejich město tyto plány vytvořeny má, a 57 lidí uvedlo opak. Abychom mohli co nejlépe zpracovat krizové plánování, je nutné provést správnou analýzu vzniku možných rizik. Z těchto vytvořených analýz je poté možné plánovat logistické zabezpečení v materiální oblasti a oblasti poskytovaných služeb. Za tímto účelem jsou ve státní správě provozovány informační systémy. Plánování je důležitou částí při řešení vzniklých mimořádných událostí, tudíž plány pro případ ohrožení obyvatelstva má vytvořené každé město a obec s rozšířenou působností.

Otázka číslo třicet jedna byla zaměřena na názor dotázaných, jestli je vytvořena nějaká celostátní koncepce ochrany obyvatelstva. Odpověď ano zvolilo 95 občanů a odpověď ne označilo 15 osob. Celostátní koncepce ochrany obyvatelstva je samozřejmě vytvořena, bez ní bychom vlastně nemohli hovořit o logistickém zabezpečení ochrany obyvatelstva. Tento dokument zohledňuje přípravu a realizaci opatření k ochraně obyvatelstva v kontextu s existujícími a předpokládanými bezpečnostními hrozbami. Zároveň je návodem, jak realizovat a směřovat vývoj dnešní ochrany obyvatelstva.

V otázce číslo třicet dva bylo zjišťováno, zda se dotazovaní domnívají, že jsou dostatečně informováni o problematice ochrany obyvatelstva. Na tuto otázku odpovědělo 33 z nich, že ano, a 77 dalších uvedlo odpověď, že ne. Tato otázka odráží celkový výzkum a je zde jasně naznačeno, že informovanost obyvatelstva je na velmi slabé úrovni. Podle mého názoru je tato skutečnost alarmující. Státní správa a samotní obyvatelé České republiky by určitě měli zlepšit informovanost v oblasti ochrany obyvatelstva.

6 ZÁVĚR

Při zpracovávání diplomové práce na téma: "Logistické zabezpečení ve veřejné správě se zaměřením na ochranu obyvatelstva" bylo zjištěno mnoho zajímavých a cenných informací, které budou přínosem v mém dalším profesním i soukromém životě.

Cílem diplomové práce bylo poskytnout základní obraz o logistice a logistickém zabezpečení v ochraně obyvatelstva a zároveň zjistit úroveň informovanosti obyvatel o této problematice ze strany veřejné správy.

Tato diplomová práce je materiálem, který poskytuje základní obraz o logistice a logistickém zabezpečení v ochraně obyvatelstva.

Úroveň logistického zabezpečení a informovanosti obyvatelstva byla zjišťována pomocí anonymních dotazníků určených vybraným obyvatelům měst Týn nad Vltavou, Písek a Tábor. Dotazník byl rozdělen do dvou oblastí, a to na základní charakteristiku dotazovaných, na znalost a informovanost obyvatel jednotlivých měst o logistickém zabezpečení v oblasti ochrany obyvatelstva. Tyto dotazníky byly osobně vyplněny mnou vybranými obyvateli a odevzdány mi zpět za účelem vyhodnocení. V dotazníku byly stanoveny otázky tak, aby bylo možné získat přehled o tom, jak jsou obyvatelé informováni a jaký mají názor na logistické zabezpečení v oblasti ochrany obyvatelstva.

Vyhodnocením výzkumu byly zjištěny nedostatky v informovanosti obyvatel v oblasti ochrany obyvatelstva ze strany veřejné správy. Nedostatečná informovanost obyvatelstva o této problematice vede následně k chaosu při vzniku mimořádných událostí. Každý obyvatel České republiky by měl mít vlastní zájem o dostatek informací týkajících se jeho bezpečí při vzniku mimořádné události. Tyto informace by mu měli být poskytnuty ze strany veřejné správy v maximální možné míře. Dále z výsledků výzkumu vyplývá, že logistické zabezpečení na obcích s rozšířenou působností je dostačující. Logistika a logistické zabezpečení v ochraně obyvatelstva vychází z logistického zabezpečení, které je uplatňováno v mnoha odvětvích lidské činnosti. Dobře fungující logistika v ochraně obyvatelstva je klíčem k efektivní ochraně obyvatel. Je třeba mít na paměti, že každá chyba v logistickém řetězci může vést ke značným

škodám nebo dokonce ztrátám. V souvislosti se zpracováním této diplomové práce byly stanoveny dvě hypotézy. První hypotéza, že logistické zabezpečení na obcích s rozšířenou působností je pro kvalitní ochranu obyvatelstva dostačující, byla dle mého názoru naplněna. Druhá hypotéza, že informovanost občanů o logistickém zabezpečení v oblasti ochrany obyvatelstva je na dobré úrovni, podle mého názoru naplněna nebyla. A na základě zjištění této alarmující skutečnosti bych doporučoval, aby povinná výuka o ochraně obyvatelstva na základních a středních školách určitě začala probíhat, a to hlavně z toho důvodu, že s osvětou by se mělo začínat vždy na nejnižší úrovni vzdělávání.

7 SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

1. LAMBERT, D.; STOCK, J.; ELLRAM, L. *Logistika*. Brno: CP Books, 2005. ISBN 80-251-0504-0.
2. LogPro, *Historie logistiky* [online]. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: <http://www.logpro.cz/historie-logistiky>.
3. KUDLÁK, A.; HORÁK, J. *Logistika obce v oblasti ochrany obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Zdravotně sociální fakulta, 2007.
4. BLÁHA, K. *Ochrana obyvatelstva I*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Zdravotně sociální fakulta, 2007. Dostupné z: http://www.zsf.jcu.cz/structure/departments/kra/informace-pro-studenty/ucebni_texty/ochrana-obyvatelstva-se-zamerenim-na-cbrne-aplikovana-radiobiologie-a-toxikologie-krizova-radiobiologie-a-toxikologie/.
5. Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, *Nová koncepce ochrany obyvatelstva* [online]. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/nova-koncepce-ochrany-obyvatelstva>.
6. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství HZS ČR, 2008.
7. URBAN, R.; BAKOŠ, E; KUDLÁK, A. *Ekonomika a logistika krizových situací v ochraně obyvatelstva I*. Brno: Univerzita obrany - Fakulta ekonomiky a managementu, 2010. ISBN 978-80-7231-757-8.

8. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

10. ŠAFR, G. *Integrovaný záchranný systém II*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Zdravotně sociální fakulta, 2007. Dostupné z: http://www.zsf.jcu.cz/structure/departments/kra/informace-pro-studenty/ucebni_texty/ochrana-obyvательства-se-zamerenim-na-cbrne-aplikovana-radiobiologie-a-toxikologie-krizova-radiobiologie-a-toxikologie/.

11. BUREŠ, L.; SVITÁK, M. *Integrovaný záchranný systém I*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Zdravotně sociální fakulta, 2007. Dostupné z: http://www.zsf.jcu.cz/structure/departments/kra/informace-pro-studenty/ucebni_texty/ochrana-obyvательства-se-zamerenim-na-cbrne-aplikovana-radiobiologie-a-toxikologie-krizova-radiobiologie-a-toxikologie/.

12. Hasičský záchranný sbor České republiky, *Základní poslání Hasičského záchranného sboru ČR* [online]. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/zakladni-poslani-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>.

13. ŠAFR, G. *Logistické zabezpečení integrovaného záchranného systému a podpůrné činnosti*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Zdravotně sociální fakulta, 2007. Dostupné z: http://www.zsf.jcu.cz/structure/departments/kra/informace-pro-studenty/ucebni_texty/ochrana-obyvательства-se-zamerenim-na-cbrne-aplikovana-radiobiologie-a-toxikologie-krizova-radiobiologie-a-toxikologie/.

14. Wikipedie, *Logistika* [online]. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Logistika>.
15. ABZ slovník cizích slov, *Pojem logistika* [online]. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/logistika>.
16. Referáty, *Co je logistika* [online]. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: <http://www.referaty10.com/referat/Ekonomie/3/tema-3-11-Ekonomie.php>.
17. REKTOŘÍK, J. a kol. *Krizový management ve veřejné správě teorie a praxe*. Praha: Ekopress, 2004. ISBN 80-86119-83-1.
18. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
19. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.
20. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých dalších souvisejících zákonů.
21. Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů.
22. Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů.
23. Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů

vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů.

24. Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje, *Koncepce ochrany obyvatelstva* [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.hzslk.cz/205-koncepce-ochrany-obyvatelstva.html>.

25. SIXTA, J.; MAČÁT, V. *Logistika teorie a praxe*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0573-3.

26. Wikipedie, *Vysoká škola logistiky* [online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Vysok%C3%A1_%C5%A1kola_logistiky#Logistika.

27. Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, *Ochrana obyvatelstva* [online]. [cit.2013-02-24]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ukoly-obci-v-oblasti-ochrany-obyvatelstva.aspx>.

28. Aira Group, *Marketingové aktivity-marketingový mix* [online]. [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <http://www.aira.cz/marketingove-aktivity-marketingovy-mix/>.

29. Wikipedie, *Marketingový mix* [online]. [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Marketingov%C3%BD_mix.

30. Evropský dynamický prodejce, *Základy zákaznického servisu* [online]. [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: http://www.r6.cz/eds/eds_demo/eds01/01eds01.htm.

31. ITEuro, *Nejčastější problémy při řízení zásob* [online]. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://blog.iteuro.cz/2012/03/nejcastejsi-problemy-pri-rizeni-zasob-1.html>.

32. Logistika ATOZ, *Zpětné toky v logistice* [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: <http://www.logisticsatoz.sk/prax/logisticke-skolenia>.
33. Správa státních hmotných rezerv, *Informační web aplikace KRIZDATA* [online]. [cit. 2013-03-06]. Dostupné z: <http://www.krizdata.cz/stranky/default.aspx>.
34. Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, *Havarijní plán Jihočeského kraje* [online]. [cit. 2013-03-11]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/havarijni-plan-jck.aspx>.
35. Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy, *Vymezení pojmů (definice, terminologie)* [online]. [cit. 2013-03-11]. Dostupné z: http://www.hzspraha.cz/soubory/oo_rizeni.html.
36. Správa státních hmotných rezerv, *Logistika státních hmotných rezerv* [online]. [cit. 2013-03-11]. Dostupné z: http://www.sshr.cz/cinnosti/stranky/logistika_rezerv.aspx.
37. Institut ochrany obyvatelstva, *Odborné vymezení* [online]. [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: http://www.ioolb.cz/ooo_vymezeni.php.
38. Eulog - informační logistický portál, *Logistika* [online]. [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.eulog.cz/?m=z01&up=0&id=2675&lang=0>.
39. Hasičský záchranný sbor České republiky, *Preventivně výchovná činnost u HZS ČR* [online]. [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/podklady-k-vyuce-temat-ochrany-cloveka-za-beznych-rizik-a-mimoradnych-udalosti-v-zakladnich-skolach.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>.

40. Hasičský záchranný sbor České republiky, *Oddělení civilní nouzové připravenosti* [online]. [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/oddeleni-civilni-nouzove-pripravenosti.aspx>.

41. Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje, *Varování obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.hzsmsk.cz/index.php?a=cat.52>.

42. Požáry.cz, *Bojový řád 3/OB:Varování obyvatelstva* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/55621-bojovy-rad-3-ob-varovani-obyvatelstva/>.

43. Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, *Znak HZS* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://hzs-zlkraje.cz/obrazky/znak.htm>.

44. Novinky.cz, *Policie České republiky* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: http://tema.novinky.cz/policie-ceske-republiky#utm_source=search.seznam.cz&utm_medium=hint&utm_term=znak_policie_české_republiky&utm_content=novinky.

45. Novinky.cz, *Zdravotnická záchranná služba* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z http://tema.novinky.cz/zdravotnicka-zachranna-sluzba#utm_source=search.seznam.cz&utm_medium=hint&utm_term=znak_zdravotnické_záchranné_služby&utm_content=novinky.

46. Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, *Ochrana obyvatelstva* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci/kdyz-zazni-sireny>.

47. Správa státních hmotných rezerv, *Zásoby pro humanitární pomoc* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: [http://www.sshr.cz/cinnosti/dokumenty_oph/ZHP_170910.ppt#320,65,Základní data humanitárního balíčku](http://www.sshr.cz/cinnosti/dokumenty_oph/ZHP_170910.ppt#320,65,Základní_data_humanitárního_balíčku).
48. Správa státních hmotných rezerv, *Organizační schéma* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.sshr.cz/info/stranky/struktura.aspx>.
49. Globkuryr.cz, *Druhy přeprav* [online]. [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.globkuryr.cz/druhy-p%C5%99epravy.html>.

8 KLÍČOVÁ SLOVA

Logistika

Státní správa

Ochrana obyvatelstva

Správa státních hmotných rezerv

Hasičský záchranný sbor České republiky

Integrovaný záchranný systém

9 PŘÍLOHY

Příloha 1: **Dotazník výzkumu**

Příloha 1: **Dotazník výzkumu**

Jmenuji se Robert Kubát a jsem studentem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulty, obor Civilní nouzová připravenost. Tento dotazník je součástí mé diplomové práce (Logistické zabezpečení ve veřejné správě se zaměřením na ochranu obyvatelstva) a jeho cílem je zjistit úroveň logistického zabezpečení a informovanost občanů v oblasti ochrany obyvatelstva ve Vašem městě. U každé otázky označte, prosím, pouze jednu odpověď. Děkuji Vám za Váš čas, který jste mému dotazníku věnoval(a).

1. Vaše pohlaví:

- a) žena
- b) muž

2. Označte prosím svou věkovou kategorii:

- a) do 20 let
- b) 21 - 30 let
- c) 31 - 40 let
- d) 41 - 50 let
- e) 51 - 60 let
- f) 61 - 70 let

3. Vámi dosažené nejvyšší vzdělání:

- a) základní
- b) střední odborné s výučním listem
- c) úplné střední s maturitní zkouškou
- d) vyšší odborné
- e) vysokoškolské

4. Jak dlouho bydlíte ve Vašem městě?

- a) 0 - 5 let
- b) 6 - 10 let
- c) 11 - 20 let
- d) 21 let a více

5. Vlastníte ve Vaší domácnosti počítač?

- a) ano
- b) ne

6. Máte ve Vaší domácnosti internetové připojení?

- a) ano
- b) ne

7. Navštívili jste někdy oficiální internetové stránky Vašeho města?

- a) ano
- b) ne

8. V případě, že jste zvolili na předchozí otázku odpověď 'ano, uveďte prosím, jak často:

- a) jedenkrát týdně
- b) několikrát týdně
- c) několikrát měsíčně
- d) několikrát ročně

9. Vydává Vaše město informační materiály se zaměřením na ochranu obyvatelstva?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

10. Setkal(a) jste se již s příručkou o ochraně obyvatelstva za mimořádné události?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

11. Víte, kde získat aktuální informace z oblasti ochrany obyvatelstva?

- a) ano
- b) ne

12. Myslíte si, že při vzniku mimořádné události ve Vašem městě byste byl(a) včas informován(a)?

- a) ano
- b) ne

13. Slyšel(a) jste někdy pojem Integrovaný záchranný systém?

- a) ano
- b) ne
- c) nevybavuji si

14. Znáte základní složky Integrovaného záchranného systému? Pokud označíte ano, vypište je prosím:

- a) ano -,,
- b) ne

15. Víte, kde v případě provádění řízené hromadné evakuace spojené s kyvadlovou dopravou jsou ve Vašem městě místa nástupu?

- a) ano
- b) ne

16. Co by mělo mimo jiné obsahovat evakuační zavazadlo?

- a) stan, přenosné hodiny, klíče od auta
- b) jídelní misku a příbor, přenosné rádio, spací pytel
- c) notebook, rodinné fotografie, petrolejovou lampu
- d) nevím

17. V případě evakuace při opuštění bytu nebo rodinného domku je třeba:

- a) zalít kytky
- b) nechat otevřený byt
- c) ověřit, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt
- d) nevím

18. Co byste měl(a) udělat v případě evakuace?

- a) nevycházet ven a uzamknout se v bytě/domě
- b) jít na "seřadiště" k nejbližší základní škole
- c) sbalit si evakuační zavazadlo
- d) nevím

19. Domníváte se, že v případě nouzového přežití byste byl(a) včas a dostatečně zabezpečen(a) pitnou vodou a potravinami?

- a) ano
- b) ne

20. Víte, kdo rozhoduje ve Vašem městě o varování obyvatelstva?

- a) starosta města
- b) prezident České republiky
- c) člen zastupitelstva nebo rady města
- d) nevím

21. Jak se vyhláší požární poplach?

- a) údery do zavěšené kolejnice
- b) přerušovaný zvuk sirény po dobu 1 minuty
- c) nepřerušovaný zvuk sirény po dobu 1 minuty
- d) nevím

22. Varovný zvukový signál „Všeobecná výstraha“ je:

- a) 60 sekund dlouhý nekolísavý zvuk sirény
- b) 120 sekund dlouhý nekolísavý zvuk sirény
- c) 140 sekund dlouhý kolísavý zvuk sirény
- d) nevím

23. Víte, jak a kdy se ověřuje provozuschopnost systému varování (zkouška sirén)?

- a) vždy první den v měsíci v 18 hodin
- b) vždy první pondělí v měsíci ve 12 hodin
- c) vždy první středu v měsíci ve 12 hodin
- d) nevím

24. Myslíte si, že by měla probíhat na všech typech základních a středních škol povinně výuka zaměřená na chování obyvatelstva za mimořádných událostí?

a) ano

b) ne

25. Má podle Vás Správa státních hmotných rezerv ve svých skladech dostatek materiálu pro nouzové přežití všech mimořádnou událostí postižených obyvatel?

a) ano

b) ne

26. Domníváte se, že Hasičský záchranný sbor České republiky ve Vašem městě má dostatek sil a prostředků pro kvalitní zásah při vzniku mimořádné události (ve Vašem městě)?

a) ano

b) ne

27. Jste svým zaměstnavatelem pravidelně informován(a) o současné podobě ochrany obyvatelstva a způsobu chování v případě vzniku mimořádné události?

a) ano

b) ne

28. Co uděláte, když uslyšíte varovný signál?

a) snažím se získat co nejvíce informací od sousedů

b) neprodleně se ukryji

c) běžím do sklepa, kde se zabarikáduji

d) co nejrychleji se snažím dostat na městský úřad, abych se zeptal(a), co se děje

e) nevím

29. Myslíte si, že by bylo pro všechny obyvatele zasažené mimořádnou událostí, která se udála ve Vašem městě, zabezpečeno nouzové zásobování potravinami nebo hromadným stravováním?

a) ano

b) ne

30. Jsou ve Vašem městě vytvořeny plány pro případ ohrožení obyvatelstva?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

31. Domníváte se, že je vytvořena nějaká celostátní koncepce ochrany obyvatelstva?

- a) ano
- b) ne

32. Jste podle Vás dostatečně informováni o problematice ochrany obyvatelstva?

- a) ano
- b) ne